

ČESKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ ROZVOJOVÁ AGENTURA

**PROJEKT ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE
ČESKÉ REPUBLIKY
S GRUZIÍ**

**BUDOVNÍ KAPACIT V OBLASTI ŘÁDNÉHO ŘÍZENÍ
CHEMICKÝCH LÁTEK**

2017-2020

ČESKÁ ROZVOJOVÁ AGENTURA

Září 2017

CZECH REPUBLIC
DEVELOPMENT COOPERATION

Název projektu: Budování kapacit v oblasti řádného řízení chemických látek		Číslo projektu: GE-2017-041-FO-41010
Název zakázky: Implementace nařízení REACH a CLP		Číslo zakázky: GE-2017-041-FO-41010/1
Partnerská země: Gruzie	Místo realizace projektu/zakázky: Gruzie (Tbilisi) Česká republika	
Sektorová orientace projektu: Veřejná správa a občanská společnost		
Předpokládané datum zahájení projektu/zakázky: 11/2017	Předpokládané datum ukončení projektu/zakázky: 10/2020	
Celková výše prostředků na zakázku ze ZRS ČR (Kč): 15 508 800,- Kč včetně DPH		
Realizátor zakázky: (jméno, adresa, kontakty): DEKONTA, a.s. sídlo: Dřetovice 109, 273 42, Stehelčevy, Korespondenční adresa: Volutova 2523,158 00, Praha, kontaktní osoba: Ing. Jan Vaněk, MBA, člen představenstva a vedoucí divize Sanační a ekologické projekty Tel.: +420 235 522 252,+420 602 274 558 E-mail: vanek@dekonta.cz		
Partnerská organizace v zemi realizace projektu (jméno, adresa, kontakty): Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia Natural and Technological Hazards Management Service (Head) 6. G. Gulua Str. 0114 Tbilisi, Georgia Kontaktní osoba bude sdělena realizátorovi po podpisu smlouvy.		

Seznam zkratk:

CBRN	Chemický, biologický, radiologický a nukleární
CLP	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Classification, Labelling and Packaging)
ČR	Česká republika
ČRA	Česká rozvojová agentura
DCFTA	Dohoda o hluboké a komplexní zóně volného obchodu (Deep and Comprehensive Free Trade Agreement)
EBRD	Evropská banka pro obnovu a rozvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
GHS	Globálně harmonizovaný systém klasifikace a označování chemikálií
IŽP	Inspekce životního prostředí
KD	Kontrolní den
MAP	Prevence závažných havárií (Major Accident Prevention)
MF	Ministerstvo financí Gruzie
MV	Ministerstvo vnitra Gruzie
MŽP	Ministerstvo životního prostředí a ochrany přírodních zdrojů Gruzie (Ministry of Environment and Natural Resources Protection)
MZd	Ministerstvo práce, zdraví a sociálních věcí Gruzie (Ministry of Labour, Health and Social Affairs)
MZe	Ministerstvo zemědělství Gruzie (Ministry of Agriculture)
NATO	Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization)
NEAP 2	Národní environmentální akční program 2012-2016 (National Environmental Action Programme 2012-2016)
NEAP 3	Národní environmentální akční program 2017-2021 (National Environmental Action Programme 2017-2021)
OSN	Organizace spojených národů (United Nations)
REACH	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals)
SDGs	Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals)

SEVESO III Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES, tzv. SEVESO III

USD Americký dolar

VŠ Vysoká škola

ZRS ČR Zahraniční rozvojová spolupráce České republiky

ECHA Evropská agentura pro chemické látky

IUCLID Offline software pro vyplňování dokumentace zasílané agentuře ECHA

REACH-IT Komunikační kanál agentury ECHA s výrobcem, dovozcem, následným uživatelem a distributorem

SVHC látky Látky vzbuzující velmi velké obavy

ZD Zadávací dokumentace

OBSAH:

1. Shrnutí projektu.....	6
2. Popis výchozího stavu.....	6
2.1 Základní informace o zemi	6
2.2 Sektor státní správy, oblast životního prostředí	7
2.3 Relevance vůči vládní politice a místním rozvojovým strategiím a aktivity dalších donorů	8
2.4 Relevance vůči ZRS ČR a dosavadní intervence v daném sektoru	9
3. Analýza problému.....	11
4. Analýza zainteresovaných stran.....	13
4.1 Zainteresované subjekty/partneři projektu.....	13
4.2 Cílové skupiny	16
4.3 Podpora projektu ze strany země příjemce	16
5. Logický rámec projektu	16
5.1 Záměr	16
5.2 Cíl.....	17
5.3 Výstupy	17
6. Postup realizace a monitoring	49
7. Faktory kvality a udržitelnosti výsledků projektu.....	51
7.1 Participace a vlastnictví projektu příjemci.....	51
7.2 Vedlejší dopady projektu	54
7.3 Sociální a kulturní faktory.....	54
7.4 Rovný přístup žen a mužů.....	54
7.5 Vhodná technologie	54
7.6 Dopady na životní prostředí.....	55
7.7 Ekonomická a finanční životaschopnost projektu	55
7.8 Management a organizace.....	55
7.8.1 Představení společnosti DEKONTA	55
7.8.2 Představení společnosti MEDISTYL, spol. s r.o.	58
7.8.3 Místní koordinátor projektu.....	62
7.8.3.1 Představení společnosti Georgia's Environmental Outlook (GEO)	62
7.8.4 Organizace realizačního týmu a komunikace s partnery a cílovými skupinami projektu	63
7.8.4.1 Způsob komunikace s partnerskými organizacemi	65
7.8.4.2 Přístup k cílovým skupinám	65
7.8.5 Odpovědnost expertů za realizaci jednotlivých aktivit projektu.....	66
7.8.6 Odpovědnost a zapojení místních partnerských organizací	69
7.8.7 Postupné přebírání výstupů projektu hlavní partnerskou organizací – exit strategie	72
7.8.8 Dohled nad realizací projektových aktivit	73
8. Analýza rizik a předpokladů	74
8.1 Předpoklady pro realizaci projektu	74
8.2 Analýza rizik.....	75
9. Seznam příloh	77

1. Shrnutí projektu

Cílem projektu zaměřeného na budování kapacit v oblasti řádného řízení chemických látek je zajistit nárůst počtu transponovaných environmentálních právních předpisů EU do gruzínské národní legislativy. Přípravou legislativního rámce a posílením implementačních a kontrolních kapacit gruzínských institucí dojde k vytvoření předpokladů pro budoucí systémové řešení řádného nakládání s chemickými látkami na standardní mezinárodní úrovni v souladu s předpisy EU. V rámci projektu bude zmapována stávající legislativa a kompetence jednotlivých úřadů týkající se řízení chemických látek v Gruzii, dále bude vypracována koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky nařízení EU REACH a CLP, zpracován návrh zákona o chemických látkách a návrh metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z těchto nařízení. V rámci projektu budou také skrze školení a workshopy posíleny kapacity gruzínských institucí a vybraných skupin výrobců, následných uživatelů, dovozců a distributorů chemických látek v oblasti uvádění chemických látek na trh.

2. Popis výchozího stavu

2.1 Základní informace o zemi

Gruzie je zemí s parlamentně-premiérským systémem, který vstoupil v platnost v listopadu 2013. Demokratické instituce, přes všechny dílčí nedostatky, jsou dnes funkční součástí politického prostředí země.

Politické vedení země se orientuje na spolupráci s Evropskou unií (dále jen EU) a NATO. Dne 27. června 2014 podepsala Gruzie Asociační dohodu s EU, která se stala novým primárním smluvním dokumentem mezi EU a Gruzii; v platnost vstoupila dne 1. července 2016. Její součástí je Dohoda o hluboké a komplexní zóně volného obchodu (dále jen DCFTA), která předpokládá odstranění dovozních cel v rozsahu 100 % na straně Gruzie a 99,9 % na straně EU. Z Asociační dohody mj. vyplývá, že asistence poskytovaná ze strany EU Gruzii je provázána s programem reforem v zemi.

Růst gruzínského hospodářství se v posledních letech zpomalil a nedaří se jej výrazněji nastartovat. V roce 2016 došlo v Gruzii k mírnému poklesu hospodářského růstu na 2,7 % z 2,9 % v roce 2015 a 4,8 % v roce 2014.¹ Země se potýká s vysokou nezaměstnaností (11,6 % populace v produktivním věku),² značným (cca 30%) snížením objemu remitencí ze zahraničí, zejména z Ruska a Ukrajiny, snížením objemu přímých zahraničních investic

¹ GDP growth (annual %) – Georgia (2017). In: *World Bank*. Dostupné z:

<https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?end=2016&locations=GE&start=1966>

² Unemployment, total (% of total labor force) – Georgia. In: *World Bank*. Dostupné z:

<https://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS?locations=GE>

a devalvací národní měny o cca 35 % spojenou se zvýšením dluhové zátěže obyvatelstva, jehož půjčky jsou vedeny v USD.³

2.2 Sektor státní správy, oblast životního prostředí

Podpisem Asociační dohody mezi EU a Gruzii v roce 2014 a jejím vstupem v platnost dne 1. července 2016 došlo k významnému přiblížení země evropským strukturám. Gruzie se podpisem a ratifikací smlouvy zavázala k posílení demokracie, fungování právního státu a realizaci potřebných reforem, zejména v oblasti veřejné správy. Probíhající reforma veřejné správy usiluje především o přechod z centralizovaného systému na decentralizovaný. Gruzie se dále zavazuje k harmonizaci legislativy v rámci 300 právních aktů EU v relevantních sektorech, včetně oblasti životního prostředí a udržitelného rozvoje.

V návaznosti na cíl přibližovat se evropské legislativě v oblasti životního prostředí Gruzie přislíbila aktivní snahu o integraci prvků životního prostředí do dalších sektorů, včetně oblasti ekonomiky a obchodu. Pro roky 2012-2016 byl vypracován dokument Národní environmentální akční program 2012-2016⁴ (dále jen NEAP 2), který stanovil povinnost posílit právní a institucionální rámec na všech úrovních, a tím vytvořit platformu pro proces postupného přibližování právních předpisů s EU. Gruzie se nicméně dále potýká s řadou problémů, v jejichž důsledku je životní prostředí bezprostředně ohroženo. Jmenovitě se jedná o problém eroze půdy, znečištění vody a ovzduší, odlesňování a znehodnocování lesů, nelegální těžbu dřeva a neúčelné využívání přírodních zdrojů.

Ze zprávy hodnotící plnění Národního akčního plánu pro implementaci Asociační dohody a Asociační agendy mezi Gruzii a EU pro rok 2016 vyplývá, že gruzínská vláda a parlament schválily přijetí dlouho očekávaného Zákona o posuzování vlivu na životní prostředí (Environmental Assessment Code). V zájmu snadnějšího přístupu k informacím a zvýšení povědomí mezi lidmi o stavu životního prostředí začaly úřady vyvíjet Systém řízení informací o životním prostředí (Environmental Information Management System).⁵ Přijata byla řada zákonů týkajících se recyklace, zpracování a přepravy odpadu či způsobu ukládání nebezpečného odpadu. Zřízeno bylo dále pět monitorovacích stanic v Batumi, Čiatuře a Tbilisi pro monitorování kvality ovzduší. V dubnu 2016 Gruzie podepsala Pařížskou dohodu, v níž se spolu s dalšími zeměmi zavázala ke snížení emisí CO₂ do roku 2020, v Gruzii vstoupila v platnost 7. června 2017.⁶

³ The Effects of Depreciation of GEL on the Social-Economic Strategy Georgia 2020 (2015). In: *Institute for Development of Freedom of Information*. Dostupné z: <https://idfi.ge/en/the-effects-of-depreciation-of-lari-on-the-social-economic-strategy-georgia-2020>

⁴ National Environmental Action Programme of Georgia 2012-2016 - NEAP 2. (2012) Dostupné z: http://www.preventionweb.net/files/28719_neap2_eng.pdf

⁵ EEAS (2016) *Association Implementation Report on Georgia*. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/1_en_jswd_georgia.pdf

⁶ Paris Agreement. (2015) In: *United Nations – Framework Convention on Climate Change*. Dostupné z: http://unfccc.int/paris_agreement/items/9444.php

2.3 Relevance vůči vládní politice a místním rozvojovým strategiím a aktivity dalších donorů

Gruzínská vláda přijala v červnu 2014 socioekonomickou rozvojovou strategii „Gruzie 2020“, v níž vytyčila šest prioritních sektorů, v rámci kterých usiluje o dosažení komplexního ekonomického rozvoje. Jedná se o rozvoj lidského kapitálu (zlepšení školského systému); právní stát a spravedlnost (budování nezávislého soudnictví a boj s korupcí); ekonomický růst (zlepšení podnikatelského prostředí, reforma daní a daňového systému, další rozvoj zemědělství, rozvoj dopravní infrastruktury); řádnou správu věcí veřejných (rozvoj demokratických procesů, decentralizace veřejné správy); udržitelné využívání přírodních zdrojů (zelené technologie) a o sociální péči a zdravotnictví (stanovení a zkvalitňování standardů péče). Gruzie je také jednou ze zemí, které provádějí „nacionalizaci SDGs“, kdy vláda sama nastavuje vlastní zaměření a plnění Cílů udržitelného rozvoje (dále jen SDGs) dle vlastních potřeb.

V rámci zefektivňování státní správy Gruzie usiluje o decentralizaci státní správy. Podle Evropské charty místní samosprávy (European Charter of Local Self-Governance) jsou hlavními výzvami, kterým Gruzie v současné době čelí, zejména posílení samosprávy a demokracie stejně tak jako implementace decentralizační strategie. Vyřešení těchto výzev povede k tvorbě skutečného decentralizovaného systému, v rámci kterého budou principy demokracie více zastoupeny v rozhodovacích procesech a dojde k většímu přiblížení Gruzie do evropských struktur. Implementace decentralizační strategie v návaznosti na podpis Evropské charty místní samosprávy a strategie „Gruzie 2020“ a dále posílení místní správy podle evropských standardů jsou hlavními prioritami pro budoucí vývoj Gruzie.

Rozvoj v oblasti životního prostředí upravuje v současné době vytvářený, dosud však neschválený, Národní environmentální akční program 2017-2021 (dále jen NEAP 3). Jeho záměrem je definovat priority pro rozvoj životního prostředí v Gruzii pro období nadcházejících pěti let. Akční program vychází z potřeb a povinností vyplývajících z Asociační dohody, SDGs, mezinárodních dohod a národních zákonů. Za hlavní cíle definuje zlepšení způsobu čerpání přírodních zdrojů a minimalizaci rizik ohrožujících lidské zdraví; implementaci povinností stanovených regionálními a globálními úmluvami; zvýšení administrativních kapacit pro uplatňování legislativy životního prostředí a podporu udržitelného rozvoje prostřednictvím integrace aspektů životního prostředí do dalších sektorů.

NEAP 3 dále definuje problémy a potenciální rizika, kterým je v období 2017-2021 nutno čelit. Dokument usiluje o zřízení efektivního licenčního systému zajišťujícího udržitelné čerpání přírodní zdrojů. Uvažuje dále reformu systému řízení rizik a reformu datového systému v zájmu lepší kontroly a ochrany životního prostředí. Za jeden z hlavních problémů nicméně označuje nízkou informovanost veřejnosti o stavu životního prostředí v Gruzii. V období 2017-2021 tak bude usilováno o zřízení vhodného vzdělávacího programu, složeného ze školení a vzdělávacích kampaní, který bude zakomponován do současného systému vzdělávání. V neposlední řadě dokument definuje potřebné reformy pro jednotlivé oblasti životního prostředí, od ochrany ovzduší po oblast zelené ekonomiky a environmentální dimenzi udržitelného rozvoje. Jednou z oblastí, pro kterou NEAP 3 definuje potřebné reformy, je i oblast řádného řízení chemických látek (kap. 6 dokumentu NEAP 3), neboť

NEAP 2 se konkrétní aktivitám v této oblasti nevěnoval (více viz dále kap. 3 Analýza problému).

Do Gruzie plynou na podporu udržitelného rozvoje a životního prostředí značné finanční prostředky ze zahraničí. Zvýšená finanční podpora EU v oblastech rozvoje venkova a zemědělství hraje nezastupitelnou roli pro další pozitivní vývoj v těchto oblastech. V oblasti životního prostředí je v Gruzii ze zahraničních donorů aktivní především EU a to v oblasti aproximace gruzínské legislativy na základě Asociační dohody.⁷ Dalšími aktivními donory, a to zejména v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady, jsou Švédsko a EBRD.⁸ Do Gruzie dále plynou prostředky z Rozvojového programu OSN či Světového fondu pro životní prostředí. Například na podporu finanční udržitelnosti chráněných oblastí vynaložily tyto instituce mezi lety 2010-2016 prostředky ve výši 1 mil. USD.

2.4 Relevance vůči ZRS ČR a dosavadní intervence v daném sektoru

Rozvojová spolupráce ČR s Gruzii se v letech 2008 – 2010 soustředila primárně na odstraňování důsledků ozbrojeného konfliktu s Ruskem. Rekonstrukční a rozvojová pomoc se v tomto období zaměřila na sektory zemědělství, zdravotnictví a voda a sanitační. Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na období 2010–2017 pak zařadila Gruzii mezi prioritní země bez programu spolupráce.

Gruzie je rovněž prioritní zemí transformační spolupráce a je zařazena do Východního partnerství.⁹ V Gruzii jsou rovněž realizovány malé lokální projekty při zastupitelském úřadě, gruzínským studentům jsou nabízena vládní stipendia.

Sektor životního prostředí byl v programovacím období 2010-2016 jednou z prioritních oblastí ZRS ČR v Gruzii. Od roku 2010 se ČR v této oblasti zaměřila zejména na prevenci dopadů extrémních klimatických jevů a prevenci přírodních katastrof. Výsledkem byla instalace několika desítek meteorologických a hydrometeorologických stanic a zřízení databáze na zpracování klimatických dat. Další aktivity se zaměřily na rozvoj horského regionu Tušsko v rámci plánu péče pro Chráněnou krajinnou oblast Tušsko, který se stal základem pro implementaci celé řady opatření směřujících k zajištění ochrany přírodní a kulturně-historických hodnot území.

⁷ Jedná se především o aproximaci legislativy na základě Asociační dohody, např. o twinningový projekt v oblasti průmyslového znečištění, na kterém spolupracují i experti z ČR (CENIA), „Strengthening the administrative capacities of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia for approximation and implementation of the EU environmental 'acquis' in the fields of industrial pollution and industrial hazards“; nebo o twinningový projekt ve spolupráci s Ministerstvem práce, zdraví a sociálních věcí v oblasti zdraví a životního prostředí „Institutional Strengthening of Environmental Health System of Georgia“.

⁸ Např. švédský projekt: „Support to the Capacity Building at ANRS and Development of Georgia's Strategy for Radioactive Waste Management“.

⁹ ČRA (2009). *Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce České republiky na období 2010 – 2017*. Dostupné z: <http://www.czda.cz/editor/filestore/File/Koncepce%20Zahranicni%20rozvojove%20spoluprace%20na%20obdob%202010-2017.pdf> [cit. 2015-03-05].

ČR poskytla rovněž asistenci při reformě veřejné správy, vzdělávání územních samospráv a odbornou asistenci v oblasti fiskální decentralizace. Součástí byla také podpora v oblasti vzdělávání úředníků státní správy.

Projekt „Budování kapacit v oblasti řádného řízení chemických látek“ (2017-2020) navazuje především na úspěšný projekt „Budování kapacit v oblasti prevence závažných havárií v Gruzii“ (2013-2017), na kterém Česká rozvojová agentura (dále jen ČRA) spolupracovala hlavně s Ministerstvem životního prostředí a ochrany přírodních zdrojů Gruzie (dále jen MŽP). V rámci projektu nejprve proběhlo zmapování platné legislativy a databází v oblasti prevence závažných havárií (dále jen MAP) a zmapování kompetencí a činnosti jednotlivých úřadů aktivních v této oblasti, dále byl vypracován seznam doporučení pro harmonizaci gruzínské legislativy s předpisy EU a relevantními multilaterálními environmentálními úmluvami (zejm. Úmluva o účincích průmyslových havárií přesahujících hranice států) a konečně došlo ke zpracování návrhu zákona MAP a vypracování návrhu metodik MAP a inspekčních postupů MAP v průmyslových podnicích. Dále byly zpracovány metodiky vzorkování, dodáno základní vzorkovací a analytické vybavení a proběhlo školení školitelů vzorkování a inspekčních postupů MAP a školení školitelů pro oblast implementace metodických pokynů MAP. V rámci projektu byl vytvořen také slovník terminologie chemických látek a proveden praktický trénink zpracování dokumentace pro reálný provoz podléhající připravované legislativě odpovídající směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES, tzv. SEVESO III.

S ohledem na nezbytnou spolupráci s vedlejším partnerem projektu, kterým je Ministerstvo zemědělství Gruzie (dále jen MZe), navazuje projekt „Budování kapacit v oblasti řádného řízení chemických látek“ (2017-2020) volně také na projekt ČRA zaměřený na vybudování národního systému fytosanitární kontroly (2017-2021). Cílem projektu, který významně přispěje k implementaci DCFT a který spolufinancuje USAID, je zkvalitnit fytosanitární sektor v Gruzii v souladu s normami EU. Díky tomu bude možné bezpečně vyvážet gruzínské rostlinné produkty do zemí EU a na další mezinárodní trhy. Vedle obchodního aspektu projekt usnadní produkci zdraví neškodných rostlinných materiálů na území Gruzie.

Gruzie je významnou tranzitní zemí pro pohyb nezákonných prostředků. Projekt „Budování kapacit v oblasti řádného řízení chemických látek“ (2017-2020) tak volně souvisí se spoluprací ČRA s Celní správou Gruzie v rámci projektu „Zvýšení kapacit a efektivity gruzínské kynologické služby“ (2017-2019). Ten vychází z požadavku Celní správy Gruzie o asistenci při rozšíření kapacit a efektivity její kynologické služby tak, aby mohla účinněji reagovat na pohyb nezákonných prostředků, a to zejména drog a dále nelegálního tabáku. V rámci projektu bude podpořeno rozšíření jednotek Kynologické služby Celní správy Gruzie do všech kontrolních míst, tj. hraničních přechodů, přístavů a mezinárodních letišť.

V novém programovacím období 2018-2023 se Gruzie zařadí do kategorie prioritních zemí s programem spolupráce. Mezi priority v Gruzii řadí program rozvojové spolupráce pro nadcházející období inkluzivní sociální rozvoj v rámci podpory zdravotnictví (prevence úmrtnosti na nepřenosná onemocnění) a posílení systému sociální ochrany, rozvoj venkova formou vícesektorové podpory vybraného horského regionu (prevence katastrof, ochrana

ekosystémů, udržitelné hospodaření, rozvoj turistiky, budování kapacit) a řádnou demokratickou správu věcí veřejných.

Podpora řádné správy věcí veřejných bude zaměřena na naplňování závazků Gruzie vyplývajících z Asociační dohody s EU a plné implementace DCFTA. K dosažení tohoto cíle budou aplikované aktivity a projektové výstupy soustředěné na aproximaci evropské legislativy a budování kapacit relevantních institucí veřejné správy včetně místních samospráv. S ohledem na implementaci DCFTA je cílem programu splnění požadavků EU na budování legislativního a institucionálního rámce pro potřeby exportu gruzínské zemědělské produkce do členských zemí EU, podpora rozvoje podnikatelského prostředí a budování kapacit země v oblasti životního prostředí.

3. Analýza problému

Využívání přírodních a uměle vytvořených chemických látek a sloučenin v průmyslu, zemědělství a domácnostech je nedílnou součástí dnešního života. Chemikálie však mohou v případě nesprávného nakládání s nimi představovat vážné riziko pro lidské zdraví i životní prostředí. Řádné řízení chemických látek je proto zásadní pro snížení znečištění životního prostředí a snížení rizik pro člověka a ekosystémy. Z tohoto důvodu je také podle SDG 12.4 do roku 2020 třeba dosáhnout k životnímu prostředí šetrného nakládání s chemickými látkami a odpady během celého jejich životního cyklu, v souladu s dohodnutými mezinárodními rámci, a výrazně snížit jejich uvolňování do ovzduší, vody a půdy tak, aby se minimalizovaly nepříznivé dopady na lidské zdraví a životní prostředí.

Shromažďování a sdílení informací o vlivu chemických látek na životní prostředí a jejich dopadu na ekosystémy je základním principem pro zavádění řádného řízení chemických látek. Cílem legislativy v oblasti chemických látek je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí, jakož i volný pohyb chemických látek, směsí a některých specifických výrobků, a zároveň zvýšit konkurenceschopnost a podpořit inovace.

Typy chemických látek, které jsou v současnosti v Gruzii využívány, lze obecně rozdělit na agrochemikálie (hnojiva, pesticidy, herbicidy atd.), dezinfekční prostředky, chemikálie na ochranu proti škůdcům, ropné produkty, mycí prostředky, lepidla, rozpouštědla, barvy a další chemikálie pro potřeby domácností. Je nezbytné zmínit, že dvě důležité a environmentálně citlivé skupiny chemikálií, kterými jsou látky poškozující ozonovou vrstvu a persistentní organické látky, nejsou v Gruzii vyráběny a jejich dovoz a transport přes gruzínské území je buď zakázán, nebo přísně regulován.

Jak vyplývá z NEAP 3, ve stávající platné legislativě se vyskytuje významná mezera týkající se řádného řízení chemických látek – neexistuje zde žádný rámcový zákon v této oblasti. Zákon o nebezpečných chemických látkách z roku 1998 byl v roce 2010 zrušen a nový zákon dosud nebyl vytvořen. Některé aspekty týkající se chemických látek jsou regulovány zákonem

o pesticidech a agrochemikáliích^{10,11} a zákonem o licencích a povoleních.¹² Tyto zákony však pokrývají pouze malou část chemikálií, které se dnes v zemi využívají, a přestože v návaznosti na ně vzniklo množství dalších právních předpisů, národní legislativa v oblasti nakládání s chemickými látkami zůstává nadále neúplná.¹³

Závazky Gruzie v oblasti řízení chemických látek vyplývají také z několika přijatých mezinárodních úmluv. Gruzie je smluvní stranou Rotterdamské úmluvy o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu, Vídeňské úmluvy na ochranu ozonové vrstvy a Stockholmské úmluvy o persistentních organických polutantech.¹⁴ Gruzie dále podepsala, ale prozatím neratifikovala, Minamatskou úmluvu o rtuti. Tvorba legislativy v oblasti řízení chemických látek je v Gruzii ve velké míře ovlivněna také dokumentem „Strategický přístup k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami“, který vznikl v rámci Programu Organizace spojených národů pro životní prostředí.

Kromě již zmíněného neúplného legislativního základu (s výjimkou legislativy upravující pesticidy a agrochemikálie) představuje problém stávajícího systému řízení chemických látek v zemi také nedostatek informací a malá dostupnost dat na vnitrostátní úrovni, jak vyplývá z hodnocení této problematiky v Gruzii.¹⁵ Informace o využití chemikálií, zejména průmyslových, jsou totiž velmi omezené, neboť země postrádá integrovanou databázi (registr) dovozu, vývozu a využití chemikálií, chybějí také informace o typech a množství vyrobených nebo použitých chemikálií.¹⁶ Informace o dodržování bezpečnostních předpisů při nakládání s chemikáliemi rovněž nejsou dostupné. Neexistence seznamu zakázaných nebezpečných chemických látek s doprovodným aktuálním označením a přeloženou klasifikací činí identifikaci chemických látek obzvláště obtížnou pro Celní správu Gruzie, která zajišťuje regulaci/kontrolu přeshraničního transportu chemických látek. Zavedení efektivního integrovaného systému (nejlépe on-line systému) by proto významně podpořilo výměnu informací o přeshraničním transportu nebo o vydaných povoleních. Systém by také přispěl k efektivnosti činností institucí zapojených do řízení chemických látek.

¹⁰ Zákon o pesticidech a agrochemikáliích reguluje konkrétně vztahy vznikající z registrace, výroby, značení, balení, prodeje, skladování, nakládání, využívání, dekontaminace, likvidace, výměny informací, inzerce a importu a exportu pesticidů a agrochemikálií.

¹¹ Modernizace systému registrace pesticidů a chemikálií povolených v Gruzii a revize seznamu pesticidů, které jsou v současnosti v zemi využívány za účelem výběru pesticidů méně škodlivých pro lidské zdraví a životní prostředí, patří mezi priority „Strategie pro zemědělský rozvoj v Gruzii 2015 – 2020.“

¹² Zákon o licencích a povoleních ukládá právníkům osobám povinnost vlastnit povolení pro případ importu, exportu, re-exportu a transitu látek poškozujících ozon.

¹³ „Národní strategie pro snížení chemického, biologického, radiologického a jaderného ohrožení“ a „Akční plán pro roky 2015-2019“ jsou dalšími významnými národními dokumenty na poli řízení chemických látek. Zabývají se problémem chemické bezpečnosti a definují aktivity týkající se prevence, identifikace, připravenosti a odezvy na specifické hrozby. Akční plán navíc specifikuje aktivity, které mají být realizovány za účelem rozvoje mezinárodní spolupráce v oblasti snížení chemického, biologického, radiologického a jaderného ohrožení.

¹⁴ „Národní plán implementace Stockholmské úmluvy o persistentních organických polutantech“ je dalším gruzínským politickým dokumentem v oblasti nakládání s chemickými látkami. Plán je v současné době aktualizován tak, aby zahrnoval 9 nových látek přidáných ke Stockholmské úmluvě v roce 2011.

¹⁵ Chemický profil Gruzie 2009, UN ECE (2010), Národní registr úniků a přenosů znečišťujících látek v Gruzii (2010-2012), Zpráva o inventarizaci nebezpečných chemických látek (2013).

¹⁶ Neexistuje zde jednotný státní registr pro regulování chemických látek, který by mohl být identifikován na základě harmonizovaného systému označování a digitálních kódů OSN (GHS) a EU (CLP).

Asociační dohoda mezi EU a Gruzii zavazuje Gruzii k provedení kroků vedoucích ke zlepšení řízení chemických látek v zemi. Závazky zemí, které se zavázaly k postupné harmonizaci legislativy a politiky *acquis communautaire* v oblasti chemických látek, vyplývají z evropských právních předpisů, které byly sladěny s Globálně harmonizovaným systémem klasifikace a označování chemikálií (dále jen GHS) vytvořeném na Konferenci Organizace spojených národů (dále jen OSN) o životním prostředí a rozvoji v roce 1992.

Asociační dohoda konkrétně stanovuje, že Gruzie musí sjednotit svou národní legislativu se třemi právními předpisy Evropského parlamentu a Rady. Jedná se o nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 649/2012 ze dne 4. července 2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek; nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (dále jen nařízení CLP); a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 ze dne 16. září 2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu. Pro nastavení nového systému řízení chemických látek v Gruzii je ovšem nutné brát také zřetel na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (dále jen nařízení REACH), které je společně s nařízením CLP jedním z základních kamenů evropské politiky v oblasti řízení chemických látek. Implementace těchto nařízení patří proto také mezi cíle NEAP 3.

Zlepšení právní základny, sběr dat a tvorba a správa integrovaného státního registru chemických látek jsou v současné době klíčové pro zlepšení systému řízení chemických látek na národní úrovni. Zlepšení monitorovacího systému pro shromažďování informací o znečišťování životního prostředí a jeho sdílení se všemi zainteresovanými subjekty je zásadní pro prevenci před vlivy chemických látek na životní prostředí. Kromě vytvoření vhodné legislativy je také nezbytné budovat kapacity gruzínských státních úředníků ze všech příslušných vládních orgánů v oblasti řádného řízení chemických látek.

4. Analýza zainteresovaných stran

Hlavními a vedlejšími partnery a zainteresovanými subjekty projektu jsou subjekty definované níže.

4.1 Zainteresované subjekty/partneři projektu

Gruzínská vláda musí plnit závazky vyplývající z Asociační dohody mezi EU a Gruzii, týkající se mimo jiné harmonizace legislativy v oblasti chemických látek s *acquis communautaire*.

Řízení chemických látek je v Gruzii na národní úrovni rozděleno mezi několik ministerstev a vládních agentur.

Hlavní partner projektu:

- **Ministerstvo životního prostředí a ochrany přírodních zdrojů (MŽP)**
Ministerstvo životního prostředí a ochrany přírodních zdrojů Gruzie (Ministry of Environment and Natural Resources Protection, dále jen MŽP) vydává povolení k výrobě chemických látek a k výstavbě skladovacích prostor pro toxické a ostatní nebezpečné látky. MŽP rovněž vydává povolení k přeshraničnímu transportu látek regulovaných „Montrealským protokolem o látkách poškozujících ozonovou vrstvu“ a implementuje postup předchozího souhlasu v případě dovozu chemických látek (průmyslových chemikálií) specifikovaných v „Rotterdamské úmluvě o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu“. MŽP dále dohlíží na dodržování podmínek povolení, je odpovědné za koordinaci realizace „Národního akčního plánu pro implementaci Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech“, posouzení a řízení perzistentních organických polutantů v zemi. MŽP je zapojeno do procesu tvorby legislativy týkající se řádného řízení chemických látek a je oprávněno uzavírat relevantní mezinárodní dohody.
- Kontrola dodržování legislativních požadavků vyplývajících z implementace REACH a CLP bude v gesci **Odboru kontroly životního prostředí** (Department of Environmental Supervision), **oddělení inspekce** (inspekce životního prostředí, dále jen IŽP). Jedná se o kontrolní a donucovací orgán ochrany životního prostředí. IŽP nemá dosud plně vybudované odborné ani technické kapacity pro uskutečňování svých pravomocí a odpovědnosti. Vedle centrální kanceláře disponuje ještě sedmi regionálními pobočkami.
- **Centrum environmentálních informací a vzdělávání** je samostatná podřízená organizace MŽP. Centrum zabezpečuje šíření informací o životním prostředí, dohlíží na environmentální vzdělávání na školách, spolupracuje na školení pracovníků MŽP. Kapacita centra spočívá v organizačním zabezpečení školení, příp. poskytnutí trenérů. Účast centra na projektu bude spočívat v poskytnutí prostor a organizační podpoře.

Vedlejší partneři projektu:

- **Ministerstvo práce, zdraví a sociálních věcí (MZd)**
Ministerstvo práce, zdraví a sociálních věcí Gruzie (Ministry of Labour, Health and Social Affairs, dále jen MZd) v rámci svých kompetencí klasifikuje chemické látky a vytváří předpisy, podle nichž je látkám přidělována toxicita a třída nebezpečnosti. Ministerstvo rovněž určuje požadavky pro jejich balení a značení. MZd dále stanovuje limity pro výskyt reziduí pesticidů a dalších agrochemikálií v potravinách a pitné vodě, zavádí hygienické normy pro obsah škodlivých chemických látek v ovzduší, pracovním prostředí a půdě, vytváří předpisy a normy pro užívání dezinfekčních prostředků a dohlíží na jejich dodržování.

V současné době probíhá ve spolupráci s MZd twinningový projekt „Institucionální posílení systému zdraví a životního prostředí v Gruzii“ („Institutional Strengthening of Environmental Health System of Georgia“), jehož cílem je posílit právní rámec Gruzie v oblasti ochrany zdraví a životního prostředí skrze harmonizaci s legislativou EU a posílením spolupráce mezi sektory. V rámci realizace projektu bude twinningový tým informován o výstupech projektu skrze MZd.

- **Ministerstvo zemědělství (MZe)**

Ministerstvo zemědělství Gruzie (dále jen MZd) je jednou z hlavních státních institucí zabývajících se řízením chemických látek. Skrze svůj podřízený orgán, Národní službu bezpečnosti potravin, provádí registraci agrochemikálií a pesticidů a provozuje Národní katalog registrovaných pesticidů a agrochemikálií. Mezi činnosti MZd patří kontrola dodržování předpisů upravujících dovoz, značení, skladování, výrobu (balení), transport, prodej a bezpečné použití pesticidů a agrochemikálií, kontrola kvality prodávaných pesticidů a agrochemikálií, identifikace a kontrola přestupků v oblasti obchodu s chemikáliemi a pesticidy. MZd rovněž implementuje postup předchozího souhlasu v případě dovozu chemických látek (agrochemikálií) specifikovaných v „Rotterdamské úmluvě o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu“.

- **Ministerstvo financí (MF)**

Celní správa Ministerstva financí Gruzie (dále jen MF) zajišťuje regulaci/kontrolu přeshraničního transportu chemických látek (více viz kap. 3. Analýza problému).

- **Ministerstvo vnitra (MV)**

Agentura krizového řízení Ministerstva vnitra Gruzie (dále jen MV) má na starosti zhodnocení potenciálních hrozeb souvisejících s chemickými látkami a zabezpečení odezvy v případě krize, dále je také zapojena do kontroly řízení chemických látek. Agentura provádí prvotní vyhodnocení vedoucí k identifikaci potenciálních nebezpečných látek, zajišťuje evakuaci lidí z kontaminovaných území a izolaci/lokalizaci těchto území. Agentura má pouze jednu divizi sídlící v Tbilisi, která je zodpovědná za řešení následků havárií v celé Gruzii.

Další zainteresované subjekty:

- **Státní bezpečnostní služba Gruzie**

Pod záštitou Státní bezpečnostní služby Gruzie byla založena meziagenturní Koordinační rada pro boj s chemickými, biologickými, radiologickými a nukleárními (CBRN) hrozbami. Tato rada má za úkol zlepšit koordinaci ve věcech spojených s chemikáliemi (a dalšími oblastmi, které představují riziko). Mezi kompetence rady patří: pravidelná revize a aktualizace „Národní strategie pro snížení chemických, biologických, radiologických a nukleárních hrozeb“, příprava akčního plánu pro implementaci této strategie, dle potřeby revize a aktualizace akčního plánu a dohled nad jeho realizací, koordinace aktivit jednotlivých agentur v oblasti chemické, biologické, radiologické a nukleární.

- **Akreditované vědecko-výzkumné laboratoře**
Laboratoře identifikují chemické látky a zjišťují jejich koncentraci v potravinách nebo výskyt v životním prostředí.

4.2 Cílové skupiny

Přímou cílovou skupinou projektu jsou zaměstnanci všech výše uvedených partnerských organizací, které mají v gesci řízení chemických látek.

Další přímou cílovou skupinou je chemický průmysl, a to dovozci, vývozci, distributoři a následní uživatelé chemických látek (více viz kap. 3 Analýza problému a 7.2 Vedlejší dopady projektu). Realizace povinností vyplývajících z nařízení REACH a nařízení CLP do vnitrostátních právních předpisů bude mít v první fázi za následek nárůst nákladů na jednotlivé podnikatelské subjekty. Obchod s chemickými látkami a sloučeninami je však záležitostí, která se netýká pouze vnitřního, ale také mezinárodního trhu. Podniky by proto v konečném důsledku měly mít prospěch z harmonizace předpisů pro klasifikaci a označování látek.

Konečným příjemcem projektu jsou obyvatelé Gruzie, neboť by se v konečném důsledku měl zlepšit stav životního prostředí v zemi.

4.3 Podpora projektu ze strany země příjemce

Projekt vznikl na základě požadavku gruzínské strany, konkrétně MŽP. Obsah projektu byl připraven ve spolupráci se zástupci jednotlivých zainteresovaných institucí, především hlavního partnera projektu – MŽP. Partnerské instituce přislíbily poskytnout veškeré potřebné informace a součinnost při zpracování jednotlivých výstupů projektu. MŽP dále přislíbilo poskytnutí prostor pro školení v Tbilisi v sídle Centra environmentálních informací a vzdělávání.

Závazky gruzínské a české strany v rámci projektu budou předmětem Memoranda o porozumění mezi MŽP a ČRA.

5. Logický rámec projektu

(viz příloha č. 1 tohoto projektového dokumentu)

5.1 Záměr

Příspěvek k naplnění Cíle udržitelného rozvoje SDG 16.6

Rozvojovým záměrem projektu je vytvořit účinné, odpovědné a transparentní instituce zabývající se environmentální problematikou na všech úrovních.

5.2 Cíl

Cílem projektu je zajistit nárůst počtu transponovaných environmentálních právních předpisů EU do gruzínské národní legislativy, resp. transpozice požadavků EU v oblasti uvádění chemických látek na trh do gruzínské národní legislativy. Jedná se především o nařízení REACH a nařízení CLP.

Přípravou legislativního rámce, aktivní snahou o jeho začlenění do národní legislativy a posílením implementačních kapacit gruzínských institucí v oblasti uvádění chemických látek na trh dojde k vytvoření předpokladů pro budoucí systémové řešení problematiky chemických látek na standardní mezinárodní úrovni v souladu s předpisy EU.

5.3 Výstupy

V následující části jsou popsány výstupy projektu a aktivity vedoucí k jejich naplnění. Realizátor zakázky „Implementace nařízení REACH a CLP“ (GE-2017-041-FO-41010/1) zodpovídá za naplnění indikátorů výstupů stanovených v matici logického rámce (příloha č. 1 tohoto projektového dokumentu). Realizátor zakázky je dále zodpovědný i za monitoring externích faktorů, tedy průběžnou kontrolu rizik a naplňování předpokladů. V případě významných změn situace, zejména externích faktorů, které by ohrožovaly dosažení výstupů, je realizátor zakázky povinen neprodleně informovat ČRA.

Realizace aktivit 1.1.1. – 1.1.5. bude na místě řízena osobami, jimiž realizátor ve své nabídce prokázal splnění následujících kvalifikačních kritérií:

- vedoucí nebo zástupce vedoucího realizačního týmu¹⁷

Mgr. Vojtěch Musil (vedoucí realizačního týmu)

Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu)

Podrobněji viz Tabulka č. 2 - Odpovědnost jednotlivých expertů za aktivity projektu včetně jejich zastoupení.

- člen realizačního týmu – osoba s VŠ vzděláním, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti přípravy environmentální legislativy v délce nejméně 3 roky (tzv. legislativec)

Ing. Aleš Kulhánek, Ph.D.

Realizace aktivit 1.2.1. – 1.2.5. bude na místě řízena osobami, jimiž realizátor ve své nabídce prokázal splnění kvalifikačních kritérií:

- vedoucího nebo zástupce vedoucího realizačního týmu¹⁸

¹⁷ •Vedoucí realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky; nebo

•Zástupce vedoucího realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky.

¹⁸

•Vedoucí realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky; nebo

Mgr. Vojtěch Musil (vedoucí realizačního týmu)

Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu)

Podrobněji viz Tabulka č. 2 - Odpovědnost jednotlivých expertů za aktivity projektu včetně jejich zastoupení.

V rámci celého průběhu zakázky je zásadní úzká součinnost realizátora s hlavním partnerem projektu a za tímto účelem vytvořenou pracovní skupinou.

Výstup 1.1. Zákon o chemických látkách v souladu s nařízením REACH a CLP je vytvořen

K naplnění Výstupu 1.1 povedou následující aktivity:

1.1.1. Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek

Po vzájemné dohodě s hlavním partnerem projektu bude v první fázi sestavena pracovní skupina z řad zainteresovaných stran o minimálním počtu 8 osob za gruzínskou stranu¹⁹ + zástupce realizátora, která bude dohlížet na dílčí fáze realizace projektu. Realizátor musí s pracovní skupinou průběžně koordinovat a konzultovat jednotlivé aktivity a výstupy.

Následně realizátor zpracuje na základě podkladů a informací předložených partnery projektu analýzu všech legislativních norem a nařízení v Gruzii ve vztahu k požadavkům EU v oblasti řízení chemických látek, resp. nařízení REACH a CLP. Realizátor zároveň posoudí současný stav a praxi v oblasti uvádění chemických látek na trh (tzn. zejména výroby, klasifikace, zkoušení nebezpečných vlastností, balení, označování, uvádění na trh, používání, vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek a chemických směsí) v kontextu požadavků nařízení REACH a CLP. Za tímto účelem využije i přílohu č. 4 tohoto projektového dokumentu (*Overview of information needs to assess chemical risks to environment and enable reporting in implementation of multilateral environmental agreements in Georgia*). Součástí analýzy bude i prověření dostupných databází, které mohou mít přímou vazbu na implementaci nařízení REACH a CLP (registry podniků, databáze používaných chemických látek, apod.).

Realizátor dále provede identifikaci, zmapování a analýzu působnosti gruzínských kompetentních orgánů ve vztahu k současnému stavu řešení problematiky řádného řízení chemických látek a jejich uvádění na trh, včetně plnění požadavků nařízení REACH a CLP. Zároveň posoudí kapacity jednotlivých úřadů a zváží možnost přerozdělení kompetencí na další orgány státní správy.

Návrh *Analýzy stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek* bude zpracován v gruzínském jazyce a předložen k připomínkám pracovní

• Zástupce vedoucího realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky.

¹⁹ Minimálně v ní budou zastoupeni vybraní zástupci MŽP, IŽP, Agentury krizového řízení (MV), Celní správy (MF), MZd, MZe, případně dalších orgánů státní správy určených hlavním partnerem projektu.

skupině, projednán, dle potřeby upraven a nejpozději do 30. 4. 2018 zaslán účastníkům workshopu pro zaměstnance státní správy (viz aktivita 1.2.2.). Poté bude návrh projednán v rámci workshopu, který proběhne nejpozději do 31. 5. 2018.

Po projednání na workshopu budou relevantní připomínky zpracovány do finální verze *Analýzy* v gruzínském jazyce. Tato verze bude přeložena do anglického jazyka a bude předložena nejpozději do 31. 8. 2018 ČRA ke schválení. Po schválení ČRA budou obě jazykové mutace předány hlavnímu partnerovi projektu. Předání a souhlas hlavního partnera s obsahem *Analýzy* budou potvrzeny formou předávacího protokolu, který bude vyhotoven v anglickém jazyce a bude podepsán zástupcem hlavní partnerské organizace a realizátora. Protokol bude součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2018).

Za realizaci této aktivity bude zodpovědná Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu), jejím zástupcem bude Ing. Zdeněk Sádovský, Ph.D.

1.1.2. Zpracování Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky acquis communautaire

Informace získané v rámci realizace aktivity 1.1.1. budou podkladem pro zpracování *Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky acquis communautaire*, která bude minimálně zahrnovat následující oblasti:

- seznam doporučení a kroků pro harmonizaci gruzínské legislativy s požadavky nařízení REACH a CLP vč. časového plánu;
- návrh procesů a podpůrných nástrojů pro podporu optimálního zavádění zákona o chemických látkách do praxe;
- návrh vhodného rozdělení kompetencí dotčených orgánů státní správy, vč. případného převedení kompetencí na jiné orgány.

Návrh *Koncepce* bude zpracován v gruzínském jazyce a předložen k připomínkám pracovní skupině, projednán, dle potřeby upraven a nejpozději do 30. 4. 2018 zaslán účastníkům 1. workshopu pro státní správu (viz aktivita 1.2.2.). Poté bude návrh projednán v rámci workshopu, který proběhne nejpozději do 31. 5. 2018.

Po projednání na workshopu budou relevantní připomínky zpracovány do finální verze *Koncepce* v gruzínském jazyce. Tato verze bude přeložena do anglického jazyka a bude předložena nejpozději do 31. 8. 2018 ČRA ke schválení. Po schválení ČRA budou obě jazykové mutace předány hlavnímu partnerovi. Předání a souhlas hlavního partnera s obsahem *Koncepce* budou potvrzeny formou předávacího protokolu, který bude vyhotoven v anglickém jazyce a bude podepsán zástupcem hlavní partnerské organizace a realizátora. Protokol bude součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2018).

Za realizaci této aktivity bude zodpovědná Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu), jejím zástupcem bude Ing. Zdeněk Sádovský, Ph.D.

1.1.3. Zpracování návrhu Zákona o chemických látkách a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP

Na základě aktivit 1.1.1. a 1.1.2. realizátor zpracuje návrh *Zákona o chemických látkách*. Tento návrh musí reflektovat požadavky dané nařízeními REACH a CLP.

Realizátor dále zpracuje *Metodiku pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP*. Metodika bude obsahovat základní přehled povinností pro výrobce, dovozce, následné uživatele a distributory chemických látek vyplývajících z nařízení REACH a CLP. Přehled povinností bude také zpracován pro účely jednoduššího vyhledávání ve formátu *.xslm případně jiné vhodné databázové formě.

Pracovní verze návrhů *Zákona a Metodiky* budou zpracovány v anglickém nebo českém jazyce a budou předloženy nejpozději do 31. 10. 2018 ČRA k připomínkám. Po zpracování připomínek ČRA předá realizátor oba návrhy ČRA ke schválení, a to nejpozději do 31. 1. 2019. Poté bude schválené znění *Zákona a Metodiky* přeloženo do gruzínštiny a nejpozději do 31. 3. 2019 předloženo pracovní skupině k připomínkám. *Zákon a Metodika* budou pracovní skupinou projednány, dle potřeby upraveny a nejpozději do 30. 4. 2019 zaslány účastníkům 2. workshopu pro státní správu (viz aktivita 1.2.2.). Poté budou *Zákon a Metodika* projednány v rámci workshopu, který proběhne nejpozději do 31. 5. 2019.

Po projednání na workshopu budou relevantní připomínky zapracovány do finální verze návrhu *Zákona a Metodiky* v gruzínském jazyce. Tyto verze budou přeloženy zpět do anglického jazyka a nejpozději do 31. 8. 2019 předloženy ČRA k finálnímu schválení. Po schválení ČRA budou obě jazykové mutace předány hlavnímu partnerovi, a to nejpozději do 31. 10. 2019. Předání a souhlas hlavního partnera s návrhy *Zákona a Metodiky* bude potvrzeno formou předávacího protokolu, který bude vyhotoven v anglickém jazyce a bude podepsán zástupcem hlavní partnerské organizace a realizátora. Protokol bude součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2019).

Za realizaci této aktivity bude zodpovědná Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu), jejím zástupcem bude Ing. Zdeněk Sádovský, Ph.D.

1.1.4. Překlad nařízení REACH a CLP do gruzínštiny

V rámci této aktivity budou kompletně přeložena nařízení REACH a CLP do gruzínského jazyka a předložena nejpozději do 31. 3. 2019 pracovní skupině k připomínkám. Po projednání a zapracování připomínek budou obě nařízení předána hlavnímu partnerovi v gruzínské jazykové mutaci, a to nejpozději do 31. 10. 2019. Předání a souhlas hlavního partnera s překladem obou nařízení bude potvrzeno formou předávacího protokolu, který bude vyhotoven v anglickém jazyce a bude podepsán zástupcem hlavní partnerské organizace a realizátora. Protokol bude součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2019).

Za realizaci této aktivity bude zodpovědný Mgr. Vojtěch Musil (vedoucí realizačního týmu), jeho zástupcem bude Ing. Aleš Kulhánek, Ph.D. (člen realizačního týmu).

1.1.5. Asistence v rámci připomínkových řízení

Realizátor bude po předložení návrhu *Zákona o chemických látkách* asistovat hlavnímu partnerovi projektu v průběhu vnitřního, příp. i vnějšího připomínkového řízení jako konzultant. Realizátor bude v období od 1. 11. 2019 do 31. 10. 2020 s partnerem projektu spolupracovat při vypořádávání připomínek, formulacích odpovědí a zpracování návrhů na případné doplňkové úpravy *Zákona*.

Za realizaci této aktivity bude zodpovědná Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu), jejím zástupcem bude Ing. Zdeněk Sádovský, Ph.D.

Výstup 1.2. Implementační kapacity v oblasti řádného řízení chemických látek jsou posíleny

K naplnění Výstupu 1.2 povedou následující aktivity:

1.2.1. Zajištění studijní cesty pracovní skupiny do ČR

Realizátor připraví pro pracovní skupinu vytvořenou v rámci aktivity 1.1.1. studijní cestu do ČR o minimálním rozsahu 5 pracovních dní po 8 h v ČR za účelem seznámení všech členů vzniklé pracovní skupiny s řešením problematiky řádného řízení chemických látek a se zkušenostmi s transpozicí nařízení REACH a CLP v ČR. Program studijní cesty zajistí minimálně osoba, kterou realizátor ve své nabídce prokázal splnění kvalifikačního kritéria vedoucího nebo zástupce vedoucího realizačního týmu,²⁰ a další relevantní experti mající prokazatelné znalosti a zkušenosti s problematikou uvádění chemických látek na trh v ČR. Školení bude probíhat v českém/anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínského jazyka. Realizátor je zodpovědný za uhrazení veškerých nákladů spojených se studijní cestou (vč. pronájmu místností, audiovizuální techniky, občerstvení, pomůcek, mezinárodní dopravy, dopravy po ČR, ubytování, stravy, diet v souladu s legislativou platnou v Gruzii atd.). Studijní cesta pracovní skupiny se uskuteční nejpozději do 28. 2. 2018.

O průběhu a výsledcích studijní cesty bude vyhotovena zpráva s vyhodnocením studijní cesty a reflexí účastníků na kvalitu a přínos pro jejich další rozvoj. Zpráva, vč. fotodokumentace, bude vyhotovena v českém a gruzínském jazyce a bude součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 30. 4. 2018).

²⁰

•Vedoucí realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky; nebo

•Zástupce vedoucího realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky.

Cílem této aktivity je seznámení členů Pracovní skupiny s problematikou evropské chemické legislativy. Zároveň budou využity znalosti členů Pracovní skupiny k získání informací o současném řízení chemických látek v Gruzii, stejně jako o kompetencích jednotlivých orgánů státní správy zapojených do řízení chemických látek, tzn. porovnání povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP se stávajícími obecně platnými normami v Gruzii, které mají potenciální využití pro daný účel. Tyto informace budou dále využity v rámci Aktivity 1.1.1. Cílem, je též vzájemné představení členů realizačního týmu a členů Pracovní skupiny.

Teoretický rámec studijní cesty:

Účastníci studijní cesty budou seznámeni se základními cíli nařízení REACH a CLP, kterými jsou:

- *Zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí a volný pohyb látek samotných a obsažených ve směsích a v předmětech*
- *Zvýšení konkurenceschopnosti*
- *Podpora rozvoje alternativních metod hodnocení rizik*
- *Účinné fungování trhu na základě zajištění stejných podmínek ve všech členských státech EU*
- *Vytvoření systému evidence a kontroly pohybu látek samotných a obsažených ve směsích a v předmětech*
- *Řádná dokumentace o výrobku (látka samotná nebo obsažená ve směsích a v předmětech) – systém bezpečnostních listů dle č. 31 nařízení REACH*
- *Povolování a posuzování látek vzbuzující velmi velké obavy (SVHC látky)*
- *Harmonizace kritérií pro klasifikaci látek a směsí a pravidel označování a balení nebezpečných látek a směsí;*
- *Uložení povinnosti:*
 - *výrobcům, dovozcům a následným uživatelům klasifikovat látky a směsi uváděné na trh,*
 - *dodavatelům označovat a balit látky a směsi uváděné na trh,*
 - *výrobcům a dovozcům klasifikovat látky, které nejsou uváděny na trh a které podléhají registraci nebo oznámení podle nařízení (ES) č. 1907/2006;*
 - *uložení povinnosti výrobcům a dovozcům látek oznámit agentuře ty klasifikace a prvky označení, které agentuře nebyly předloženy v rámci registrace podle nařízení (ES) č. 1907/2006;*

V rámci zavedení povinností a kontrol nařízení REACH a CLP požaduje aby:

- *státy zajistily, aby byl k dispozici dostatečný personál s dovednostmi a kvalifikací potřebnými pro účinné provádění kontrol,*
- *kontroly byly dostatečné, aby byla zajištěna vysoká úroveň ochrany zdraví a životního prostředí a to ve všech stupních dodavatelského řetězce*
- *kontroly zajistily, aby údaje a informace obsažené v bezpečnostním listu a na etiketě a ve všech ostatních dokumentech odrážely danou realitu a byly dostatečné.*

K dosažení výše uvedených cílů nařízení REACH a CLP bude spolu s účastníky studijní cesty provedena analýza v následujících tematických okruzích:

- *systém veřejné správy,*

- *obecně platné právní normy týkající se řízení státu,*
- *systém obecně platných normativních předpisů týkajících se volného pohybu látek samotných a obsažených ve směsi nebo v předmětech – chemická legislativa; zejména evidence a kontrola dodržování předpisů státní správou,*
- *aktuální praxe ve využívání bezpečnostních listů chemických látek,*
- *aktuální praxe ve využívání systému klasifikace chemických látek (H-věty, P-věty, EUH věty, atd.),*
- *aktuální praxe ve využívání databází nebezpečných látek (příp. směsí) a nástrojů pro jejich klasifikaci*
 - *existence národních databází*
 - *praxe ve využívání externích evropských databází (např. ECHA – European Chemical Agency)*
 - *praxe ve využívání nástrojů v kontextu systému REACH (např. software IUCLID)*

Ve spolupráci s účastníky studijní cesty bude vytvořen základní přehled obecně platných normativních předpisů v Gruzii (zákony, prováděcí vyhlášky a jiné, pro Gruzii specifické normativní akty). Na základě jejich analýzy, diskuse s účastníky, kteří mají zkušenosti s praktickým uplatňováním práva v oblasti chemického zákona a nakládáním s chemickými látkami a směsmi v Gruzii, budou identifikovány normativní předpisy přímo využitelné pro budoucí systém klasifikace, označování, balení, evidence a nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, tzn. podklady pro Aktivitu 1.1.1.

S účastníky studijní cesty budou dále prodiskutovány databáze a registry chemických látek využívaných státní správou (případně samosprávou) v ČR a Gruzii, zejména:

- *registr a systém evidence podniků nakládajících s nebezpečnými chemickými látkami,*
- *databáze chemických látek, jejich klasifikace a vlastností, systém evidence chemických látek u konkrétních podniků (informace o množství, stavu, lokalizaci, technologii atd.),*
- *registr institucí, právních informací apod.,*
- *představení komerční databáze chemických látek a směsí MEDIS-ALARM, která je využívána v ČR výrobci, dovozci, následnými uživateli, distributory, záchrannými složkami ČR a státní správou jako podpůrná databáze při nakládání s chemickými látkami a směsmi,*
- *představení registru chemických látek a směsí vedeného Ministerstvem zdravotnictví ČR,*
- *představení agentury ECHA a jejich webových stránek <https://echa.europa.eu>*

Výstupem aktivity 1.1.1 v rámci studijní cesty 1.2.1 bude analytický dokument, který bude využit v rámci aktivity 1.1.2. Na základě uskutečněných diskuzí a zjištění aktuální situace nakládání s chemickými látkami a směsmi na území Gruzie bude získán potřebný materiál pro analýzu stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek a směsí, který bude klíčovým podkladem pro zpracování návrhu Zákona o chemických látkách a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.

Časový a programový rozvrh studijní cesty (finální program může být upraven na základě požadavků hlavního partnera projektu, příp. požadavků Pracovní skupiny):

<p>Doba trvání studijní cesty: 5 pracovních dnů Místo: Česká Republika, Praha – školící prostory firmy MEDISTYL Počet účastníků ze státní správy: minimálně 8 osob</p>		
Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
1.den	<ul style="list-style-type: none"> • Představení systému řízení nebezpečných chemických látek a směsí na území EU včetně činností kontrolních orgánů, které jsou zodpovědné za dodržování legislativních povinností dle české a evropské chemické legislativy. (Chemický zákon 350/2011, Sb., REACH a CLP). 	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegrová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil Aleš Kulhánek
2. až 4.den	<ul style="list-style-type: none"> • Analýza a zmapování současného stavu pohybu nebezpečných chemických látek a směsí na území Gruzie. • Zjištění legislativních procesů s nakládáním chemických látek a směsí na území Gruzie, které jsou v souladu s nařízením REACH a CLP • Zjištění chybějících legislativních procesů s nakládáním chemických látek a směsí na území Gruzie a těch, které nejsou v souladu s nařízením REACH a CLP • Návštěva objektu (skladovací prostory výrobce/dovozce/ následného uživatele/distributora či veřejné objekty – obchody), ve kterém se vyskytují nebezpečné chemické látky či směsi a jsou následně uváděny na trh 	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegrová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil Aleš Kulhánek
5.den	<ul style="list-style-type: none"> • Shrnutí získaných informací – výstupu studijní cesty pro vytvoření Koncepce k harmonizaci stávající legislativy s požadavky na <i>acquis communautaire</i> • Závěrečná diskuse 	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegrová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil Aleš Kulhánek

<p><i>Organizační informace</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školení bude probíhat v českém/anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínštiny. • Školení bude probíhat každý den od 9:00 do 17:00 • Na školení bude zajištěno občerstvení: coffee break, oběd • Jednotlivé příspěvky školení budou z důvodu optimální soustředěnosti účastníků dlouhé cca 45 min • Po každém příspěvku bude diskuze probíraných témat a krátká přestávka
<p><i>Technické zajištění školení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školící prostory firmy MEDISTYL v Praze • Audiovizuální technika: projekční plátno, projektor • Studijní materiály, pokyny k nařízení REACH a CLP vydané agenturou ECHA, v anglickém jazyce v elektronické formě, prezentace v tištěné a elektronické formě • K dispozici budou PC pro praktické ukázky práce s databází chemických látek a softwarovými nástroji, cvičení a reálné řešení problémů inspekční činnosti pomocí softwarových nástrojů poskytnutých realizátorem nad rámec požadavků zadávací dokumentace • Ze školení bude pořízena fotodokumentace a vyhodnocující zpráva • Pro praktickou část školení bude zajištěna přeprava účastníků do vybraného zařízení

Za realizaci této aktivity bude zodpovědný Mgr. Vojtěch Musil (vedoucí realizačního týmu), jeho zástupcem bude Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu).

1.2.2. Uspořádání workshopů pro zaměstnance státní správy

Realizátor uspořádá 2 workshopy vždy o minimálním rozsahu 2 pracovních dnů po 8 h vždy pro min 20 zástupců partnerských organizací a dalších zaměstnanců státní správy, kteří budou vybráni ve spolupráci s hlavním partnerem projektu. Workshopy budou probíhat v anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínského jazyka. Realizátor je zodpovědný za uhrazení veškerých nákladů spojených s realizací workshopů (vč. pronájmu místností (v případě workshopu mimo Tbilisi), audiovizuální techniky, občerstvení, pomůcek, dopravy po Gruzii (v případě workshopu mimo Tbilisi), ubytování, stravy atd.).

První workshop proběhne nejpozději do 31. 5. 2018. v Tbilisi (po dohodě s MŽP pravděpodobně v prostorách Centra environmentálních informací a vzdělávání) k diskusi nad vzniklou *Analýzou stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek a Konceptí pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky acquis communautaire*. O průběhu a výsledcích workshopu bude vyhotovena zpráva v českém a gruzínském jazyce, která bude, vč. fotodokumentace a prezenční listiny, součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2018).

Druhý workshop proběhne nejpozději do 31. 5. 2019 v Gruzii mimo Tbilisi k diskusi o vzniklém *Zákonu o chemických látkách a Metodice pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP*. O průběhu a výsledcích workshopu bude vyhotovena zpráva v českém a gruzínském jazyce, která bude, vč. fotodokumentace a prezenční listiny, součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2019).

První workshop:

Předmětem prvního workshopu bude představení evropské chemické legislativy – nařízení CLP a nařízení REACH. Jejich hlavní cíle a poslání. Představeny budou principy klasifikace dle nařízení CLP, systém označování a balení chemických látek a směsí. Dále budou odprezentovány povinnosti vyplývající z nařízení REACH, zejména pak bezpečnostní list a systém registrace chemických látek, které jsou vyráběny nebo dováženy na území EU nad 1 tunu. Závěrem seznámení evropské legislativy bude vysvětlen systém začlenění nařízení REACH a CLP do českého Chemického zákona 350/2011, Sb., s důrazem na povinnosti, které jsou přeneseny na příslušné orgány státní správy – MŽP a MZd.

*Cílem workshopu bude rovněž představení a projednání výstupu z aktivit 1.1.1. a 1.1.2., tzn. Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek a návrh Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky *acquis communautaire*.*

Prodiskutována budou zejména následující témata:

- *stávající situace v oblasti chemické legislativy – vymezení povinností, které nyní legislativa na území Gruzie ukládá,*
- *chybějící povinnosti dle nařízení REACH a CLP společně s návrhem koncepčního začlenění do místní legislativy,*
- *stávající systém klasifikace, označování a balení nebezpečných chemických látek a směsí,*
- *chybějící systém klasifikace, označování a balení nebezpečných chemických látek a směsí ve srovnání s nařízením CLP,*
- *stávající dokumentace k chemickým látkám a směsím,*
- *chybějící dokumentace k chemickým látkám a směsím dle nařízení REACH (bezpečnostní list),*
- *souhrn stávajících evidenčních, kontrolních a sankčních aparátů včetně jejich metodických pokynů,*
- *vymezení chybějících evidenčních, kontrolních a sankčních aparátů, které jsou dány dle nařízení REACH a CLP,*
- *stávající registry chemických látek a směsí,*
- *návrh registrů, které by plnily povinnosti, tak jak jim je ukládá nařízení REACH,*
- *stávající databáze chemických látek,*
- *návrh databází chemických látek, které by obsahovaly informace z nařízení REACH a CLP.*

Toto shrnutí bude použito jako základ jednání pro představení stávající situace v oblasti chemické legislativy na území Gruzie. Současně budou v rámci prvního workshopu představeny chybějící povinnosti, které ukládá nařízení REACH a CLP a nejsou zahrnuty a

řešeny v současné době v chemické legislativě na území Gruzie. Cílem workshopu je pomocí Analýzy (aktivita 1.1.1), návržení Koncepce řešení a zejména diskuzí připravit výstup pro návrh další aktivity 1.1.3 – Zpracování návrhu Zákona o chemických látkách a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.

Časový a programový rozvrh prvního workshopu (finální program může být upraven na základě požadavků hlavního partnera projektu):

<p><i>Doba trvání prvního workshopu: 3 pracovní dny (tzn. 1 den nad rámec požadavků ZD)</i> <i>Místo: Gruzie (na základě předchozích zkušeností bude upřednostňováno místo mimo Tbilisi)</i> <i>Počet účastníků ze státní správy: 25 osob (tzn. 5 osob nad rámec požadavků ZD)</i></p>		
Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
1.den	<ul style="list-style-type: none"> Shrnutí základních povinností a cílů nařízení REACH a CLP. Představení analýzy stávajících procesů a legislativy v Gruzii ve vztahu k nařízení REACH a CLP 	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek
2.až 3.den	<ul style="list-style-type: none"> Představení a Diskuze k návrhu Koncepce pro harmonizaci legislativy s požadavky <i>acquis communautaire</i>: návrh pro vymezení kompetencí a činností orgánů státní správy v souladu s implementací nařízení REACH a CLP do místní legislativy (evidence, kontrola a sankce za nedodržování procesů v oblasti nově vznikající chemické legislativy na území Gruzie diskuze k implementaci nařízení REACH a CLP do místní legislativy 	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek

Druhý workshop: Diskuze k Zákonu o chemických látkách a Metodice pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.

Na základě výstupů z proběhlého prvního workshopu, kde byly diskutovány jednak Analýza současného stavu (aktivita 1.1.1) a také návrh Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy (Aktivita 1.1.2.) budou v rámci pracovní skupiny vytvořeny:

- Návrh Zákona o chemických látkách,
- Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP,
- Přehled povinností všech rolí dodavatelského řetězce (výrobce, dovozce, následný uživatel, distributor) dle nařízení REACH a CLP v databázové formě xlsx.
- Přehled klasifikací nebezpečnosti, výstražných symbolů, signálních slov a pokynů pro bezpečné zacházení dle nařízení CLP v databázové formě xlsx.

V rámci druhého workshopu bude na základě představení návrhu Zákona a navržené Metodiky dle aktivity 1.1.3 realizována diskuze společně a projednávání jednotlivých kroků a povinností, kterou navrhovaná legislativa ukládá.

Výstupem druhého workshopu budou připomínky, které budou zapracovány do finální verze návrhu Zákona a Metodiky (aktivita 1.1.3).

Časový a programový rozvrh druhého workshopu (finální program může být upraven na základě požadavků hlavního partnera projektu):

Doba trvání prvního workshopu: 3 pracovní dny (tzn. 1 den nad rámec požadavků ZD) Místo: Gruzie (na základě předchozích zkušeností bude upřednostňováno místo mimo Tbilisi) Počet účastníků ze státní správy: 25 osob (tzn. 5 osob nad rámec požadavků ZD)		
Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
1. až 2. den	<ul style="list-style-type: none"> ● Představení návrhu Zákona o chemických látkách: <ul style="list-style-type: none"> ○ Klasifikace, označování a balení látek ○ Bezpečnostní list ○ Oznamovací povinnost do registru nebezpečných směsí ● Přehled povinností v rámci dodavatelského řetězce ● Databáze chemických látek v souladu s harmonizovanou klasifikací dle nařízení CLP a s informacemi vyplývajícími z nařízení REACH ● Diskuze a připomínky v rámci projednávání návrhu 	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek
3. den	<ul style="list-style-type: none"> ● Představení Metodiky pro zajištění efektivní kontroly: <ul style="list-style-type: none"> ○ plán kontrol ○ průběh a postup kontrol ○ sestavení zprávy o provedené kontrole ○ navržení nápravných opatření a sankcí při nedodržení legislativních povinností ● Diskuze a připomínky v rámci projednávání návrhu 	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek

Pro oba workshopy:

<i>Organizační informace</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Workshopy budou probíhat v anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínštiny.</i>• <i>Workshopy bude probíhat každý den od 9:00 do 17:00</i>• <i>Bude zajištěno občerstvení: coffee break, oběd</i>• <i>Jednotlivé příspěvky školení budou z důvodu optimální soustředěnosti účastníků dlouhé cca 45 min</i>• <i>Po každém příspěvku bude diskuze probíraných témat a krátká přestávka</i>
<i>Technické zajištění školení</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Školící prostor odpovídající velikosti skupiny - místo bude vybráno dle požadavků hlavního partnera projektu. Na základě zkušeností s realizací předchozích projektů v Gruzii bude preferováno místo mimo Tbilisi.</i>• <i>Audiovizuální technika (projekční plátno, projektor, mikrofony, reproduktory), připojení na internet (na web ECHA a databáze chemických látek), flipchart apod.</i>• <i>Studijní materiály, pokyny k nařízení REACH a CLP vydané agenturou ECHA, v anglickém jazyce v elektronické formě, prezentace v tištěné a elektronické formě.</i>• <i>Studijní materiály v gruzínském jazyce: Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek, Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky <i>acquis communautaire</i>, resp. návrh Zákona o chemických látkách a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP, prezentace v tištěné a elektronické formě</i>• <i>Ze školení bude pořízena fotodokumentace a zpráva</i>

Za realizaci této aktivity bude zodpovědný Mgr. Vojtěch Musil (vedoucí realizačního týmu), jeho zástupcem bude Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu).

1.2.3. Školení školitelů

V rámci aktivity realizátor zajistí školení budoucích gruzínských školitelů v oblasti problematiky uvádění chemických látek na trh, a to v takovém rozsahu, aby vyškolení školitelé (budoucí lektoři) byli následně schopni dlouhodobě provádět pravidelná školení a workshopy pro zástupce gruzínské státní správy, dovozce, výrobce a následné uživatele chemických látek a zástupce dalších zainteresovaných skupin.

Pro účely všech školení v rámci této aktivity realizátor ve spolupráci s hlavním partnerem projektu nejprve předem vytvoří podrobný plán školení v anglickém jazyce, který bude předložen nejpozději do 31. 8. 2019 ke schválení ČRA. Plán bude obsahovat program, rozsah

a náplň jednotlivých školení. Konkrétní termíny, počet a rozsah jednotlivých školení budou dohodnuty s gruzínským partnerem (za dodržení níže stanovených podmínek).

Po schválení plánu realizátor zorganizuje pro min. 8 vybraných školitelů min. 2 školení v ČR a 1 školení v Gruzii mimo Tbilisi, přičemž každé školení bude mít rozsah min. 10 pracovních dní po 8 h. Jednotlivá školení na sebe nesmí přímo navazovat. Realizátor může zorganizovat i větší počet školení, musí však být dodržen minimální celkový rozsah 30 pracovních dní po 8 h, přičemž min 20 pracovních dní po 8 h proběhne v ČR a min. 10 dní po 8 h v Gruzii.

Realizátor hradí veškeré náklady spojené s realizací všech školení (tzn. pronájmy místností, audiovizuální techniky, občerstvení, pomůcky, doprava, ubytování a stravu pro školitele v ČR i v Gruzii atd.). Seznam školitelů bude vytvořen hlavním partnerem projektu; předpokládá se zapojení školitelů z více institucí, které budou zodpovědné za výkon státní správy v oblasti implementace Zákona o chemických látkách a kontroly nad uváděním chemických látek na trh.²¹

První školení proběhne nejpozději do 31. 10. 2019. Poslední školení proběhne nejpozději do 30. 4. 2020. Konkrétní termíny školení budou dohodnuty s gruzínskými partnery.

Minimální požadavky na všechna školení v ČR a v Gruzii:

- Školení budou vždy probíhat v českém/anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínského jazyka.
- Teoretická část tréninku bude zahrnovat především prezentace, diskuse, apod.;
- Praktická část se bude skládat z modelové inspekce podle *Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP*;
- Praktický trénink zaměřený na uvádění chemických látek na trh bude zahrnovat návštěvu min. 1 výrobce/dovozce či distributora chemických látek v ČR a min. 1 výrobce/dovozce či distributora chemických látek v Gruzii;
- Školení musí zajišťovat minimálně osoba, kterou realizátor ve své nabídce prokázal splnění kvalifikačního kritéria vedoucího nebo zástupce vedoucího realizačního týmu,²² a další relevantní experti mající prokazatelné znalosti a zkušenosti s problematikou uvádění chemických látek na trh;
- Pro potřeby všech školení realizátor zpracuje školící materiály ve formě skript. Tato skripta budou nejprve zpracována v anglickém jazyce a poté spolu s podrobným programem školení předána ČRA k odsouhlasení, a to vždy minimálně dva měsíce před vlastním školením. Následně budou skripta a podrobný program pro potřeby školení přeloženy do gruzínského jazyka. Obě jazykové mutace budou součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS. Všichni účastníci školení obdrží tištěnou i elektronickou kopii skript v gruzínské jazykové mutaci;

²¹ Podobně jako v případě pracovní skupiny se bude jednat především o zástupce MŽP, IŽP, Celní správy, MZd, MZe, Agentury krizového řízení (MV) apod.

²² •Vedoucí realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky; nebo

•Zástupce vedoucího realizačního týmu - osoba s VŠ vzděláním přírodovědného, technologického nebo technického charakteru, s prokazatelnou odbornou praxí v oblasti nakládání s chemickými látkami v délce nejméně 3 roky.

- Každé školení bude vždy ukončeno přezkoušením účastníků v teoretických a praktických dovednostech. V případě zjištěných nedostatků realizátor opětovně provede školení zaměřené na ty části, ve kterých byly nedostatky zjištěny. Účastníci vždy obdrží osvědčení o absolvování školení;
- O průběhu a výsledcích každého školení bude vyhotovena zpráva s vyhodnocením školení a reflexí účastníků na kvalitu a přínos pro jejich další rozvoj. Zpráva bude vyhotovena v českém a gruzínském jazyce a bude spolu s prezenční listinou a kopiemi osvědčení o absolvování školení součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS.

Výše uvedené požadavky budou realizátorem kompletně splněny, způsob naplnění a plnění nad rámec požadavků zadávací dokumentace je uveden v následujícím textu.

Cílem tréninku bude vyškolit vybrané zástupce gruzínského partnera v oblasti návrhu Chemického zákona, nařízení CLP a REACH.

Školení budou vždy probíhat v českém/anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínského jazyka.

V České republice bude školení zaměřeno na intenzivní trénink budoucích školitelů s cílem školitele připravit, aby byli schopni dlouhodobě provádět pravidelná školení v rozsahu plně postihujícím problematiku klasifikace, označování a balení dle nařízení CLP, tvorbou bezpečnostních listů, povinností registrace a práce s agenturou ECHA dle nařízení REACH a procesem prováděných kontrol s nakládáním chemických látek a směsí dle metodických pokynů, které byly připraveny na základě návrhu Chemického zákona pro Gruzii a to pro příslušné inspektory životního prostředí.

Školení bude rozděleno do 5 samostatných částí vždy po 5 pracovních dnech a bude realizováno na území ČR. Druhá část školení proběhne v Gruzii ve dvou termínech po 5 dnech. Konkrétní termíny a náplň školení budou dohodnuty s gruzínským partnerem.

Školení bude minimálně zahrnovat tyto oblasti:

A) Nařízení CLP:

Teoretická část:

Školitelé budou seznámeni formou prezentací se základy a principy z oblasti nařízení CLP – klasifikace, označování a balení chemických látek a směsí a oznamovací povinností dle nařízení CLP.

Nařízení CLP zahrnuje klasifikace tří oblastí nebezpečnosti:

1. *Na základě fyzikálních a chemických vlastností*
2. *Nebezpečí na zdraví*
3. *Nebezpečí pro životní prostředí*

Každá skupina nebezpečnosti má jednotlivé třídy nebezpečnosti, které jsou dále děleny na různé stupně kategorie:

Klasifikace nebezpečnosti na základě fyzikálních a chemických vlastností:

- *Výbušnina*
- *Hořlavý plyn*
- *Aerosol*

- Oxidující plyn
- Plyny pod tlakem
- Hořlavá kapalina
- Hořlavá tuhá látka
- Samovolně reagující látka nebo směs
- Samozápalná kapalina
- Samozápalná tuhá látka
- Samozahřívající se látka nebo směs
- Látka nebo směs, která při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny
- Oxidující kapalina
- Oxidující tuhá látka
- Organický peroxid
- Látka nebo směs korozivní pro kovy

Klasifikace nebezpečnosti na zdraví:

- Akutní toxicita
- Žiravost/dráždivost pro kůži
- Vážné poškození očí / podráždění očí
- Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže
- Mutagenita v zárodečných buňkách
- Karcinogenita
- Toxicita pro reprodukci
- Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice
- Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice
- Nebezpečná při vdechnutí

Klasifikace nebezpečnosti pro životní prostředí:

- Nebezpečný pro vodní prostředí
- Nebezpečná pro ozonovou vrstvu

Každá klasifikace má dle nařízení CLP přiřazenu standardní větu o nebezpečnosti H-větu, symbol nebezpečnosti (GHS symbol), signální slovo a pokyny pro bezpečné zacházení P-věty.

Princip a metodika klasifikace do jednotlivých tříd a kategorií nebezpečnosti je popsána v čl.3 a příloze I nařízení CLP.

Informování o nebezpečnosti prostřednictvím označení je předmětem Hlavy III nařízení CLP a obsahuje pravidla, jak sestavit štítek dle chemické legislativy, tak aby veřejnost byla informována o nebezpečných vlastnostech dané látky a směsi.

Balení nebezpečných látek a směsí je stanoveno Hlavou IV nařízení CLP.

Vysvětleny budou také tzv. harmonizované klasifikace chemických látek, které jsou vyjmenovány v příloze VI nařízení CLP.

Vysvětlen bude rovněž výpočet klasifikace látek a směsí, který je odlišný.

Praktická část:

Po každé teoretické části dané oblasti z nařízení CLP bude následovat praktická část, která bude realizována formou výpočtů a sestavování klasifikací a informací na štítku nebezpečné látky či směsi. K praktickým výpočtům budou použita data pro konkrétní látku z databáze MEDIS-ALARM, jako jsou například fyzikální a chemické vlastnosti, hodnoty pro toxicitu, ekotoxicitu a další.

B) Nařízení REACH:

Další skupina školení se bude zabývat nařízením REACH.

Teoretická část:

- Tvorba bezpečnostního listu dle čl. 31 dle platné novelizace nařízení REACH a všech náležitostí, které musí obsahovat – oddíl 1 až oddíl 16.
- povinností registrace látek,
- fungováním a pravomocemi agentury ECHA,
- povolování látek vzbuzující velmi velké obavy (SVHC látky).
- IT nástroje agentury ECHA:
 - REACH-IT (komunikační kanál agentury ECHA s výrobcem, dovozcem, následným uživatelem a distributorem)
 - IUCLID (offline software pro vyplňování dokumentace zasílané agentuře ECHA)

Praktická část:

- Samotná tvorba, revize a kontrola bezpečnostních listů konkrétních látek a směsí účastníky školení
- Vyhledávání informací na stránkách agentury ECHA <https://echa.europa.eu> formou příkladů a vlastního řešení navazující kontroly dle Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.

C) Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP:

Teoretická část:

V rámci školení na metodiku budou proškolené osoby seznámeny s principem a postupem:

- kontrol
- evidence
- správních řízení v případě zjištěných pochybení v souladu s Chemickým zákonem.

Praktická část:

- Organizace prováděné kontroly
- Sepsání protokolu o provedené kontrole
- Nastavení sankcí za zjištěná porušení dle chemické legislativy
- Modelové inspekce podle Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP

Součástí školení bude praktické cvičení, kdy proškolené osoby na území ČR samostatně povedou kontrolu subjektu, který uvádí na trh nebezpečnou látku či směs.

Pro potřeby tréninku vypracuje realizační tým školící materiály a to ve formě skript (obsahujících probíraná témata). Tato skripta budou nejprve zpracována v českém jazyce a

poté spolu s programem školení předána ČRA k odsouhlasení a dodána účastníkům v dostatečném časovém předstihu (tj. min. 2 měsíce) před vlastním školením. Následně budou skripta pro potřeby školení přeložena do gruzínského jazyka. Obě jazykové mutace budou součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS. Všichni účastníci školení obdrží tištěnou i elektronickou kopii skript v gruzínské jazykové mutaci, které budou obsahovat probíraná témata.

Každé školení bude ukončeno přezkoušením účastníků v teoretických a praktických dovednostech. Problematické záležitosti budou dovysvětleny. Úspěšní účastníci tréninku následně obdrží osvědčení o jeho absolvování.

Časový a programový návrh agendy školení školitelů v ČR (finální agenda bude upravena na základě podrobného plánu školení odsouhlaseného ČRA):

Doba trvání školení školitelů: celkem 25 pracovních dnů (5x5 dní) (tzn. 5 dní nad rámec požadavků zadávací dokumentace)
Místo: Česká republika, Praha – školící prostory MEDISTYLu
Počet účastníků ze státní správy: minimálně 8 osob

Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
1. etapa nařízení CLP – 5 pracovních dnů		
1. -3. den	Klasifikace nebezpečnosti na základě fyzikálních a chemických vlastností – teoretická část Princip zařazení a výpočtů, rozmezí jednotlivých kategorií tříd nebezpečnosti na základě fyzikálních a chemických vlastností viz výčet výše (ad A – nařízení CLP) včetně jejich H, P- vět, GHS symbolů, signálních slov	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek
4.-5. den	Klasifikace nebezpečnosti na základě fyzikálních a chemických vlastností – praktická část <ul style="list-style-type: none"> Výpočet klasifikace u vybraných chemických látek a směsí, které jsou umístěny na trhu v Gruzii a v ČR- např. zábavní pyrotechnika Test získaných znalostí	
2. etapa nařízení CLP – 5 pracovních dnů		
1. -3. den	Klasifikace nebezpečnosti na zdraví - teoretická část Princip zařazení a výpočtů, rozmezí jednotlivých kategorií tříd nebezpečnosti na zdraví viz výčet výše (ad A – nařízení CLP) včetně jejich H, P- vět, GHS symbolů, signálních slov	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek

<i>Den</i>	<i>Cíl</i>	<i>Účastníci realizačního týmu</i>
4.-5. den	<i>Klasifikace nebezpečnosti na zdraví - praktická část</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>Výpočet klasifikace u vybraných chemických látek a směsí, které jsou umístěny na trhu v Gruzii a v ČR – např. čisticí prostředky</i> <i>Test získaných znalostí</i>	
<i>3. etapa nařízení CLP – 5 pracovních dnů</i>		
1. den	<i>Klasifikace nebezpečnosti pro životní prostředí - teoretická část</i> <i>Princip zařazení a výpočtů, rozmezí jednotlivých kategorií tříd nebezpečnosti pro životní prostředí viz výčet výše (ad A – nařízení CLP) včetně jejich H, P- vět, GHS symbolů, signálních slov</i>	<i>Petra Sýkorová</i> <i>Zuzana Asresahegnová</i> <i>Zdeněk Sádovský</i> <i>Vojtěch Musil a/nebo</i> <i>Aleš Kulhánek</i>
2. den	<i>Klasifikace nebezpečnosti pro životní prostředí - praktická část</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>Výpočet klasifikace u vybraných chemických látek a směsí, které jsou umístěny na trhu v Gruzii a v ČR – např. pohonné hmoty</i> 	
3. den	<i>Označování a balení dle CLP - teoretická část</i>	
4. den	<i>Označování a balení dle CLP - praktická část</i>	
5. den	<i>Oznamování klasifikací dle nařízení CLP – teoretická a praktická část</i> <i>Test získaných znalostí</i>	
<i>4. etapa nařízení REACH – 5 pracovních dnů</i>		
1.-2. den	<i>Tvorba bezpečnostního listu- teoretická část</i>	<i>Petra Sýkorová</i> <i>Zuzana Asresahegnová</i> <i>Zdeněk Sádovský</i> <i>Vojtěch Musil a/nebo</i> <i>Aleš Kulhánek</i>
3. den	<i>Tvorba bezpečnostního listu- praktická část</i>	
4. den	<i>Registrace dle nařízení REACH – teoretická část</i> <i>IT – nástroje: REACH- IT, IUCLID</i>	
5. den	<i>ECHA – teoretická a praktická část</i> <i>Test získaných znalostí</i>	
<i>5. etapa metodika prováděných kontrol dle chemické legislativy – 5 pracovních dnů</i>		
1. den	<i>Metodika - kontrola</i>	<i>Petra Sýkorová</i> <i>Zuzana Asresahegnová</i> <i>Zdeněk Sádovský</i> <i>Vojtěch Musil a/nebo</i> <i>Aleš Kulhánek</i>
2. den	<i>Metodika – evidence a sepisování kontrolního protokolu</i>	
3. den	<i>Metodika - Nastavení sankcí za zjištěná porušení dle chemické legislativy</i>	

Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
4.den	Návštěva výrobce/dovozce či distributora chemických látek v ČR	
5.den	Modelové inspekce podle Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP Test získaných znalostí	

Organizační informace	<ul style="list-style-type: none"> Školení bude probíhat v českém/anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínštiny. Školení bude probíhat každý den od 9:00 do 17:00 Na školení bude zajištěno občerstvení: coffee break, oběd Jednotlivé příspěvky školení budou z důvodu optimální soustředěnosti účastníků dlouhé cca 45 min Po každém příspěvku bude diskuze probíraných témat a krátká přestávka
Technické zajištění školení	<ul style="list-style-type: none"> školicí prostory firmy MEDISTYL v Praze audiovizuální technika: projekční plátno, projektor studijní materiály, pokyny k nařízení REACH a CLP vydané agenturou ECHA, v anglickém jazyce v elektronické formě, studijní a prezentační materiály v gruzínském jazyce, návrh Zákona o chemických látkách, Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP, nařízení REACH a CLP, Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek, Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky <i>acquis communautaire</i> v elektronické formě, prezentace v tištěné a elektronické formě k dispozici budou PC pro praktické ukázky práce s databázemi chemických látek a softwarovými nástroji, cvičení a reálné řešení problémů inspekční činnosti pomocí softwarových nástrojů poskytnutých realizátorem nad rámec požadavků zadávací dokumentace ze školení bude pořizena fotodokumentace a vyhodnocující zpráva pro praktickou část školení v terénu bude zajištěna přeprava účastníků do vybraného zařízení

Časový a programový návrh agendy školení školitelů v Gruzii (finální agenda bude upravena na základě podrobného plánu školení odsouhlaseného ČRA):

Doba trvání školení školitelů: celkem 10 pracovních dnů (2 x 5 dní)
Místo: Gruzie – (místo školení mimo Tbilisi bude upřesněno dle dohody s hl. partnerem)
Počet účastníků ze státní správy: minimálně 8 osob

Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
1. etapa nařízení CLP – 5 pracovních dnů		
1.den	Klasifikace nebezpečnosti na základě fyzikálních a chemických vlastností – teoretická a praktická část	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek
2.den	Klasifikace nebezpečnosti na zdraví - teoretická a praktická část	
3.den	Klasifikace nebezpečnosti pro životní prostředí - teoretická a praktická část	
4.den	Označování a balení dle CLP – teoretická a praktická část	
5.den	Oznamování klasifikací dle nařízení CLP – teoretická a praktická část Test získaných znalostí	
5. etapa metodika prováděných kontrol dle chemické legislativy – 5 pracovních dnů		
1.den	Tvorba bezpečnostního listu- teoretická a praktická část	Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek
2.den	Registrace dle nařízení REACH – REACH-IT, IUCLID, agentura ECHA – teoretická a praktická část	
3.den	Metodika - Nastavení sankcí za zjištěná porušení dle chemické legislativy	
4.den	Návštěva výrobce/dovozce či distributora chemických látek v Gruzii	
5.den	Modelové inspekce podle Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP Test získaných znalostí	

<p><i>Organizační informace</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školení bude probíhat v českém/anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínštiny. • Školení bude probíhat každý den od 9:00 do 17:00 • Na školení bude zajištěno občerstvení: coffee break, oběd • Jednotlivé příspěvky školení budou z důvodu optimální soustředěnosti účastníků dlouhé cca 45 min • Po každém příspěvku bude diskuze probíraných témat a krátká přestávka
<p><i>Technické zajištění školení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školící prostor odpovídající velikosti skupiny - místo mimo Tbilisi bude vybráno dle požadavků hlavního partnera projektu. • Audiovizuální technika (projekční plátno, projektor, mikrofony, reproduktory), připojení na internet (na web ECHA a databáze chemických látek), klipchart apod. • studijní a prezentační materiály v gruzínském jazyce, návrh Zákona o chemických látkách, Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP, nařízení REACH a CLP, Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek, Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky <i>acquis communautaire</i> v elektronické formě, prezentace v tištěné a elektronické formě • Ze školení bude pořízena fotodokumentace a vyhodnocující zpráva • Pro praktickou část školení v terénu bude zajištěna přeprava účastníků do vybraného zařízení

Za realizaci této aktivity bude zodpovědná Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu), jejím zástupcem bude Ing. Aleš Kulhánek, Ph.D.

1.2.4. Dohled nad školením zaměstnanců státní správy vyškolenými školiteli

Realizátor zajistí školení pro min. 20 dalších zástupců státních institucí v Gruzii v oblasti problematiky uvádění chemických látek na trh o minimálním celkovém rozsahu 15 pracovních dní po 8 h. Samotná školení bude realizátor pouze mentorovat, neboť ta již budou vedena vyškolenými školiteli, jejichž schopnosti budou touto cestou prověřeny. Seznam zástupců, kteří budou proškoleni, bude vytvořen hlavním partnerem projektu; předpokládá se opět zapojení zástupců institucí, které budou zodpovědné za výkon státní správy v oblasti implementace Zákona o chemických látkách a kontroly nad uváděním chemických látek na trh.²³ Školení proběhnou v návaznosti na školení školitelů, nejpozději však v období od 1. 5. 2020 do 31. 10. 2020.

²³ Podobně jako v případě pracovní skupiny se bude jednat především o zástupce MŽP, IŽP, Celní správy, MZd, MZe, Agentury krizového řízení (MV) apod.

Realizátor hradí veškeré náklady spojené s realizací všech školení (tzn. pronájmy místností, audiovizuální techniky, občerstvení, pomůcky, doprava po Gruzii, ubytování a stravu v případě vícedenních terénních výjezdů atd.).

Pro účely všech školení v rámci této aktivity realizátor ve spolupráci s hlavním partnerem projektu nejprve předem vytvoří podrobný plán školení v anglickém jazyce, který bude předložen nejpozději do 30. 4. 2020 ke schválení ČRA. Plán bude obsahovat program, rozsah a náplň jednotlivých školení. Konkrétní termíny, počet a rozsah jednotlivých školení budou dohodnuty s vyškolenými školiteli a gruzínským partnerem projektu, musí však být dodrženy minimální celkový počet 15 pracovních dní po 8 h.

Realizátor dále ve spolupráci s pracovní skupinou zpracuje postup certifikace školitelů tak, aby i po ukončení projektu byl zajištěn jednotný postup pro certifikaci školitelů. Postup certifikace bude obsahovat certifikační schéma na odbornou způsobilost lektora vzdělávání pro oblast uvádění chemických látek na trh, vč. nastavení systému managementu kvality, podmínek a požadavků na žadatele o certifikát atd. Postup certifikace školitelů v anglickém jazyce schválený pracovní skupinou bude předložen nejpozději do 30. 4. 2020 ČRA ke schválení. Po schválení ČRA bude postup certifikace školitelů předán hlavnímu partnerovi. Předání a souhlas hlavního partnera s jeho obsahem bude potvrzeno formou předávacího protokolu, který bude vyhotoven v anglickém jazyce a bude podepsán zástupcem hlavní partnerské organizace a realizátora. Protokol bude součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2020).

Minimální požadavky na školení v Gruzii:

- Školení budou probíhat v gruzínském jazyce se simultánním překladem do českého/anglického jazyka pro potřeby realizátora.
- Teoretická a praktická část školení bude tematicky odpovídat školení provedenému v ČR a v Gruzii v rámci aktivity 1.2.3.;
- Jednotlivá školení pro klíčové partnery projektu budou po dohodě s pracovní skupinou uzpůsobena specifickým potřebám jednotlivých institucí na základě povinností a odpovědností vyplývajících z nového Zákona o chemických látkách;
- Součástí praktického školení bude i ukázková kontrola vytipovaných výrobců/dovozců či distributorů chemických látek ve spolupráci s hlavním partnerem projektu, kde si zástupci státních institucí pod dohledem školitelů osvojí způsob a rozsah kontroly podniku z hlediska plnění legislativních požadavků v oblasti uvádění chemických látek na trh;
- Pro potřeby všech školení realizátor zpracuje školící materiály ve formě skript. Tato skripta budou nejprve zpracována v anglickém jazyce a poté spolu s podrobným programem školení předána ČRA k odsouhlasení, a to vždy minimálně 2 měsíce před vlastním školením. Následně budou skripta a podrobný program pro potřeby školení přeloženy do gruzínského jazyka. Obě jazykové mutace budou součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS. Všichni účastníci školení obdrží tištěnou i elektronickou kopii skript v gruzínské jazykové mutaci;
- Realizátor (nikoli vyškolení školitelé) na závěr každého školení přezkouší proškolené osoby v teoretických a praktických dovednostech. V případě zjištěných nedostatků realizátor opětovně provede školení zaměřené na ty části, ve kterých byly nedostatky

- zjištěny. V případě úspěšného absolvování testů získají proškolené osoby osvědčení o absolvování školení.
- Školitelé, kteří úspěšně provedou školení, následně obdrží certifikát lektora vzdělávání pro oblast uvádění chemických látek na trh. Úspěšné provedení školení bude potvrzeno formou protokolu pro každého školitele. Protokol bude vyhotoven v anglickém jazyce a bude podepsán zástupcem hlavní partnerské organizace a realizátora. Protokol bude součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS (do 31. 10. 2020). V případě zjištěných nedostatků realizátor opětovně provede školení školitelů zaměřené na ty části, ve kterých byly nedostatky zjištěny. Certifikát lektora vzdělávání pro oblast uvádění chemických látek na trh obdrží do konce projektu min. 8 školitelů;
 - O průběhu a výsledcích každého školení bude vyhotovena zpráva s vyhodnocením školení a reflexí účastníků na kvalitu a přínos pro jejich další rozvoj. Zpráva bude vyhotovena v českém a gruzínském jazyce a bude spolu s prezenční listinou a kopiemi osvědčení o absolvování školení a kopiemi certifikátů lektorů součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS.

Výše uvedené požadavky budou realizátorem kompletně splněny, způsob naplnění a plnění nad rámec požadavků zadávací dokumentace je uveden v následujícím textu.

Cílem tréninku bude prověření, zda jsou proškolení školitelé v rámci aktivity 1.2.3. schopni samostatně vzdělávat zástupce inspekce životního prostředí v Gruzii a dalších zástupců institucí, které budou zodpovědné za výkon státní správy v oblasti implementace Zákona o chemických látkách, kontroly nad uváděním chemických látek na trh, tzn. plnění povinností z nařízení REACH a CLP.

Školení (teoretická i praktická část) bude mít obdobnou náplň jako trénink školitelů v České republice a v Gruzii, s tím, že jeho rozsah bude upraven na základě vyhodnocení českého tréninku a podle aktuálních potřeb gruzínské strany. Podrobný plán školení, vč. termínů, bude vytvořen ve spolupráci s hlavním partnerem projektu a bude odsouhlasen ČRA.

Školení budou vždy probíhat v gruzínském jazyce se simultánním překladem do českého/anglického jazyka a budou odpovídat školení dle aktivity 1.2.3 (školení školitelů), které proběhlo v ČR a Gruzii. Školení bude připraveno pro 25 osob (tzn. 5 osob nad rámec zadávací dokumentace), a to v rozsahu 3 x 5 pracovních dnů v Gruzii. Přesné místo školení bude vybráno po konzultaci s hlavním partnerem projektu. Na základě zkušeností s realizací předchozích projektů v Gruzii bude preferováno místo mimo Tbilisi.

Realizátor připraví pro gruzínské školitele podrobný program školení včetně školicích materiálů – skript a nad rámec zadávací dokumentace i přístupů do databáze MEDIS-ALARM a dále zprostředkuje přístup na webové stránky agentury ECHA <https://echa.europa.eu>, aby mohli samotní školitelé provádět i praktická cvičení v rámci školení nařízení CLP a ECHA. Praktická část bude obsahovat návštěvu výrobce/dovozce či distributora chemických látek a směsí vytipovaného ve spolupráci s hlavním partnerem projektu. V této praktické části si zástupci státních institucí pod dohledem školitelů osvojí způsob a rozsah kontroly podniku z hlediska plnění legislativních požadavků v oblasti uvádění chemických látek na trh (Chemický zákon, nařízení CLP a REACH). Součástí bude i sepsání zprávy o provedené kontrole spolu s návrhem případných sankcí dle Chemického zákona.

Předmět teoretické části bude obdobný jako v případě školení školitelů v ČR:

- Seznámení s nařízením CLP, REACH, Chemickým zákonem a Metodikou pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.
- Výuka jednotlivých částí nařízení CLP
 - Klasifikace nebezpečnosti na základě fyzikálních a chemických vlastností
 - Klasifikace nebezpečnosti na zdraví
 - Klasifikace nebezpečnosti na životní prostředí
 - Označování a balení chemických látek a směsí
 - Oznamovací povinnost klasifikace látek
- Výuka jednotlivých částí nařízení REACH
 - Tvorba bezpečnostního listu
 - Registrace látek
 - Proces autorizace – povolení látek povolení látek vzbuzujících velmi velké obavy
 - IT nástroje agentury ECHA:
 1. REACH-IT (komunikační kanál agentury ECHA s výrobcem, dovozcem, následným uživatelem a distributorem)
 2. IUCLID (offline software pro vyplňování dokumentace zasílané agentuře ECHA)
- Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.
 - Postup při prováděné kontrole výrobce/dovozce/následného uživatele/distributora dle chemické legislativy
 - Evidence a sepisování kontrolního protokolu
 - Nastavení sankcí za zjištěná porušení dle chemické legislativy

Praktická část se uskuteční na lokalitách vybraných po dohodě s gruzínským partnerem v rozsahu minimálně 2 dnů.

Předmětem praktické části bude:

- Práce s databází MEDIS-ALARM a webovými stránkami ECHA – vyhledávání informací pro potřeby výpočtů klasifikací.
- Organizace práce a příprava při prováděné kontrole výrobce/dovozce/následného uživatele/distributora, který nakládá s chemickými látkami a směsmi.
- Kontrola výrobků dle nařízení CLP – etikety a celková klasifikace výrobku
- Kontrola výrobků a dokumentů dle nařízení REACH – bezpečnostní list
- Vyhodnocení z provedené kontroly
- Sepsání protokolu o provedené kontrole včetně nastavení sankce za případné nedodržení legislativních povinností

Workshop a trénink budou probíhat za dohledu expertů realizačního týmu pod vedením ing. Petry Sýkorové (zástupce vedoucího realizačního týmu).

Na závěr každého školení přezkouší realizátor proškolené osoby v teoretických a praktických dovednostech. V případě zjištěných nedostatků realizátor opětovně provede školení zaměřené na ty části, ve kterých byly nedostatky zjištěny. V případě úspěšného absolvování testů získají

proškolené osoby osvědčení o absolvování školení. Realizátor se bude účastnit, mentorovat a dozorovat školení zaměstnanců státní správy školiteli po celou dobu trvání tréninku.

Na závěr realizátor vždy vyhodnotí průběh školení daného školitele na základě certifikačního schématu, které bude připraveno ze strany realizátora (podrobněji viz níže). V případě úspěšného absolvování vystaví realizátor: Certifikát lektora vzdělávání pro oblast uvádění chemických látek na trh. Pokud budou zjištěny nedostatky, zajistí realizátor opakované proškolení v těch oblastech, ve kterých daný školitel neuspěl.

Úspěšné provedení školení bude potvrzeno formou protokolu pro každého školitele.

O průběhu a výsledcích každého školení bude vyhotovena zpráva s vyhodnocením školení a reflexí účastníků na kvalitu a přínos pro jejich další rozvoj.

Doba trvání školení zaměstnanců: **celkem 15 pracovních dní (3 x 5 dní)**
 Místo: Gruzie (konkrétní místo bude upřesněno dle požadavků hlavního partnera projektu. Na základě zkušeností s realizací předchozích projektů v Gruzii bude preferováno místo mimo Tbilisi)
 Počet účastníků ze státní správy: **celkem 25 osob (tzn. 5 osob nad rámec ZD)**

Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
<i>1. etapa nařízení CLP – 5 pracovních dnů</i>		
1.den	<i>Klasifikace nebezpečnosti na základě fyzikálních a chemických vlastností - teoretická část Princip zařazení a výpočtů, rozmezí jednotlivých kategorií tříd nebezpečnosti fyzikálních a chemických vlastností viz výčet výše (ad A – nařízení CLP) včetně jejich H, P- vět, GHS symbolů, signálních slov</i>	<i>Petra Sýkorová Zuzana Asresahegiová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulháněk</i>
2.den	<i>Klasifikace nebezpečnosti na zdraví - teoretická část Princip zařazení a výpočtů, rozmezí jednotlivých kategorií tříd nebezpečnosti na zdraví viz výčet výše (ad A – nařízení CLP) včetně jejich H, P- vět, GHS symbolů, signálních slov</i>	
3.den	<i>Klasifikace nebezpečnosti pro životní prostředí - teoretická část Princip zařazení a výpočtů, rozmezí jednotlivých kategorií tříd nebezpečnosti na životní prostředí viz výčet výše (ad A – nařízení CLP) včetně jejich H, P- vět, GHS symbolů, signálních slov</i>	
4.den	<i>Označování a balení dle CLP –</i>	

<i>Den</i>	<i>Cíl</i>	<i>Účastníci realizačního týmu</i>
	<i>teoretická a praktická část</i>	
<i>5.den</i>	<i>Oznamování klasifikací dle nařízení CLP – teoretická a praktická část</i> <i>Na závěr – test proškolených osob</i> <i>Zhodnocení celého průběhu školení</i>	
<i>2. etapa nařízení REACH – 5 pracovních dnů</i>		
<i>1.-2. den</i>	<i>Tvorba bezpečnostního listu- teoretická část</i>	<i>Petra Sýkorová</i> <i>Zuzana Asresahegnová</i> <i>Zdeněk Sádovský</i> <i>Vojtěch Musil a/nebo</i> <i>Aleš Kulhánek</i>
<i>3.den</i>	<i>Tvorba bezpečnostního listu- praktická část</i>	
<i>4.den</i>	<i>Registrace dle nařízení REACH – teoretická část</i> <i>Nástroje agentury ECHA - REACH IT, IUCLID</i>	
<i>5.den</i>	<i>ECHA – teoretická a praktická část</i> <i>Test proškolených osob,</i> <i>Zhodnocení celého průběhu školení</i>	
<i>3. etapa nařízení Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP – 5 pracovních dnů</i>		
<i>1.den</i>	<i>Postup při provádění kontrole výrobce/dovozce/následného uživatele/ distributora dle chemické legislativy</i>	<i>Petra Sýkorová</i> <i>Zuzana Asresahegnová</i> <i>Zdeněk Sádovský</i> <i>Vojtěch Musil a/nebo</i> <i>Aleš Kulhánek</i>
<i>2.den</i>	<i>Metodika – evidence a sepisování kontrolního protokolu</i>	
<i>3.den</i>	<i>Metodika - Nastavení sankcí za zjištěná porušení dle chemické legislativy</i>	
<i>4.-5.den</i>	<i>Praktická část: Návštěva výrobce/dovozce či distributora chemických látek v Gruzii</i> <i>Modelové inspekce podle Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP</i> <i>Test proškolených osob,</i> <i>Zhodnocení celého průběhu školení + provedení certifikace školitelů</i>	

<p><i>Organizační informace</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školení bude probíhat v gruzínském jazyce se simultánním překladem do českého/anglického jazyka. • Školení bude probíhat každý den od 9:00 do 17:00 • Na školení bude zajištěno občerstvení: coffee break, oběd • Jednotlivé příspěvky školení budou z důvodu optimální soustředěnosti účastníků dlouhé cca 45 min • Po každém příspěvku bude diskuze probíraných témat a krátká přestávka
<p><i>Technické zajištění školení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školící prostor odpovídající velikosti skupiny - místo bude vybráno dle požadavků hlavního partnera projektu. Na základě zkušeností s realizací předchozích projektů v Gruzii bude preferováno místo mimo Tbilisi • Audiovizuální technika (projekční plátno, projektor, mikrofony, reproduktory), připojení na internet (na web ECHA a databáze chemických látek), klipchart apod. • Studijní a prezentační materiály v gruzínském jazyce, návrh Zákona o chemických látkách, Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP, nařízení REACH a CLP, Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek, Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky <i>acquis communautaire</i> v elektronické formě, prezentace v tištěné a elektronické formě • Ze školení bude pořízena fotodokumentace a vyhodnocující zpráva • Pro praktickou část školení bude zajištěna přeprava účastníků do vybraného zařízení

Součástí této aktivity bude vytvoření **postupu certifikace školitelů** tak, aby i po ukončení projektu byl zajištěn jednotný postup pro certifikaci školitelů. Postup certifikace bude obsahovat certifikační schéma na odbornou způsobilost lektora vzdělávání pro oblast uvádění chemických látek na trh, vč. nastavení systému managementu kvality, podmínek a požadavků na žadatele o certifikát atd. Tento postup bude vytvořen ve spolupráci s Pracovní skupinou a bude předložen ČRA ke schválení.

Hlavními požadavky na odbornou způsobilost certifikovaného školitele budou zejména:

- absolvování školení odpovídající náplně a odpovídajícího rozsahu,
- prokázání znalosti legislativních předpisů (Chemický zákon, REACH, CLP, Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH) formou testu, který bude připraven ze strany realizátora
- prokázání dostatečných prezentačních dovedností v dané problematice

Za realizaci této aktivity bude zodpovědná **Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu)**, jejím zástupcem bude **Ing. Aleš Kulhánek, Ph.D.**

1.2.5. Uspořádání workshopů v oblasti implementace nařízení REACH a CLP

V rámci této aktivity uspořádá realizátor v Gruzii workshopy pro min. 30 lidí z cca 15 institucí, vybraných skupin výrobců, následných uživatelů, dovozců a distributorů pro oblast implementace nařízení REACH a CLP o minimálním celkovém rozsahu 6 pracovních dní po 8 h. Workshopy proběhnou nejpozději v období od 1. 5. 2020 do 31. 10. 2020. Seznam oslovených subjektů bude konzultován s hlavním partnerem projektu.

Konkrétní termíny, počet a rozsah jednotlivých workshopů budou dohodnuty s gruzínským partnerem projektu, musí však být dodržen minimální rozsah 6 pracovních dní po 8 h celkem za všechny workshopy. Program a termíny workshopů budou předány ČRA ke schválení nejpozději do 30. 4. 2020.

Realizátor je zodpovědný za uhrazení veškerých nákladů spojených s realizací workshopů (vč. pronájmu místností, audiovizuální techniky, občerstvení, pomůcek, dopravy, ubytování, stravy atd.).

Minimální požadavky na workshopy:

- Workshopy budou probíhat v anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínského jazyka.
- V rámci workshopů bude představen legislativní a metodický rámec v oblasti plnění povinností nařízení REACH a CLP a připravovaného Zákona o chemických látkách, kompetence a součinnost státních institucí činných v oblasti uvádění chemických látek na trh, povinnosti výrobců, následných uživatelů, dovozců a distributorů;
- Pro potřeby všech školení realizátor zpracuje prezentační materiály. Tyto materiály budou nejprve zpracovány v anglickém jazyce a poté předány ČRA ke schválení, a to vždy minimálně 2 měsíce před vlastním workshopem. Následně budou materiály a podrobný program pro potřeby workshopů přeloženy do gruzínského jazyka. Obě jazykové mutace budou součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS. Všichni účastníci workshopů obdrží tištěnou i elektronickou kopii materiálů v gruzínském jazykové mutaci;
- Na vedení workshopů se mohou, ale nemusí podílet vyškolení školitelé;
- O průběhu a výsledcích každého workshopu bude vyhotovena zpráva v českém a gruzínském jazyce, která bude, vč. programu workshopu, záznamu z jeho průběhu, fotodokumentace a prezenční listiny, součástí průběžné zprávy o realizaci projektu ZRS.

Výše uvedené požadavky budou realizátorem kompletně splněny, způsob naplnění a plnění nad rámec požadavků zadávací dokumentace je uveden v následujícím textu.

Cílem workshopů bude představení legislativy nařízení REACH, CLP a návrhu Chemického zákona, který obě nařízení zpracovává pro Gruzii, zástupcům chemického průmyslu v Gruzii. Důraz bude kladen zejména na povinnosti pro celý dodavatelský řetězec – výrobce, dovozce, následné uživatele a distributory chemických látek a směsí, které z výše uvedené legislativy vyplývají. Účastníci workshopu budou seznámeni s metodikou postupu uvádění chemických

látek a směsí na trh a zároveň jim bude představena i metodika prováděných kontrol jejich organizací kompetentními zástupci státní správy.

Workshopy budou uspořádány pro celkem 40 lidí, což je 10 lidí nad rámec zadávací dokumentace z minimálně cca 15 institucí, vybraných skupin výrobců, následných uživatelů, dovozců a distributorů, kteří uvádějí na trh chemické látky a směsi. Seznam oslovených subjektů bude konzultován s hlavním partnerem projektu. Aby byl proškolen co největší počet zástupců chemického průmyslu, budou – po dohodě s hlavním partnerem projektu - uspořádány dva samostatné workshopy v různých termínech. Workshopy se budou konat v Gruzii, přesné místo bude vybráno po domluvě s hlavním partnerem projektu.

Samotné prezentace přednášejících budou probíhat v anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínštiny. Realizátor zpracuje prezentační materiály v anglickém jazyce, které budou po schválení ČRA přeloženy do gruzínštiny a to vždy minimálně 2 měsíce před vlastním workshopem. Všichni účastníci workshopů obdrží tištěnou i elektronickou kopii materiálů v gruzínské jazykové mutaci. Bude preferováno, aby se workshopu zúčastnili také vyškolení školitelé, kteří by vystoupili s příspěvky ohledně zkušeností s implementací nařízení REACH, CLP do Chemického zákona a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.

Časový a programový rozvrh workshopů (finální program může být upraven na základě požadavků hlavního partnera projektu):

Doba trvání workshopů: celkem 6 pracovních dní (po 3 dnech ve dvou termínech)

Místo: Gruzie, místo bude vybráno po domluvě s hlavním partnerem projektu

Počet účastníků: celkem 40 osob (tzn. 10 osob nad rámec požadavků ZD)

Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
1. workshop – 3 pracovní dny		
1.den	<p>Představení chemické legislativy: EU – nařízení CLP, REACH – jejich cíle a principy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasifikace nebezpečnosti látek a směsí na základě fyzikálních a chemických vlastností, na zdraví a pro životní prostředí • Bezpečnostní list k chemickým látkám a směsím • Štítky na chemických výrobcích • Agentura ECHA – představení + praktická ukázka webových stránek agentury ECHA • Registrace látek dle nařízení REACH 	<p>Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek</p>
2.den	Návrh Chemického zákona v Gruzii:	

Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
	<ul style="list-style-type: none"> • Implementace nařízení REACH a CLP • Povinnosti vyplývající z Návrhu Chemického zákona pro výrobce, dovozce, následné uživatele a distributory chemických látek a směsí 	
3.den	<p>Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podrobné představení celé metodiky kontrol ze strany kontrolorů ze státní správy a z pohledu kontrolovaných subjektů (výrobci, dovozci, následní uživatelé, distributoři) • Prezentace zástupců státní správy – zkušenosti z proběhlých praktických cvičení provedených kontrol v rámci školení • Diskuze 	
2.workshop – 3 pracovní dny		
1.den	<p>Představení chemické legislativy: EU – nařízení CLP, REACH – jejich cíle a principy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasifikace nebezpečnosti látek a směsí na základě fyzikálních a chemických vlastností, na zdraví a pro životní prostředí • Bezpečnostní list k chemickým látkám a směsím • Štítky na chemických výrobcích • Agentura ECHA – představení + praktická ukázka webových stránek agentury ECHA • Registrace látek dle nařízení REACH 	<p>Petra Sýkorová Zuzana Asresahegnová Zdeněk Sádovský Vojtěch Musil a/nebo Aleš Kulhánek</p>
2.den	<p>Návrh Chemického zákona v Gruzii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementace nařízení REACH a CLP • Povinnosti vyplývající z Návrhu Chemického zákona pro výrobce, dovozce, následné uživatele a distributory chemických látek a směsí 	
3.den	Metodika pro zajištění efektivní kontroly	

Den	Cíl	Účastníci realizačního týmu
	<p>povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podrobné představení celé metodiky kontrol ze strany kontrolorů ze státní správy a z pohledu kontrolovaných subjektů (výrobci, dovozci, následní uživatelé, distributoři) • Prezentace zástupců státní správy – zkušenosti z proběhlých praktických cvičení provedených kontrol v rámci školení <p>Diskuze</p>	

Organizační informace	<ul style="list-style-type: none"> • Školení bude probíhat v anglickém jazyce se simultánním překladem do gruzínštiny – v případě zapojení školitelů v gruzínštině s překladem do češtiny/angličtiny. • Školení bude probíhat každý den od 9:00 do 17:00 • Na školení bude zajištěno občerstvení: coffee break, oběd • Jednotlivé příspěvky školení budou z důvodu optimální soustředěnosti účastníků dlouhé cca 45 min • Po každém příspěvku bude diskuze probíraných témat a krátká přestávka
Technické zajištění školení	<ul style="list-style-type: none"> • Školící prostor odpovídající velikosti skupiny - místo bude vybráno po domluvě s hlavním partnerem projektu • Audiovizuální technika (projekční plátno, projektor, mikrofony, reproduktory), připojení na internet (na web ECHA a databáze chemických látek), klipchart apod. • Studijní a prezentační materiály v gruzínském jazyce, návrh Zákona o chemických látkách, Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP, nařízení REACH a CLP v elektronické formě, prezentace v tištěné a elektronické formě • Ze školení bude pořízena fotodokumentace a zpráva

Za realizaci této aktivity bude zodpovědný Mgr. Vojtěch Musil (vedoucí realizačního týmu), jeho zástupcem bude Ing. Petra Sýkorová (zástupce vedoucího realizačního týmu).

6. Postup realizace a monitoring

Závazný časový harmonogram činností projektu:

Činnosti	Termín splnění
Studijní cesta pracovní skupiny do ČR	28. 2. 2018
Návrh letáku a informačního panelu předložen ČRA	28. 2. 2018
1. tisková zpráva	28. 2. 2018
Návrh Analýzy a Koncepce v gruzínštině	30. 4. 2018
Letáky v angličtině a gruzínštině předány ČRA a ZÚ	30. 4. 2018
Informační panel nainstalován na MŽP	30. 4. 2018
1. workshop pro státní správu	31. 5. 2018
Finální verze Analýzy a Koncepce v gruzínštině, anglická verze předložena ČRA ke schválení	31. 8. 2018
Pracovní verze návrhu Zákona a Metodiky v češtině/angličtině pro ČRA	31. 10. 2018
Zpracování připomínek	31. 1. 2019
Pracovní verze návrhu Zákona a Metodiky v gruzínštině	31. 3. 2019
Návrh překladu REACH a CLP do gruzínštiny	31. 3. 2019
2. workshop pro státní správu	31. 5. 2019
Zákon a Metodika pro ČRA k finálnímu schválení	31. 8. 2019
Plán školení školitelů předložen ČRA	31. 8. 2019
Finální verze návrhu Zákona a Metodiky a překlad REACH a CLP předány MŽP	31. 10. 2019
1. školení školitelů v ČR	31. 10. 2019
Asistence v rámci připomínkových řízení	1. 11. 2019 - 31. 10. 2020
Poslední školení školitelů v ČR/ Gruzii	30. 4. 2020
Plán školení zaměstnanců státní správy a program a termíny workshopů předloženy ČRA	30. 4. 2020
Postup certifikace školitelů v angličtině předložen ČRA	30. 4. 2020
Školení zaměstnanců státní správy v Gruzii	1. 5. 2020 - 31. 10. 2020
Workshopy pro chemický průmysl	1. 5. 2020 - 31. 10. 2020
2. tisková zpráva	31. 10. 2020

Projekt bude realizován v souladu s projektovým dokumentem. Řízení projektu a dozor nad správnou realizací projektu bude vícestupňové. V první řadě bude plnění řídit a kontrolovat realizátor v souladu s vlastními interními postupy. Realizace bude probíhat v úzké spolupráci s hlavním partnerem projektu, se kterým bude realizátor koordinovat realizaci jednotlivých aktivit, především ve vztahu k návaznosti jednotlivých logických celků projektových aktivit. Dozor nad řádným plněním a podpůrnou koordinační funkci bude v souladu s metodikou ZRS ČR provádět ČRA ve spolupráci se ZÚ Tbilisi.

Monitoring aktivit zakázky bude probíhat průběžně a realizátor bude informovat zástupce ČRA o vývoji dosahování výstupů dle ustanovení ve smlouvě.

Realizátor bude dále elektronickou formou (e-mailem) podávat ČRA, zástupcům hlavního partnera a případně dalším relevantním institucím určeným ČRA pravidelné stručné měsíční zprávy o realizovaných činnostech v rozsahu cca 1 A4. Tyto zprávy budou zpracované v anglickém jazyce a budou také obsahovat rámcový plán činností či aktivit na další měsíc.

Minimálně měsíc, nebo dříve před odevzdáním každé průběžné zprávy o realizaci projektu se bude v sídle ČRA konat kontrolní den (dále také KD, v případě potřeby na žádost ČRA nebo realizátora se může KD konat i častěji, ČRA může rozhodnout o zrušení konání KD), kterého se bude účastnit vždy zástupce ČRA, expert najatý ČRA, zástupce realizátora a v případě potřeby další osoby.

Organizace a průběh KD:

- a) Ústní informace realizátora o postupu prací, včetně kontroly plnění závěrů předchozího KD;
- b) Stanovisko experta ČRA;
- c) Diskuse;
- d) Závěry, termíny;
- e) Zápis s uvedením připomínek, požadavků a stanovisek zúčastněných stran.

Jako vstupní informaci pro KD realizátor předkládá nejméně týden před konáním KD písemnou zprávu v rozsahu cca 2-10 stran v tomto členění:

- a) Rozsah provedených prací v období od začátku realizace projektu/posledního KD;
- b) Shoda, případně odchylky od věcného a časového plánu prací, návrhy na optimalizaci dalšího postupu s předpokládanými dopady;
- c) Plánované práce na další období (technicky, časově).

Zpráva bude podepsaná statutárním zástupcem nebo pověřeným zástupcem realizátora.

DALŠÍ AKTIVITY SOUVISEJÍCÍ S PROJEKTEM - ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ O PROJEKTU A ZRS ČR

Realizátor bude v průběhu realizace projektu soustavně zvyšovat povědomí veřejnosti, státní správy a mezinárodní donorské komunity v Gruzii o ZRS ČR a aktivitách projektu samotného. Realizátor je povinen ve všech fázích realizace projektu zajistit vhodným způsobem zviditelnění ZRS ČR, a to jak v místech realizace projektu, tak při jeho prezentaci v médiích či na internetu, přičemž bude dodržovat „Pravidla, povinnosti a doporučení pro zajištění vnější prezentace (publicity) ZRS ČR pro realizátory projektů“ (příloha č. 2 tohoto projektového dokumentu).

Vytvoření a zveřejnění dvou tiskových zpráv

Realizátor vydá po konzultaci s ČRA (a rovněž se ZÚ Tbilisi) min 2 tiskové zprávy pro místní, případně i česká média, a to na začátku (nejpozději do 28. 2. 2018) a na konci (nejpozději do 31. 10. 2020) realizace zakázky. Tiskové zprávy budou prezentovány na tiskových konferencích v Gruzii za účasti zástupců médií (tisk, televize ad.). Uspořádání tiskových konferencí a zajištění přítomnosti zástupců médií je zodpovědností realizátora. Informace o realizaci projektu je nezbytné rovněž zveřejnit na webových stránkách realizátora (v případě, že realizátor takové stránky provozuje) i v jeho výročních zprávách.

Vytvoření informačního panelu

Realizátor vytvoří informační panel o projektu. Panel budou zpracován v anglickém a gruzínském jazyce a bude obsahovat minimálně následující: logo ZRS ČR v anglické verzi, jméno projektu, termín realizace, text (hesla) reklamního stylu prezentující obsah a přínos projektu. Panel bude vyroben z pevného materiálu, budou otěruvzdorný a odolný proti poškození vlivem počasí a slunečního záření. Rozměr panelu bude mít formát zhruba velikosti A3 (na šířku). Podobu panelu předloží realizátor ke schválení ČRA nejpozději do 28. 2. 2018 a následně ho po dohodě s odpovědnými zástupci MŽP nainstaluje na chodbě v budově MŽP, a to nejpozději do 30. 4. 2018.

Vytvoření propagačních materiálů

Pro účely jednotlivých workshopů a školení týkajících se připravovaných legislativních požadavků pro uvádění chemických látek na trh, ale i pro další účely, vytvoří realizátor informativní leták v anglickém a gruzínském jazyce. Leták bude obsahovat nejen informace o požadavcích nařízení REACH a CLP a související legislativě, ale také obecné informace o projektu, jeho výstupech a o ZRS ČR v Gruzii.

Obsah a podoba letáků bude konzultována se zadavatelem, který dodá text o ZRS ČR, a výslednou podobu schválí. Návrh letáku bude předán v anglické verzi ČRA nejpozději do 28. 2. 2018. Letáky budou vyrobeny minimálně v množství 600 ks v gruzínském jazyce a 300 ks v anglickém jazyce. Překlad, grafický návrh a výrobu letáků zajistí realizátor. Nejpozději do 30. 4. 2018 předá realizátor 20 ks letáků od každé jazykové mutace zadavateli, a 50 ks letáků od každé jazykové mutace předá v daném termínu i ZÚ ČR v Tbilisi. Zbývající letáky bude ve spolupráci s hlavním partnerem projektu vhodným způsobem distribuovat v rámci projektu při jednotlivých aktivitách (workshopy, školení).

Další aktivity zvyšování povědomí o ZRS ČR a projektu v Gruzii

Realizaci dalších aktivit zvyšování povědomí o ZRS ČR a informování o projektu v Gruzii bude realizátor konzultovat s ČRA.

7. Faktory kvality a udržitelnosti výsledků projektu

7.1 Participace a vlastnictví projektu příjemci

Projekt vychází z požadavku gruzínské strany a byl připraven v úzké spolupráci s příjemci. Implementace projektu je partnerskou organizací MŽP považována za prioritu, a dá se proto z jeho strany předpokládat maximální podpora. Realizace projektu bude probíhat za aktivní účasti všech relevantních zástupců gruzínské státní správy, kteří poskytnou potřebné informace, budou se aktivně účastnit při přípravě výstupů projektu a budou také příjemci jednotlivých výstupů projektu. Realizace jednotlivých aktivit bude s partnerskými organizacemi detailně koordinována.

Partnerské organizace a další cílové skupiny projektu, které jsou definovány v kap. 4.2., budou zapojeny do všech fází realizace, zpracování výstupů, využití výsledků projektu a podpory pro udržení přínosů projektu. Rozhodujícím faktorem podmiňujícím úspěšnost

projektu je bezprostřední komunikace s jednotlivými cílovými skupinami. Komunikace bude probírat především prostřednictvím Pracovní skupiny tvořené zástupci jednotlivých zainteresovaných subjektů podílejících se na přípravě **Analýzy stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek, Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky *acquis communautaire*, návrhu Zákona o chemických látkách a dále na Metodice pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP, stejně jako na postupu certifikace školitelů, tedy všech klíčových výstupech projektu. Komunikace bude probíhat rovněž přímým způsobem s realizačním týmem, případně prostřednictvím místního koordinátora projektu, jak je blíže popsáno v kapitole 7.8.3. Komunikace se zainteresovanými subjekty bude probíhat v rámci všech dalších realizovaných aktivit a bude intenzivní především v případě sběru dat a informací v Gruzii, zpracování návrhu legislativních opatření, koncepcí a metodiky, a dále prostřednictvím maximální participace všech klíčových zaměstnanců, expertů a inspektorů zainteresovaných subjektů na workshopech, školeních a studijních návštěvách organizovaných v rámci projektu v Gruzii a v ČR.**

Dosud realizované projekty v oblasti environmentálně orientovaných projektů řešených v různých rozvojových zemích světa vč. Gruzie potvrzují, že úspěšných výstupů v odpovídající kvalitě lze dosáhnout pouze za předpokladu aktivní spolupráce s centrálními a regionálními správními orgány a zapojení odborné veřejnosti na problematice řešené projektem. Pro zajištění udržitelnosti a zabezpečení dlouhodobých přínosů je jedním z rozhodujících faktorů ztotožnění se cílových skupin projektu a všech spolupracujících organizací se záměry navrženého programu.

V rámci managementu projektu bude kladen maximální důraz na to, aby byla zachována **kontinuita v personálním obsazení** jak vytvořené Pracovní skupiny, tak i v rámci účastenství zástupců zainteresovaných subjektů na školeních a workshopech tak, aby nedocházelo k fluktuaci či absenci účastníků těchto aktivit. Nezbytnost personální kontinuity z pohledu úspěšné realizace a dokončení projektu a především pak přenosu kompletního know-how odborné veřejnosti včetně expertů klíčových partnerů projektu bude zdůrazněno při zahájení projektu všem čelním představitelům klíčových partnerů projektu. S cílem minimalizovat absenci účastníků na jednotlivých, na sebe navazujících školeních a trénincích budou zasedání Pracovní skupiny, stejně jako termíny školení a workshopů vždy konzultovány s hlavním partnerem projektu, se členy Pracovní skupiny a navrhovány ve všeobecné shodě a v dostatečném časovém předstihu.

Veškeré hlavní výstupy projektu (**Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek, Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky *acquis communautaire*, návrh Zákona o chemických látkách a Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP**) budou podrobně diskutovány na workshopech pro zástupce státní správy. Dále budou probíhat neformální jednání Pracovní skupiny, především v průběhu prací na **Analýze stávající legislativy a přípravě Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy a v neposlední řadě při přípravě návrhu nového Zákona o chemických látkách, Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP a postupu certifikace školitelů. Školení a workshopy pro posílení implementačních kapacit partnerských organizací a dalších cílových skupin budou prováděny maximálně atraktivní formou – budou použity osvědčené postupy pro efektivní zapojení účastníků do prezentované problematiky, tj. zejména**

vysvětlení problematiky na případových studiích, použití praktických cvičení (např. formou modelové inspekce povinností z nařízení REACH a CLP) a metody „learning by doing“. **Nad rámec zadávací dokumentace** bude účastníkům studijní cesty do ČR a školení školitelů v ČR zajištěn přístup do databáze MEDIS-ALARM a dále zprostředkován přístup na webové stránky agentury ECHA, aby mohli samotní účastníci provádět i praktická cvičení v rámci školení nařízení CLP a ECHA. Detailněji je tento přístup popsán v kapitolách věnujících se technickému popisu průběhu realizace jednotlivých školení a workshopů.

S cílem představit připravované legislativní změny (k nimž se Gruzie zavázala v rámci asociační dohody podepsané s EU), její dopady a přínosy a dále pro pozitivní přijetí výstupů projektu zástupci chemického průmyslu (výrobců, dovozců, vývozců, distributorů a následných uživatelů chemických látek) bude vůči této příjmové cílové skupině vedena **cílená informační kampaň** zaměřená na zdůraznění přínosů nových legislativních opatření, a to zejména z pohledu zvýšení konkurenceschopnosti gruzínských firem na trhu EU a celkově usnadnění vstupu a obchodování na evropském trhu, a to jak pro vývozce, tak dovozce chemických látek a směsí, a dále zejména zvýšení bezpečnosti práce s chemickými látkami pro zaměstnance firem i pro uživatele chemických látek a směsí. Obecné zvýšení bezpečnosti spojené s výrobou, manipulací s chemickými látkami a dopravou chemických látek bude mít pozitivní dopad i na celkovou populaci, tj. všechny obyvatele Gruzie. Tato informační kampaň bude vedena prostřednictvím přímého kontaktu se zainteresovanou odbornou veřejností a její účasti na workshopech a aktivitách v rámci projektu, prostřednictvím informací podávaných v průběhu workshopů pro zástupce chemického průmyslu a dále **nad rámec projektové dokumentace** prostřednictvím přípravy a distribuce informačního letáku adresovaného širšímu okruhu zástupců chemického průmyslu. Obsah tohoto letáku bude připraven ve spolupráci s partnery projektu. Po jeho odsouhlasení bude přeložen do gruzínského jazyka a distribuován cílové skupině. Cílová skupina pro distribuci letáku, ale i pro aktivní participaci na workshopech realizovaných v rámci projektu bude vybrána ve spolupráci s hlavním partnerem a dalšími partnery projektu a místním koordinátorem projektu.

Pro posílení vlastnictví projektu příjemcům projektu a zajištění efektivní a aktivní kontinuity výstupů projektu i po ukončení projektu a působení realizačního týmu v Gruzii bude **nad rámec zadávací dokumentace** realizováno:

Realizační tým bude **nad rámec zadávací dokumentace** bezplatně k dispozici ke konzultacím elektronickou a telefonickou formou pro řešení ad hoc dotazů ze strany partnerů projektu k implementaci vytvořených legislativních předpisů, a to do 1 roku po ukončení projektu.

Mezi cílové skupiny projektu pro školení školitelů budou **nad rámec zadávací dokumentace** zařazeni **další zástupci odborné veřejnosti**, především nezávislých odborníků, zástupců neziskového sektoru, případně akademických pracovišť apod., kteří budou zainteresováni na získání znalostí o nových legislativních předpisech a jejich implementaci. Vytvořením nových odborníků na problematiku chemických látek dojde k podpoře vytvoření specifického trhu v oblasti poradenství jako prostředku pro usnadnění implementace legislativy, a to nejen pro případ nepředpokládané ztráty kontinuity odborníků z řad státní správy, ale i jako nezbytného předpokladu pro následnou hladkou implementaci nového zákona. Okruh přizvané odborné veřejnosti bude navržen ve spolupráci s partnerem projektu a místním koordinátorem.

Jedinou podmínkou účasti těchto zástupců odborné veřejnosti na workshopech realizovaných v rámci projektu bude to, že jejich účast (dopravné, stravné, ubytování apod.) nebude hrazena z prostředků projektu.

7.2 Vedlejší dopady projektu

Implementace projektu bude mít dopad na mnoho oblastí. Především se jedná o snížení rizik z neregulovaného používání chemických látek na životní prostředí a zdraví lidí. Zároveň se zlepší přehled o používaných chemických látkách v Gruzii a sjednotí se klasifikace a označování chemických látek v globálním měřítku. Projekt ve výsledku také přispěje i k volnému pohybu chemických látek, směsí a některých specifických výrobků, k usnadnění obchodu s EU, zvýšení konkurenceschopnosti podniků a podpoře inovací. Z toho nepřímo vyplývá i zvýšení zaměstnanosti.

Realizací projektu dále dojde ke zvýšení znalostí v oblasti uvádění chemických látek na trh a ke zlepšení systému fungování státní správy v případě úniku nebezpečných chemických látek do životního prostředí. Zároveň dojde k posílení kapacit státních orgánů pro účelný monitoring dovozců, výrobců a následných uživatelů chemických látek.

Negativním vedlejším dopadem projektu mohou být zpočátku zvýšené výdaje/ nutné investice dotčených subjektů, na které se bude nová legislativa vztahovat. To může ihned po implementaci nového zákona ovlivnit jejich konkurenceschopnost a profitabilitu a případně ohrozit jejich existenci.

7.3 Sociální a kulturní faktory

Projekt zohledňuje místní specifika problematiky uvádění chemických látek na trh, vztahy jednotlivých zainteresovaných stran, nastavení pracovních vztahů a zvyklostí a další relevantní faktory takovým způsobem, aby minimalizoval rizika, která by mohla vzniknout jejich opomenutím. Projekt přispěje k budování kapacit, zvyšování znalostí obyvatel a zlepšení životních podmínek populace, a tím i ke stabilizaci sociální situace.

V rámci realizace projektu budou zohledněny gruzínské sociální a kulturní zvyklosti, citlivý přístup bude uplatněn především s ohledem na náboženské vyznání a tradice. Práce na projektu nebudou probíhat v období svátků či pro gruzínské partnery jinak významných dnů.

7.4 Rovný přístup žen a mužů

Projekt bude podporovat rovné zapojení mužů a žen do projektu.

7.5 Vhodná technologie

Relevance jednotlivých výstupů byla ověřena na základě zjištění provedených v rámci jednání s gruzínskými partnery.

7.6 Dopady na životní prostředí

Realizace projektu bude mít ve výsledku pozitivní dopad na životní prostředí.

7.7 Ekonomická a finanční životaschopnost projektu

Realizace projektu je závislá na stabilitě financování z prostředků ZRS ČR a dostatečném finančním zajištění jednotlivých partnerských organizací ze státního rozpočtu Gruzie během realizace projektu i po ní. Základním principem, který bude uplatňován po celou dobu realizace projektu, bude posilování vlastnictví projektu jeho příjemci, a to na všech úrovních. Vzhledem k deklarované prioritě opatření, která z projektu vzejdou, se dá předpokládat vysoká pravděpodobnost jejich udržitelnosti a jejich další rozvoj.

7.8 Management a organizace

Nabídkový projekt předkládá společnost DEKONTA, a.s. s hlavním subdodavatelem společností MEDISTYL spol. s r.o.. Na realizaci projektu se bude jako místní koordinátor podílet gruzínská společnost Georgia's Environmental Outlook (GEO). V následující kapitole jsou uvedeny institucionální a manažerské kapacity na straně realizátora i místních partnerů a popis zajištění realizace a koordinace aktivit včetně přímého dohledu nad jejich plánovaným plněním, a to i na straně partnerských organizací.

7.8.1 Představení společnosti DEKONTA

DEKONTA, a.s. je přední ekologickou společností s mezinárodní působností, která poskytuje služby v následujících oblastech:

- průzkum a sanace kontaminovaných lokalit;
- zpracování a odstraňování nebezpečných odpadů;
- přeprava nebezpečných věcí a odpadů;
- ekologická havarijní služba;
- konzultační služby;
- přenos know-how;
- transpozice a implementace environmentální legislativy;
- průzkum a monitoring složek životního prostředí;
- laboratorní služby;
- vrtné práce;
- výzkum a vývoj.

Společnost byla založena v r. 1992 a v současné době má cca 120 zaměstnanců. V zahraničí mj. působí prostřednictvím svých dceřiných společností či místních zastoupení, a to na Slovensku, v Polsku, Srbsku, Rumunsku, Maďarsku, Turecku a v Ruské federaci, dále realizuje své obchodní aktivity v Albánii, Makedonii, Mongolsku, Kosovu, Moldavsku, Vietnamu a v dalších zemích.

Pracovníci DEKONTA mají kromě odborné způsobilosti i mnohaleté praktické zkušenosti s realizací projektů ZAHRAČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁČE: V rámci programu obnovy jihovýchodní Evropy byl v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu úspěšně realizován projekt „Náprava ekologických škod způsobených únikem chlorovaných uhlovodíků v areálu podniku HIP Petrohemija, Pančevo, Jugoslávie“ (2000-2002).

V gesci Ministerstva životního prostředí proběhly projekty:

- Ochrana řeky Ibar před znečištěním ropnými látkami, Srbsko (2003-2005),
- Sanace a revitalizace Velkého Bački kanálu ve městě Vrbas-Srbsko (2004-2006),
- Řešení prioritních sanačních projektů realizovaných organizací UNEP v Srbsku a Černé Hoře (2005-2007),
- Stará ekologická zátěž Iargara – odstranění ropného znečištění v Moldavsku (2006-2009),
- Rehabilitace provincie Thua Thien Hue zasažené dioxiny ve Vietnamu (2006-2009),
- Staré ekologické zátěže v chemické továrně OHIS Skopje v Makedonii (2007-2009),
- Vypracování integrovaného systému odpadového hospodářství pro vybraná města a obce v provincii Vojvodina, Srbsko (2006-2009),
- Průzkum a rehabilitace oblasti Ada Huja, Srbsko (2008-2010),
- Průzkum znečištění a návrh sanace v průmyslovém areálu Hargia v Ulánbátaru, Mongolsko (2010 – 2012),
- Přenos know-how v přístupu k odstraňování ekologických zátěží – fáze 1, Mongolsko (2013 – 2014),

Pro Českou rozvojovou agenturu byly nebo jsou realizovány projekty:

- Náprava ekologických zátěží způsobených pesticidy v Moldavsku – fáze 1 (2011 – 2013),
- Náprava ekologických zátěží způsobených pesticidy v Moldavsku – fáze 2 (2013 – 2015),
- Průzkum a sanace lokalit znečištěných ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku (2010-2012),
- Sanace lokalit znečištěných ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku (2013-2015),
- Sanace lokalit znečištěných ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku (2016 - běží),
- Omezení rizik souvisejících se skládkou nebezpečného odpadu v Cișmichioi v Moldavsku (2016 – 2017),
- Budování kapacit v oblasti prevence závažných havárií v Gruzii (2014 – 2017) příprava legislativního rámce (zákon, vyhlášek a metodických pokynů) pro implementaci evropské legislativy MAP - Major Accident Prevention (v souladu

s direktivou SEVESO III), jeho začlenění do národní legislativy a posílení implementačních kapacit gruzínských institucí v oblasti MAP.

- Praktické školení tvorby bezpečnostní dokumentace závodu v souladu s nařízením SEVESO (2017- 2018) navazující projekt v **Gruzii** zaměřený na maximální podporu s implementací nového návrhu zákona MAP pro vybrané průmyslové zařízení (úprava pitné vody společnosti GWP).

Z českého Trust Fundu UNDP byly financovány projekty:

- *Reduction of human health and environmental Risks associated with contaminated sediments Cukaricki Rukavac Bay through identification of sediment clean up technologies, Beograd, Serbia and Montenegro (2005-2006),*
- *Preparation of a Feasibility Study for Lojane Mine, Macedonia (2007),*
- *Consulting services for Environmental Assessment and Remedial Action Plan for Mitrovica Industrial Park, Kosovo (2009),*
- *Transfer of Czech Knowledge: Contaminated sites management in Western Balkan (2013 -2014), v rámci kterého byl zpracován přehled národní legislativy ochrany životního prostředí (ve vztahu k průmyslové činnosti, těžbě, odpadům a ekologickým zátěžím) a její srovnání s legislativou Evropské unie, doporučení s budování místních kapacit v dané problematice.*

Pro pobočku UNDP v Tadžikistánu byl v letech 2015 – 2016 realizován projekt „Employing Czech experience in scaling up the environmental impact assessment in Tajikistan: From legislation to implementation“ zahrnující revizi místní legislativy ve vztahu k EIA, zpracování doporučujících opatření a posílení místních kapacit formou školení.

Pro arménskou pobočku UNDP je od r. 2017 realizován projekt „Detailed Design, Technical Definition of Works, and Supporting Assessments/Studies required for the Removal of POPs Pesticides and Recovery of Associated Contaminated Soil along with Site Cleanup, Stabilization, Containment, and Monitoring applied to the Nubarashen Burial Site (Yerevan, Armenia).“

Pro organizaci FAO byl realizován projekt „Safeguarding and Disposal of hazardous chemical waste in Moldova“ (2015) a pro organizaci UNIDO „Sampling and Analysis of PCDD/PCDF and relevant parameters in Suralaya power plant, Unit 6, Indonesia“ (2015).

Pro organizaci UNIDO je od r. 2016 realizován projekt „Training, Assessment and Reduction of PCDD/FS Releases from Metallurgical Industries in Turkey“.

V **Gruzii** je pro EBRD v současné době (od roku 2016) zpracováván projekt „Green Cities Action Plan, Tbilisi“ pro zlepšení životního prostředí v hlavním městě.

Další reference, které zároveň slouží k naplnění kvalifikačních kritérií, jsou součástí dokladové části této nabídky.

Společnost DEKONTA klade důraz na zabezpečení jakosti dodávaných služeb, minimalizaci negativních dopadů svých aktivit na životní prostředí, bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Veškeré poskytované služby jsou proto prováděny v souladu s certifikovaným systémem managementu jakosti, environmentálního managementu a systém managementu BOZP dle požadavků norem ISO 9001, ISO 14001 a standardu OHSAS 18001. Společnost přistoupila k

programu *RESPONSIBLE CARE* – Odpovědné podnikání v chemii a má právo užívat prestižní logo *Responsible care*.

7.8.2 Představení společnosti MEDISTYL, spol. s r.o.

Společnost MEDISTYL, spol. s r.o. již více než 20 let poskytuje komplexní informační a poradenské služby v oblasti české a evropské chemické legislativy a problematiky nebezpečných chemických látek či směsí. Tyto služby zahrnují poradenství a pomoc při vymezení všech povinností v rámci dodavatelského řetězce (výrobce, dovozce, následný uživatel a distributor), tak jak je ukládá česká a chemická legislativa. Společnost se specializuje na evropská nařízení 1907/2006 REACH, 1272/2008 CLP, 528/2002 Biocidy, dále na propojení nařízení CLP a dohody ADR o mezinárodní silniční přepravě nebezpečného zboží a Chemický zákon a to nejen na území České republiky, ale také i Slovenska a Polska.

Klientům je poskytován celkový servis služeb. Experti společnosti provádí chemický audit výrobků, které firma uvádí na trh, tvoří bezpečnostní listy dle čl. 31 nařízení REACH, navrhují etikety dle chemické legislativy, oznamují nebezpečné chemické směsi a detergenty do registru Ministerstva zdravotnictví.

Dle nařízení REACH jsou poskytovány další služby, jako jsou registrace, zpracovávání výjimek z registrace, autorizace, restrikce a další. Samozřejmostí je komunikace s agenturou ECHA.

V oblasti uvádění biocidních přípravků MEDISTYL poskytuje poradenství a následné služby pro povolování biocidních přípravků, oznamování na Ministerstvo zdravotnictví, komunikace s laboratořemi ohledně testů účinnosti a další.

Vzhledem k mnoholetým zkušenostem je další činností společnosti pořádání odborných seminářů v oblasti chemické legislativy. Každý rok probíhá komplexní seminář na téma: „Aktuality v chemické legislativě“. Kromě toho jsou během roku pořádány po celém území České republiky praktické semináře z oblasti nařízení CLP, REACH, Chemický zákon a ADR. Cílem je, předat vzdělát a předat informace a zkušenosti, tak aby všichni účastníci byli schopni plnit své povinnosti, které jim ukládá česká a evropská chemická legislativa.

Od začátku vzniku společnosti byla zahájena práce na tvorbě databáze nebezpečných chemických látek a směsí MEDIS-ALARM, která zpracovává většinu české, slovenské, polské a evropské chemické legislativy. Databáze nyní obsahuje přes 10 000 záznamů a je pravidelně aktualizována v souladu s chemickou legislativou. Data pro jednotlivé záznamy jsou logicky propojeny vždy s chemickou a fyzikální podstatou dané látky a tím usnadňují vyhledávání a získávání informací v běžných, ale i krizových situacích. Tato databáze byla tvořena a hned od začátku využívána Integrovaným záchranným systémem ČR. Od té doby své uplatnění našla mezi výrobci, dovozci, následnými uživateli, distributory chemických výrobků, ale i přepravci a kontrolními orgány státní správy.

Na základě zkušeností získaných při tvorbě a revizi bezpečnostních listů byla před rokem vytvořena nová webová aplikace CLASSIFIC, která usnadňuje převod klasifikace CLP na klasifikaci dle dohody ADR.

Zkušenosti v oblasti přepravy nebezpečného zboží po silnici a po železnici byly získány díky spolupráci se společností DEKRA CZ. MEDISTYL se podílí na překladu a korektuře chemické

části Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí ADR a také Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí RID. Společnost je spoluautorem databází ADRem a RIDem, ve které jsou obě dohody zpracovány. Databáze jsou využívány zejména přepravními společnostmi, ale také kontrolními orgány jako je PČR, Celní úřad a další.

Kromě chemické sekce má MEDISTYL farmaceutickou a rešeršní sekci. Farmaceutická část dělá monitoring farmaceutických a medicínských časopisů pro farmaceutické firmy, tak jak jim ukládá evropská legislativa. Od roku 1993 je společnost zástupcem databázové sítě STN pro Českou a Slovenskou republiku. Tento zdroj vědeckotechnických publikací a patentů je využíván pro zjišťování informací napříč celým průmyslem. MEDISTYL se zaměřuje speciálně na zpracování rešerší z oblasti farmacie, medicíny, chemie, strojírenství a dalších odvětví.

Společnost se od roku 2013 stala členem Svazu chemického průmyslu ČR a v roce 2015 poprvé obhájila a byla zapsána do seznamu Responsible Care (RC) společníků při SCHP ČR s právem užívat logo RC.

Společnost MEDISTYL má 20 kmenových zaměstnanců a spolupracuje s 5 externisty.

Následující tabulka představuje navržené složení realizačního týmu a klíčové kvalifikace jednotlivých expertů – členů realizačního týmu.

Tabulka 1. Složení realizačního týmu projektu

Jméno	Pozice v expertním týmu	Klíčové kvalifikace
Mgr. Vojtěch Musil (DEKONTA, a.s.)	Vedoucí realizačního týmu	Dlouholetá zkušenost s realizací rozvojových projektů v Evropě a Asii a budováním kapacit zástupců státní správy. Expert v oblasti environmentální legislativy a nakládání s chemickými látkami, průzkumy, analýzy zdravotních a ekologických rizik a sanací kontaminovaných lokalit. Dlouholeté zkušenosti s vedením a realizací rozvojových projektů v Gruzii, Arménii, Turecku, Srbsku, Bosně, Indonésii, Vietnamu a Mongolsku. Plynulá znalost angličtiny , základní znalost ruštiny . Vysokoškolské vzdělání v oblasti geologie.
Ing. Petra Sýkorová (MEDISTYL, spol. s.r.o.)	Zástupce vedoucího realizačního týmu, expert v oblasti nakládání s chemickými látkami; legislativy REACH a CLP, chemického zákona 350/2011, Sb.,	Dlouholeté zkušenosti v oblasti nařízení CLP a REACH. Školitelská činnost a poradenská služba v oblasti chemické legislativy. Zkušenosti při nastavování procesů a realizace povinností dle nařízení REACH a CLP v podnicích. Specialista tvorby databází chemických látek. Účast na projektu CHEMSAT.

<i>Jméno</i>	<i>Pozice v expertním týmu</i>	<i>Klíčové kvalifikace</i>
	<i>školitel</i>	<i>Plynulá znalost angličtiny. Vysokoškolské vzdělání v oblasti chemie.</i>
Ing. Aleš Kulhánek, Ph.D. <i>(DEKONTA, a.s.)</i>	Člen realizačního týmu, expert v oblasti přípravy legislativy	<i>Zkušenosti s transpozicí a implementací evropské environmentální legislativy Gruzii, zemích západního Balkánu a Mongolsku, hodnocením souladu národní legislativy s evropskými direktivami. Zpracovatel a hodnotitel EIA, ekologických auditů, analýzy zdravotních a ekologických rizik, expert v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti práce. Zkušenosti s vedením a realizací rozvojových projektů v Gruzii, Vietnamu, Mongolsku, Moldávii a zemích západního Balkánu, vč. budování kapacit zástupců státní správy. Plynulá znalost angličtiny a pokročilá znalost ruštiny. Vysokoškolské vzdělání v oblasti chemie.</i>
Ing. Zdeněk Sádovský, Ph.D. <i>(MEDISTYL, spol. s.r.o.)</i>	Člen realizačního týmu expert v oblasti chemické legislativy REACH, CLP, chemického zákona 350/2011, Sb., školitel	<i>Dlouholeté zkušenosti v oblasti nařízení CLP a REACH. Školitelská činnost a poradenská služba v oblasti chemické legislativy. Účast na projektech CHEMSAT a ISPRENEL v České republice. Specialista tvorby databází chemických látek. Plynulá znalost angličtiny. Vysokoškolské vzdělání v oblasti chemie.</i>
Mgr. Markéta Wachtlová <i>(MEDISTYL, spol. s.r.o.)</i>	Člen realizačního týmu expert v oblasti chemické legislativy REACH, CLP	<i>Zkušenosti v oblasti nařízení CLP a REACH. IT podpora při implementaci nařízení CLP a REACH do procesů kontrol a řízení v podniku. Plynulá znalost angličtiny. Vysokoškolské vzdělání v oblasti biologie.</i>
Ing. Zuzana Asresahegnová, Ph.D. <i>(MEDISTYL, spol. s.r.o.)</i>	Člen realizačního týmu expert v oblasti chemické legislativy REACH, CLP, chemického zákona 350/2011, Sb., školitel	<i>Dlouholeté zkušenosti v oblasti nařízení CLP a REACH. Školitelská činnost a poradenská služba v oblasti chemické legislativy. Zkušenosti při nastavování procesů a realizace povinností dle nařízení REACH a CLP v podniku. Plynulá znalost angličtiny.</i>
PhDr. Lucie Šerá	Člen realizačního týmu	<i>Dlouholeté zkušenosti v oblasti nařízení</i>

<i>Jméno</i>	<i>Pozice v expertním týmu</i>	<i>Klíčové kvalifikace</i>
<i>(MEDISTYL, spol. s.r.o.)</i>	<i>expert v oblasti chemické legislativy REACH, CLP</i>	<i>CLP a REACH. Školitelská činnost a poradenská služba v oblasti chemické legislativy. Účast na projektech CHEMSAT a ISPRENEL v České republice. Plynulá znalost angličtiny. Vysokoškolské vzdělání v oblasti informatiky a chemie, filozofie.</i>
<i>Ing. Dagmar Ludvíková (MEDISTYL, spol. s.r.o.)</i>	<i>Člen realizačního týmu, podpora administrace projektu</i>	<i>Zkušenosti s realizací a podpůrnou administrativní činností projektů CHEMSAT a ISPRENEL v České republice. Plynulá znalost angličtiny a základní znalost ruštiny. Vysokoškolské vzdělání v oblasti ekonomie.</i>
<i>Mgr. Hana Čermáková (DEKONTA, a.s.)</i>	<i>Člen realizačního týmu, organizační podpora školení a studijní cesty, publicita projektu</i>	<i>Dlouholetá zkušenost s administrací projektů, organizací a realizací workshopů, seminářů, studijní cest v zemích příjemce projektu i v ČR, stejně jako s prezentací projektů a jejich výstupů. Plynulá znalost angličtiny.</i>
<i>Inga Nikagosian, MPA (GEO)</i>	<i>Místní koordinátor projektu</i>	<i>Bohaté zkušenosti s přípravou, koordinací a managementem mezinárodních, národních a regionálních projektů zahraničních donorů v Gruzii (EU, UNECE, UNDP, WHO, EBRD) i s prací s médii. Zkušenosti s implementací environmentální legislativy. Dlouholeté zkušenosti s organizací konferencí a školení pro zástupce vlády a státních institucí. Plynulá znalost gruzínštiny, angličtiny a ruštiny.</i>
<i>Mgr. Ketino Popiashvili</i>	<i>Překladatelka a tlumočnice</i>	<i>Dlouholetá praxe při přípravě a organizaci rozvojových projektů v Gruzii. Komunikace s místními a centrálními úřady. Zkušenosti s překlady legislativních dokumentů v oblasti životního prostředí a prevence závažných havárií. Rodilá mluvčí v případě gruzínštiny, pokročilá znalost češtiny, ruštiny a angličtiny.</i>

Kromě výše uvedených klíčových expertů předkladatele nabídkového projektu (DEKONTA) a jeho hlavního subdodavatele (MEDISTYL) se na realizaci projektu bude podílet gruzínská společnost Georgia's Environmental Outlook (GEO), zajišťující místní koordinaci projektu v průběhu celé doby realizace.

7.8.3 Místní koordinátor projektu

Zhotovitel nabídkového projektu si je vědom, mimo jiné na základě své dlouholeté zkušenosti s realizací rozvojových projektů v zemích Východní Evropy a Asie včetně Gruzie, nezbytnosti zapojení místního koordinátora do realizačního týmu projektu. Vzhledem k tomu i vzhledem k požadavku zadavatele je začleněna do realizačního týmu společnost GEO, kterou reprezentuje paní Inga Nikagosian jako klíčový expert. Paní Nikagosian je gruzínskou občankou mluvící plynule gruzínsky, anglicky a rusky. Je absolventkou Státní univerzity v Tbilisi v oboru veřejné vztahy a Gruzínské technické university v oboru literatura a jazyky. Jako bývalá tisková mluvčí MŽP a poradkyně ministra životního prostředí má paní Nikagosian bohaté zkušenosti s přípravou, koordinací a managementem mezinárodních, národních a regionálních projektů zahraničních donorů v Gruzii a zkušenosti s implementací environmentální legislativy. Jako vedoucí PR oddělení First Caucasus News Channel má též bohatou zkušenost s prací s médii. Se společností GEO a paní Nikagosian spolupracuje společnost DEKONTA úspěšně již více jak 2 roky.

V rámci projektu bude paní Nikagosian a její společnost koordinovat projekt v Gruzii po celou dobu nepřítomnosti českých expertů. Dále bude mít na starosti veškeré logistické zajištění projektu včetně komunikace s místními partnery a cílovými skupinami projektu, stejně jako zajištění a koordinaci setkávání Pracovní skupiny, workshopů a školení pořádaných v rámci projektu. Kromě koordinační funkce bude zajišťovat publicitu projektu a ZRS ČR v Gruzii.

7.8.3.1 Představení společnosti Georgia's Environmental Outlook (GEO)

Georgia's Environmental Outlook (GEO) je nezisková organizace (založená v roce 2010), jejímž cílem je prosazování efektivního řízení životního prostředí, udržitelný rozvoj, a zavádění nejlepších mezinárodně osvědčených postupů v reakci na vznikající problémy v oblasti životního prostředí v Gruzii. V rámci svých aktivit GEO podporuje vytváření a zavádění ekologických strategií a předpisů, jakož i plánování a uplatňování zákonů na centrální a místní úrovni. GEO podporuje spolupráci mezi zúčastněnými stranami, včetně dialogu mezi veřejným a soukromým sektorem. Stejně tak se zaměřuje na budování kapacit různých organizací, včetně státních agentur, a to při plnění stávajících a nadcházejících požadavků stanovených Asociační dohodou o přidružení mezi EU a Gruzii, dalšími mezinárodními smlouvami a vnitrostátními právními předpisy.

GEO sdružuje odborníky s rozsáhlými zkušenostmi v oblasti životního prostředí, tvorby politik a plánování, řízení projektů, strategických komunikací, angažovanosti zúčastněných stran, zvyšování povědomí a budování institucionálních kapacit. Odborníci GEO zprostředkovávali různé postupy zaměřené na interpretaci a adaptaci gruzínských právních předpisů či politik v oblasti životního prostředí vůči směrnicím EU.

Vysoce kvalifikovaní zaměstnanci GEO přinášejí:

- více než 15 let zkušeností
- profesionální síť v Gruzii a v zahraničí
- tým zkušených a mezinárodně uznávaných odborníků.

Díky dlouhodobé spolupráci s gruzínským MŽP a dalšími státními institucemi, je tým GEO vybaven vynikající znalostí národní politiky, legislativy a institucionálního uspořádání v Gruzii, stejně jako místních zavedených postupů. Hluboké porozumění všeobecného stavu země, environmentálních problémů, hlavních výzev, trendů a perspektiv, jako i dobré profesionální sítě, činí tým GEO unikátním. GEO v rámci realizovaných projektů spolupracovalo s UNDP, EU, OBSE, UNECE, USAID, GIZ, EBRD, WB, KFW, CNF a dalšími mezinárodními, dárcovskými a finančními institucemi.

Společnost GEO má rovněž vynikající zkušenosti s pořádáním rozsáhlých mezinárodních, regionálních a národních akcí, konferencí a školení.

V průběhu posledních let organizace GEO poskytuje následující služby:

Poradenství

- Organizační podpora při tvorbě odvětvových strategií a plánů v oblasti životního prostředí a přírodních zdrojů pro podniky a státní instituce;
- Právní konzultace v oblasti životního prostředí a využívání přírodních zdrojů;
- Vysoce kvalitní analytické studie, hodnocení a recenze;
- Komplexní poradenství v oblasti životního prostředí s důrazem na environmentální práva, politiky a strategie, předpisy, instituce, dodržování a prosazování předpisů pro společnosti, instituce a jednotlivce.

Politický dialog

Efektivní zázemí pro podporu jednání a spolupráce mezi různými zainteresovanými stranami.

Školení/workshopy/semináře

Budování kapacit a zvyšování povědomí v různých cílových skupinách. Efektivní předávání obecných a odborných znalostí v oblasti nejlepší mezinárodní praxe v oblastech životního prostředí a přírodních zdrojů.

Příprava akcí

Komplexní podpora v plánování a řízení nejrůznějších akcí, strategická komunikace, kreativní služby a posilování vztahů s veřejností.

7.8.4 Organizace realizačního týmu a komunikace s partnery a cílovými skupinami projektu

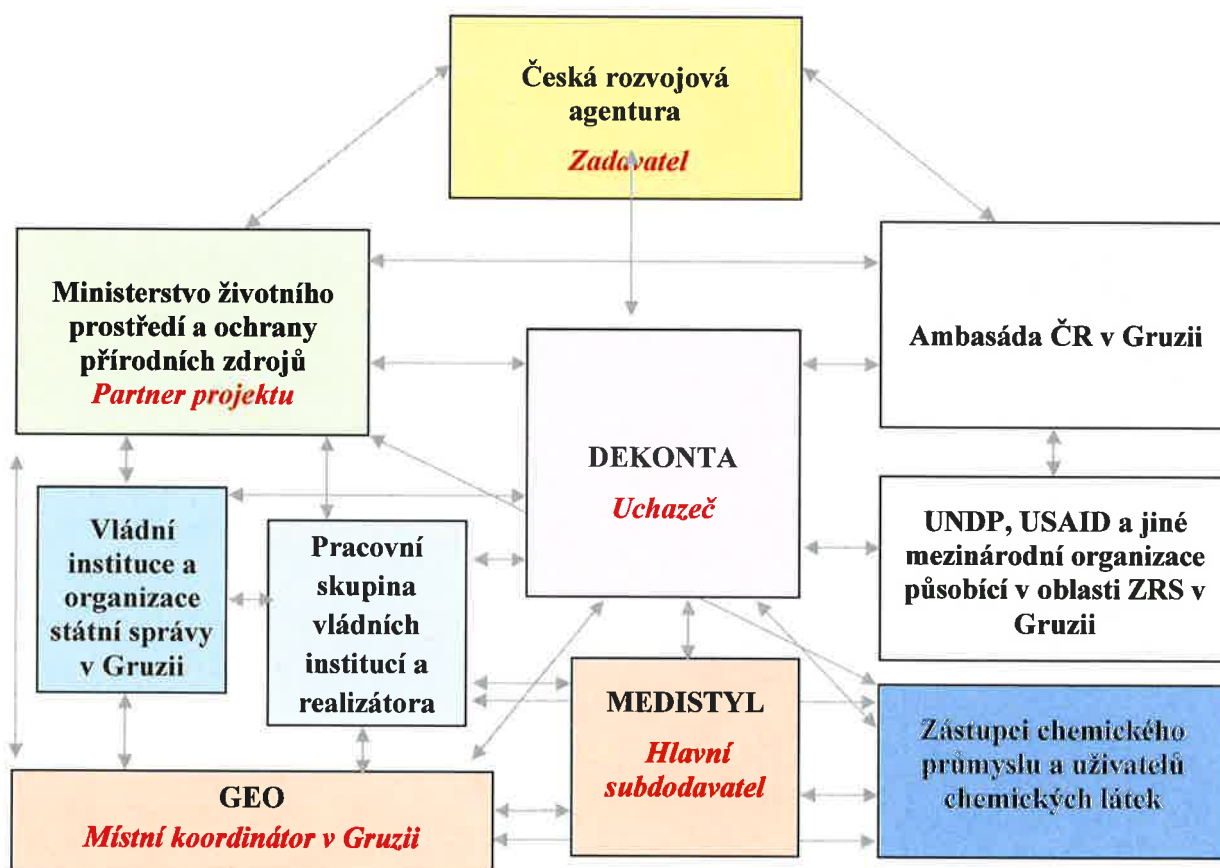
Personální zajištění a efektivní organizace realizačního týmu jsou nezbytnými předpoklady pro úspěšnou realizaci projektu. Realizační tým tvořený experty ze společnosti DEKONTA a MEDISTYL, jako klíčového subdodavatele, a dále místního koordinátora společnosti GEO je schopen poskytnout kvalitní řešení projektu po technické i odborné stránce díky následujícím skutečnostem:

- Realizační tým je složen z kvalifikovaných specialistů s mezinárodními i místními zkušenostmi, kteří jsou schopni plně a efektivně plnit jednotlivé úkoly v rámci projektu. Členové realizačního týmu mají odborné znalosti a zkušenosti plně odpovídající požadavkům zadávací dokumentace.

- Realizační tým nabízí silnou organizační a řídicí strukturu, která zajišťuje koordinované, včasné a vysoce kvalitní řešení projektových úkolů.
- Navržená organizace realizačního týmu umožňuje efektivní komunikaci a spolupráci mezi členy týmu, s Pracovní skupinou (tvořenou zástupci partnerů projektu a realizátora) i přímou komunikaci mezi projektovými partnery a cílovými skupinami.
- Jednotliví experti realizačního týmu spolu již spolupracovali nebo spolupracují. Dlouhodobá spolupráce, vzájemné poznání a schopnost bezproblémové a flexibilní komunikace je nezbytným předpokladem pro úspěšnou realizaci projektu.

Organizační struktura realizačního týmu, způsob komunikace v rámci realizačního týmu a komunikace s Pracovní skupinou a partnery projektu, stejně jako s dalšími cílovými skupinami je schematicky představena na níže uvedeném obrázku. Způsob komunikace s partnerskými organizacemi a dalšími cílovými skupinami je rozveden v následujících kapitolách. Postup realizace a monitoring projektu je dále uveden v kapitole 6.

Obrázek 1. Organizační struktura realizačního týmu a komunikace s partnery a cílovými skupinami

7.8.4.1 Způsob komunikace s partnerskými organizacemi

Flexibilní a bezproblémová komunikace s partnerskými organizacemi i jinými orgány státní správy a dále se zástupci Objednatele (ČRA) a zastupitelského úřadu ČR v Gruzii (Ambasáda ČR v Tbilisi) je zásadní pro bezproblémový průběh realizace projektu. Společnost DEKONTA využije všech svých předešlých zkušeností s realizací projektů v rozvojových zemích, zejména v Gruzii, předchozí spolupráce s hlavním partnerem projektu (MŽP) a místním koordinátorem projektu a dále korektních a tvůrčích vztahů se zástupci ČRA pro usnadnění komunikace v maximální možné míře.

Komunikace s partnerskými organizacemi bude probíhat těmito prostředky:

- 1. Přímá komunikace – přímá komunikace s partnerskými organizacemi bude probíhat vždy za přítomnosti expertů realizačního týmu v Gruzii. V rámci přípravy a konzultací všech aktivit projektu, logistické přípravy, školení, workshopů, aktivit Pracovní skupiny a expertních prací. Přímá komunikace s partnerskými organizacemi bude probíhat za přítomnosti a pomoci místního koordinátora, případně tlumočnicka, který bude tlumočit z češtiny případně z angličtiny do gruzínštiny.*
- 2. Komunikace prostřednictvím Pracovní skupiny – realizátor bude průběžně koordinovat a konzultovat jednotlivé aktivity a výstupy s Pracovní skupinou, kterou budou tvořit zástupci zainteresovaných stran (tzn. zástupci MŽP, Inspekce životního prostředí, Agentury krizového řízení Ministerstva vnitra, Celní správy, Ministerstva práce, zdraví a sociálních věcí a Ministerstva zemědělství, případně dalších orgánů státní správy určených hlavním partnerem projektu o minimálním počtu 8 osob za gruzínskou stranu a zástupcem realizátora (tzn. místního koordinátora projektu), která bude dohlížet na dílčí fáze realizace projektu a připomínkovat hlavní výstupy z projektu.*
- 3. Elektronická komunikace – v době nepřítomnosti expertů realizačního týmu v Gruzii bude větší část komunikace realizována pomocí elektronických médií – především prostřednictvím e-mailu a Skype. Tato elektronická komunikace bude probíhat v angličtině, případně v gruzínštině prostřednictvím místního koordinátora projektu.*
- 4. Komunikace prostřednictvím místního koordinátora projektu – v době nepřítomnosti expertů realizačního týmu v Gruzii bude velká část aktivit realizována prostřednictvím místního koordinátora projektu, který bude na základě pokynů a informací od vedoucího realizačního týmu a/nebo případně i ostatních členů realizačního týmu kontaktovat a komunikovat s místními partnery projektu, dalšími cílovými skupinami projektu a s Pracovní skupinou. Místní koordinátor bude zároveň zajišťovat předávání dokumentace partnerským organizacím a naopak, stejně jako přípravu logistiky jednotlivých misí expertů realizačního týmu v Gruzii, workshopů a školení apod.*

7.8.4.2 Přístup k cílovým skupinám

V rámci realizace projektu bude probíhat komunikace a především následné školení zástupců partnerských organizací a dalších cílových skupin, které mají v gesci řízení chemických látek. Jejich seznam vychází ze zadávací dokumentace projektu a je uveden níže:

- *Ministerstvo životního prostředí a ochrany přírodních zdrojů (MŽP), vč. Inspekce životního prostředí (IŽP) a Centra environmentálních informací a vzdělávání,*
- *Ministerstvo práce, zdraví a sociálních věcí (MZd),*
- *Ministerstvo zemědělství (MZe),*
- *Ministerstvo financí – celní správa,*
- *Ministerstvo vnitra - Agentura krizového řízení,*
- *Státní bezpečnostní služba Gruzie,*
- *Akreditované vědecko-výzkumné laboratoře,*
- *Zástupci chemického průmyslu v Gruzii (výrobci, dovozci, vývozci, distributoři a následní uživatelé chemických látek)*

*Zapojení těchto institucí a organizací bude definováno v první etapě realizace projektu. Očekává se, že všichni potenciální partneři projektu budou po jeho zahájení informováni o jeho cílech a hlavních výstupech a budou vyzváni k aktivní spolupráci při realizaci projektu. Informování všech klíčových partnerů projektu, představení projektu, jeho klíčových aktivit a výstupů, harmonogramu, personálního zajištění apod. bude provedeno na zahajovacím kick of meetingu, který bude ve spolupráci s hlavním partnerem projektu a místním koordinátorem projektu zrealizováno v průběhu první návštěvy Gruzie realizačním týmem. Výstupem kick of meetingu a prvních jednání s klíčovými partnery projektu bude tzv. Inception report shrnující všechny důležité aspekty projektu včetně očekávaná participace a odpovědností jednotlivých stran spolupracujících na realizaci projektu. **Realizace kick of meetingu a zpracování Inception reportu bude realizováno nad rámec projektu.***

Je předpokládáno, že komunikace s těmito cílovými skupinami bude vedena skrze hlavního partnera projektu (MŽP), Pracovní skupinu a místního koordinátora projektu. Dále je plánovaná účast zástupců těchto institucí a organizací na workshopech pro státní správu, kde budou diskutovány hlavní výstupy projektu, případně na školeních školitelů a školení zaměstnanců státní správy vyškolenými školiteli a dále na workshopech v oblasti implementace nařízení REACH a CLP (pro zástupce chemického průmyslu).

7.8.5 Odpovědnost expertů za realizaci jednotlivých aktivit projektu

V následující tabulce jsou uvedeny všechny aktivity v rámci projektu. Každé aktivitě je přidělena osoba odpovědná za včasné a bezchybné zpracování aktivity a souvisejících výstupů projektu. V tabulce je uvedena i zastupitelnost jednotlivých odpovědných osob v případě, že nebudou schopni práce provést včas nebo v požadované kvalitě (např. z důvodu onemocnění).

Tabulka 2. Odpovědnost jednotlivých expertů za aktivity projektu včetně jejich zastoupení

Aktivita	Odpovědná osoba	Zastoupení odpovědné osoby	Termín dokončení
Výstup 1.1. Zákon o chemických látkách v souladu s nařízením REACH a CLP je vytvořen			
<i>1.1.1. Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Zdeněk Sádovský</i>	<i>31.8.2018</i>
<i>1.1.2. Zpracování Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky <i>acquis communautaire</i></i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Zdeněk Sádovský</i>	<i>31.8.2018</i>
<i>1.1.3. Zpracování návrhu Zákona o chemických látkách a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Zdeněk Sádovský</i>	<i>31.10.2019</i>
<i>1.1.4. Překlad nařízení REACH a CLP do gruzínštiny</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>31.10.2019</i>
<i>1.1.5. Asistence v rámci připomínkových řízení</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Zdeněk Sádovský</i>	<i>31.10.2020</i>
Výstup 1.2. Implementační kapacity v oblasti řádného řízení chemických látek jsou posíleny			
<i>1.2.1. Zajištění studijní cesty pracovní skupiny do ČR</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>28.2.2018</i>
<i>1.2.2. Uspořádání workshopů pro zaměstnance státní správy</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>31.5.2018 a 31.5.2019</i>
<i>1.2.3. Školení školitelů</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>30.4.2020</i>
<i>1.2.4. Dohled nad školením zaměstnanců státní správy vyškolenými školiteli</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>31.10.2020</i>
<i>1.2.5. Uspořádání workshopů v oblasti implementace nařízení REACH a CLP</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>31.10.2020</i>

Tabulka 3. Odpovědnost jednotlivých expertů za základní výstupy projektu

Výstup	Návaznost na aktivitu	Odpovědná osoba	Zastoupení odpovědné osoby	Termín předání výstupu
<i>Inception report (nad rámec zadávací dokumentace)</i>	-	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>15.1.2018</i>
<i>1. tisková zpráva</i>	-	<i>Hana Čermáková</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>28.2.2018</i>
<i>Letáky v angličtině a gruzínštině předány ČRA a ZÚ</i>	-	<i>Hana Čermáková</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>30.4.2018</i>
<i>Informační panel nainstalován na MŽP</i>	-	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>30.4.2018</i>
<i>Finální verze Analýzy a</i>	<i>1.1.1.,</i>	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>31.8.2018</i>

Výstup	Návaznost na aktivitu	Odpovědná osoba	Zastoupení odpovědné osoby	Termín předání výstupu
<i>Koncepce v gruzínštině, anglická verze předložena ČRA ke schválení</i>	1.1.2., 1.2.1., 1.2.2.			
<i>Plán školení školitelů předložen ČRA</i>	1.2.3.	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>31.8.2019</i>
<i>Finální verze návrhu Zákona a Metodiky a překlad REACH a CLP předány MŽP</i>	1.1.1., 1.1.2., 1.2.2., 1.1.3.,1.1.4.	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>31.10.2019</i>
<i>Plán školení zaměstnanců státní správy a program a termíny workshopů předloženy ČRA</i>	1.2.4.	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>30.4.2020</i>
<i>Postup certifikace školitelů v angličtině předložen ČRA</i>	1.2.3.,1.2.4.	<i>Petra Sýkorová</i>	<i>Vojtěch Musil</i>	<i>30.4.2020</i>
<i>2. tisková zpráva</i>	-	<i>Hana Čermáková</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>31.10.2020</i>
<i>Informační leták pro odbornou veřejnost (nad rámec zadávací dokumentace)</i>	1.2.5.	<i>Hana Čermáková</i>	<i>Aleš Kulhánek</i>	<i>31.10.2020</i>

Veškeré výstupy projektu kontroluje vedoucí realizačního týmu, který rovněž zajišťuje jejich předávání k odsouhlasení ČRA a partnerům projektu v Gruzii.

Následující tabulka přehledně uvádí časovou dotaci jednotlivých expertů realizačního týmu v ČR a v Gruzii – ta je též uvedena v příloze č. 3 této nabídky.

Tabulka 4. Tabulka časové dotace jednotlivých expertů realizačního týmu

Člen realizačního týmu	Počet dnů v ČR	Počet dnů v Gruzii
<i>Mgr. Vojtěch Musil</i>	<i>184</i>	<i>60</i>
<i>Ing. Petra Sýkorová</i>	<i>218</i>	<i>80</i>
<i>Ing. Aleš Kulhánek, Ph.D.</i>	<i>71</i>	<i>32</i>
<i>Ing. Zdeněk Sádovský, Ph.D.</i>	<i>148</i>	<i>60</i>
<i>Mgr. Markéta Wachtlová</i>	<i>22</i>	<i>-</i>
<i>Ing. Zuzana Asresahegnová, Ph.D.</i>	<i>139</i>	<i>57</i>
<i>PhDr. Lucie Šerá</i>	<i>15</i>	<i>-</i>
<i>Ing. Dagmar Ludvíková</i>	<i>19</i>	<i>-</i>
<i>Mgr. Hana Čermáková</i>	<i>35</i>	<i>-</i>
<i>Inga Nikagosian, MPA</i>	<i>-</i>	<i>153</i>
<i>Mgr. Ketino Popiashvili</i>	<i>481</i>	<i>-</i>

7.8.6 Odpovědnost a zapojení místních partnerských organizací

Klíčovým partnerem projektu pro pokračování ve využívání výsledků projektu i po ukončení samotného projektu je Ministerstvo životního prostředí a jeho podřízené organizace – Inspekce životního prostředí a Centrum environmentálních informací a vzdělávání. Inspekce životního prostředí by měla být do budoucna tím orgánem, který bude vykonávat průběžný dohled nad uplatňováním legislativy odpovědného řízení chemických látek ve spolupráci s dalšími úřady například celní správou a Ministerstvem zdravotnictví. Z tohoto důvodu je zcela zásadní, aby se zaměstnanci a experti této instituce dopodrobna seznámili s danou problematikou a byli proškoleni s vytvořeným návrhem Zákona o chemických látkách a Metodikou pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP.

Pro proškolení a seznámení se se vzniklou legislativou budou podniknuty následující kroky:

- 1. Ve spolupráci s hlavním partnerem projektu bude vytvořena Pracovní skupina z řad zainteresovaných stran (tzn. zástupců MŽP, IŽP, Agentury krizového řízení Ministerstva vnitra, Celní správy, MZd, MZe, případně dalších orgánů státní správy určených hlavním partnerem projektu) o minimálním počtu 8 osob za gruzínskou stranu a zástupcem realizátora, která bude dohlížet na dílčí fáze realizace projektu.*
- 2. Identifikace současné situace v oblasti řízení chemických látek, seznámení se s existujícími legislativními normami, existujícími databázemi a běžnou praxí – zaměstnanci a experti partnerských institucí budou hlavním zdrojem informací v rámci prvního kroku identifikace. Spolu s identifikací budou diskutovány zásadní nedostatky a mezery v existující legislativě a jejich možná náprava. K názorům a zkušenostem místních expertů bude přihlédnuto v maximální možné míře.*
- 3. Identifikace struktury kompetentních orgánů ve věci působnosti a odpovědnosti v rámci řízení nakládání s chemickými látkami vč. plnění požadavků nařízení REACH a CLP. Obdobně i zde budou jako hlavní zdroj použity informace poskytnuté ze strany partnerů projektu. V průběhu získávání těchto základních dat budou diskutovány i existující nedostatky a komplikace současného stavu.*
- 4. Zpracování Analýzy stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek bude provedeno ve spolupráci a za průběžných konzultací s klíčovými experty partnerů projektu prostřednictvím Pracovní skupiny. Návrh koncepce bude projednán a upraven na základě výstupů z workshopu pro zaměstnance státní správy.*
- 5. Zpracování Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy a požadavky *acquis communautaire* bude provedeno ve spolupráci a za průběžných konzultací s klíčovými experty partnerů projektu v rámci Pracovní skupiny. Návrh koncepce bude projednán a upraven na základě výstupů z workshopu pro zaměstnance státní správy.*
- 6. Zpracování návrhu Zákona o chemických látkách a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP bude provedeno ve spolupráci a za průběžných konzultací s klíčovými experty partnerů projektu v rámci Pracovní skupiny. Návrh Zákona a Metodiky budou projednány a upraveny na základě výstupů z relevantního workshopu pro zaměstnance státní správy.*

7. *Návrh Zákona i související Metodiky budou zpracovány srozumitelně s maximálním přihlédnutím k uživatelské srozumitelnosti a přehlednosti. Po odsouhlasení návrhu Zákona a Metodiky ze strany partnerských institucí a zástupců ČRA budou tyto materiály přeloženy do gruzínštiny a předány hlavnímu partnerovi projektu v dostatečném počtu kopií (tištěných i elektronických). Realizátor bude po předložení návrhu Zákona o chemických látkách asistovat hlavnímu partnerovi projektu v průběhu vnitřního, příp. i vnějšího připomínkového řízení jako konzultant.*
8. *Překlady nařízení REACH a CLP budou přeloženy srozumitelně s maximálním přihlédnutím k uživatelské srozumitelnosti a přehlednosti s využitím přesné terminologie. Překlad bude realizován rodilým mluvčím, překladatelkou se zkušeností s přípravou legislativních norem v oblasti životního prostředí a oblasti prevence závažných havárií. Po odsouhlasení návrhů překladů Pracovní skupinou budou tyto překlady nařízení předána hlavnímu partnerovi projektu v dostatečném počtu kopií (tištěných i elektronických).*
9. *Proškolení zaměstnanců státní správy, vyškolení školitelů problematiky řízení chemických látek a směrnic REACH a CLP a představení problematiky odpovědného řízení chemických látek představitelům chemického průmyslu jsou klíčovými aktivitami projektu. V rámci projektu bude těmto aktivitám věnována maximální pozornost. Školení a workshopy budou připraveny ve spolupráci s místními experty a místním koordinátorem projektu, a to především s ohledem na vhodné načasování jednotlivých školení, dále s ohledem na vhodnou délku) počet dní, hodina zahájení apod.) a v neposlední řadě i místo konání školení (na základě získané zkušenosti je vhodnější realizovat školení mimo hlavní město Tbilisi). Způsob i rozsah školení bude tedy celkově přizpůsoben specifickým zvyklostem v Gruzii. Detailní popis školení a workshopů je uveden v popisu příslušných aktivit. Školení budou dle zadávací dokumentace probíhat v češtině/angličtině se simultánním tlumočením do gruzínštiny. Simultánní tlumočení může být v případě potřeby nahrazeno konsektivním tlumočením, které je např. pro vedení workshopů, případně jejich částí jako jsou pracovní a námětová cvičení, případně volná diskuze nad danou problematikou vhodnější formou komunikace. V rámci školení a workshopů budou použity osvědčené postupy pro efektivní zapojení účastníků do prezentované problematiky, tj. zejména vysvětlení problematiky na případových studiích, použití praktických cvičení (např. formou modelové inspekce povinností z nařízení REACH a CLP – je plánované v rámci návštěvy Pracovní skupiny v ČR, i školení školitelů, metody „learning by doing“ apod. **Nad rámec zadávací dokumentace** bude účastníkům studijní cesty do ČR a školení školitelů v ČR zajištěn přístup do databáze MEDIS-ALARM a dále zprostředkován přístup na webové stránky agentury ECHA, aby mohli samotní účastníci provádět i praktická cvičení v rámci školení nařízení CLP a ECHA. Veškeré příslušné výstupy projektu, studijní materiály a prezentace budou přeloženy do gruzínštiny a předány účastníkům školení v elektronické formě. Prezentace a další materiály pro školení přeložené do gruzínštiny budou v písemné formě předány účastníkům před zahájením příslušných školení.*
10. **Nad rámec zadávací dokumentace projektu bude zorganizována studijní návštěva účastníků vybraného školení v ČR ve vybrané organizaci/subjektu nakládající**

s chemickými látkami dle nařízení REACH a CLP tak, aby se účastníci školení seznámili s praktickými příklady dané problematiky.

11. Po ukončení školení školitelů v rámci aktivit 1.2.3. a 1.2.4. budou účastníci (školitelé, resp. zástupci státní správy) testováni z hlediska nově nabytých znalostí. Výsledky testů budou vyhodnoceny experty realizačního týmu a v případě, že bude zjištěn zásadní nedostatek v odpovědích, bude v případě problematických oblastí provedeno dodatečné školení účastníků workshopu/semináře.
12. V průběhu projektu budou hlavnímu partnerovi projektu (případně dle dohody i ostatním partnerům projektu) předávány veškeré hlavní výstupy projektu (tj. Inspection report, PR materiály (letáky, tiskové zprávy apod.), Analýza stávající legislativy a kompetencí jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek, Koncepce pro harmonizaci stávající legislativy a požadavky *acquis communautaire*, návrh Zákona o chemických látkách, Metodika pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP a dále postup certifikace školitelů).

Detailní přehled zapojení místních partnerských organizací do realizace dílčích projektových aktivit uvádí následující tabulka.

Tabulka 5. Zapojení jednotlivých partnerských organizací do jednotlivých aktivit projektu

Název organizace	Participace na aktivitách
Ministerstvo životního prostředí a ochrany přírodních zdrojů	Všechny aktivity projektu
Odbor kontroly životního prostředí, oddělení inspekce (IŽP)	Aktivity 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.
Centrum environmentálních informací a vzdělávání	Aktivity 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.
Pracovní skupina zástupců partnerských organizací a realizátora*	Aktivity 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.2.1., 1.2.4.
Ministerstvo práce, zdraví a sociálních věcí	Aktivity 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.
Ministerstvo zemědělství	Aktivity 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.
Ministerstvo financí – celní správa	Aktivity 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.
Ministerstvo vnitra - Agentura krizového řízení	Aktivity 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.
Státní bezpečnostní služba Gruzie	Aktivita 1.2.2.
Akreditované vědecko-výzkumné laboratoře	Aktivita 1.2.2.
Zástupci chemického průmyslu v Gruzii	Aktivita 1.2.5.
Česká rozvojová agentura	Supervize všech projektových aktivit
Zastupitelský úřad ČR v Tbilisi	Supervize všech projektových aktivit

* Pracovní skupina bude tvořena zástupci MŽP, IŽP, Agentury krizového řízení Ministerstva vnitra, Celní správy, MZd, MZe, případně dalších orgánů státní správy určených hlavním partnerem projektu o minimálním počtu 8 osob za gruzínskou stranu a zástupcem realizátora.

V rámci realizace projektu bude případně spolupracováno i s dalšími institucemi a organizacemi státní správy na základě doporučení hlavního partnera projektu. Míra a rozsah

spolupráce budou definovány v průběhu zahájení projektu při navázání komunikace se všemi partnery projektu.

7.8.7 Postupné přebírání výstupů projektu hlavní partnerskou organizací – exit strategie

Uchazeč si je plně vědom důležitosti zachování kontinuity výstupů projektu, resp. využívání výsledků projektu i po jeho ukončení. Důležitým aspektem je proto naplánování postupného plného převzetí projektu hlavní partnerskou organizací MŽP i ostatními odpovědnými orgány státní správy.

Personální kontinuita a problém fluktuace

Klíčovým aspektem pro zachování kontinuity výsledků projektu je stabilita v personálním obsazení jak vytvořené Pracovní skupiny, tak i v rámci účastenství zástupců zainteresovaných subjektů na školeních a workshopech tak, aby nedocházelo k fluktuaci či absenci účastníků těchto aktivit, resp. ztráty získaných znalostí. Z tohoto důvodu budou zasedání Pracovní skupiny, stejně jako termíny školení a workshopů vždy konzultovány a navrhovány ve všeobecné shodě s přihlédnutím k možnostem a plánům klíčových expertů hlavních partnerských institucí projektu a v dostatečném časovém předstihu. Za nominaci členů Pracovní skupiny a účastníků školení pro zaměstnance státní správy a dále nominaci zástupců na pozice školitele školitelů budou zodpovědní hlavní partner projektu (MŽP) a další zainteresované partnerské organizace. Výběr expertů bude konzultován s experty realizačního týmu s cílem identifikovat nejvhodnější experty pro dlouhodobou udržitelnost výstupů projektu.

Navýšení národních kapacit řešících problematiku REACH a CLP

Pro posílení zachování získaných znalostí budou nad rámec zadávací dokumentace mezi cílové skupiny projektu, a to zejména pro školení školitelů, zařazeni další zástupci odborné veřejnosti, resp. nezávislých odborníků a konzultantů v oblasti životního prostředí, akademické obce, neziskových organizací apod., kteří budou zainteresováni na získání znalostí o nových legislativních předpisech a jejich implementaci.

Hlavním důvodem a předpokládaným benefitem pro dlouhodobou udržitelnost výstupů projektu v souvislosti se spoluprací a participací těchto expertů, je:

- navýšení počtu lidí, kteří budou v dané problematice proškoleni, budou s ní seznámeni,
- přispět k vytvoření trhu v dané oblasti (konzultace a předávání znalostí v záležitostech nového zákona o chemických látkách a nařízení REACH a CLP),
- vytvoření větší skupiny expertů, kteří mohou případně nahradit experty v případě odchodu proškolených pracovníků či proškolených školitelů z úřadů státní správy,
- přispět k celkovému povědomí o dané problematice nejen v okruhu státní správy v Gruzii.

Okruh prizvaných expertů bude vytipován ve spolupráci s hlavními partnery projektu a místním koordinátorem projektu. Jedinou podmínkou účasti těchto zástupců odborné veřejnosti na workshopech realizovaných v rámci projektu bude to, že jejich účast (dopravné, stravné, ubytování apod.) nebude hrazena z prostředků projektu.

Informační kampaň

*S cílem představit připravované legislativní změny (k nimž se Gruzie zavázala v rámci asociační dohody podepsané s EU), její dopady a přínosy a dále pro pozitivní přijetí výstupů projektu zástupci chemického průmyslu (výrobci, dovozci, vývozců, distributorů a následných uživatelů chemických látek) bude vůči této příjmové cílové skupině vedena cílená informační kampaň zaměřená na zdůraznění přínosů nových legislativních opatření, a to zejména z pohledu zvýšení konkurenceschopnosti gruzínských firem na trhu EU a celkově usnadnění vstupu a obchodování na evropském trhu, a to jak pro vývozce, tak dovozce chemických látek a směsí, a dále zejména zvýšení bezpečnosti práce s chemickými látkami pro zaměstnance firem i pro uživatele chemických látek a směsí. Obecné zvýšení bezpečnosti spojené s výrobou, manipulací a dopravou s chemickými látkami bude mít pozitivní dopad i na celkovou populaci, tj. všechny obyvatele Gruzie. Tato informační kampaň bude vedena prostřednictvím přímého kontaktu se zainteresovanou odbornou veřejností a její účasti na workshopech a aktivitách v rámci projektu, prostřednictvím informací podávaných v průběhu workshopů pro zástupce chemického průmyslu a dále **nad rámec projektové dokumentace** prostřednictvím přípravy a distribuce informačního letáku adresovaného širšímu okruhu zástupců chemického průmyslu. Obsah tohoto letáku bude připraven ve spolupráci s partnery projektu. Po jeho odsouhlasení bude přeložen do gruzínského jazyka a distribuován cílové skupině. Cílová skupina pro distribuci letáku, ale i pro aktivní participaci na workshopech realizovaných v rámci projektu bude vybrána ve spolupráci s hlavním partnerem projektu, případně dalšími partnery a místním koordinátorem projektu.*

*Jako forma vhodné exit strategie a zajištění efektivní kontinuity výstupů projektu i po ukončení působení realizačního týmu v Gruzii bude **nad rámec zadávací dokumentace** zajištěna ze strany realizačního týmu projektu bezplatná konzultační asistence pro řešení ad hoc dotazů ze strany partnerů projektu k implementaci vytvořených legislativních předpisů, a **to po dobu jednoho roku po ukončení projektu**. Komunikace bude probíhat přímo se zástupci partnerských organizací elektronickou formou, prostřednictvím e-mailu či telefonicky.*

7.8.8 Dohled nad realizací projektových aktivit

Za dohled nad realizací všech projektových aktivit v souladu s projektovým dokumentem, smlouvou a se všemi závaznými legislativními normami je odpovědný vedoucí realizačního týmu. Vedoucí realizačního týmu dále kontroluje a schvaluje veškeré výstupy projektu – psané i jiné, dopovídá za realizaci všech projektových aktivit v rozsahu projektové dokumentace.

V průběhu realizace projektu svolává vedoucí realizačního týmu interní a externí kontrolní dny (viz kapitola 6. Postup realizace a monitoring). Na těchto kontrolních dnech bude mimo jiné kontrolován soulad a souběh realizovaných aktivit s projektovou dokumentací včetně harmonogramu a smlouvou o dílo uzavřenou mezi zhotovitelem a zadavatelem. Vedoucí realizačního týmu je dále zodpovědný za komunikaci s ČRA i ZÚ Tbilisi a jejich informování o vývoji dosahování výstupů projektu dle ustanovení ve smlouvě.

8. Analýza rizik a předpokladů

Základním předpokladem pro úspěšnou realizaci projektu je politická a ekonomická stabilita v regionu a z ní vyplývající trvající zájem ze strany příjemce a ostatních partnerů projektu. Realizace projektu a jednotlivých aktivit je závislá na koordinaci s partnery a příjemci, jejich dostatečné kvalifikovanosti a ochotě spolupracovat a poskytovat nezbytné informace a podklady.

Pro zajištění udržitelnosti a dalšího rozvoje výstupů projektu je nezbytná personální stabilita vyškolených osob, jejich aktivní zapojení do školení dalších zástupců státní správy za účelem zajištění dostatečných personálních kapacit ve státní správě pro oblast řádného řízení chemických látek.

8.1 Předpoklady pro realizaci projektu

Předpoklady pro realizaci projektu tvoří soubor vnějších a vnitřních faktorů, které ovlivňují realizaci projektu, jeho efektivitu a účinnost jeho výstupů. Na základě zkušeností z dříve realizovaných projektů ZRS ČR v Gruzii a dalších zemí v regionu, považujeme za klíčové předpoklady pro úspěšnou realizaci projektu naplnění následujících rovin:

A) Organizační předpoklady

1) *Včasné smluvní a projektové zajištění spolupráce sestávající z:*

- *uzavření smlouvy o dílo mezi zadavatelem a realizátorem prací, vč. zajištění odpovídajících finančních prostředků,*
- *podpis memoranda o implementaci projektu a o spolupráci mezi Českou rozvojovou agenturou a Ministerstvem životního prostředí vč. schválení projektového dokumentu,*
- *navázání a udržení kontaktu s partnerskými institucemi projektu ze strany realizátora*
- *průběžná komunikace se zastupitelským úřadem ČR v Tbilisi*

2) *Aktivní spolupráce všech cílových skupin a místních zainteresovaných subjektů, vč. jmenování osob odpovědných za komunikaci a kooperaci s českými subjekty na gruzínské straně a jmenování členů Pracovní skupiny.*

3) *Aktivní podpora ze strany odborníků gruzínského MŽP a jeho organizací. S odborníky MŽP již realizátor spolupracoval v minulosti a předpokládá se obdobná úspěšná spolupráce.*

4) *Kooperace s hlavním subdodavatelem a místním koordinátorem projektu. Spolupráce již byla navázána v minulosti v rámci jiných projektů a dále zintenzivněna v průběhu přípravy tohoto nabídkového projektu.*

B) Finanční předpoklady

1) *Financování projektu je zajištěno ze strany státního rozpočtu České republiky prostřednictvím České rozvojové agentury.*

2) *Spoluúčast gruzínské strany – projekt předpokládá vstupy hlavního gruzínského partnera projektu ve formě in kind. Gruzínská strana pro činnost projektu bude zajišťovat: personální zajištění projektu kvalifikovanými pracovníky, poskytnutí podkladů relevantních projektu – především přehled dotčené legislativy, struktury státní správy a kompetencí v řízení chemických látek, spolupráci při připomínkování výstupů projektu a kooperaci při přípravě plánu školení a workshopů apod. Dále formální podporu při zajišťování kontaktů, schůzek a návštěv u partnerských institucí, průmyslových areálů, případně poskytnutí prostoru pro konání školení apod. Podrobnosti o závazcích české a gruzínské strany budou obsaženy v memorandech mezi ČRA a MŽP.*

C) Lidské předpoklady

1) *Předpoklady realizátora – realizační tým sestavený realizátorem disponuje experty, kteří mají odborné i organizační zkušenosti s řešením obdobných projektů v Gruzii a v prostředí dalších rozvojových zemí. Experti realizačního týmu představují špičku v dané oblasti v České republice.*

2) *Předpoklady gruzínských partnerů - podstatným předpokladem pro realizaci projektu je kontinuální spolupráce s místními odbornými skupinami expertů, kteří se budou podílet na koordinaci prací na úrovni centrálních (MŽP, Inspekce a další dotčená ministerstva) i regionálních orgánů (inspektoři, celní správa). Klíčovým předpokladem pro implementaci projektu je aktivní účast v rámci Pracovní skupiny, na workshopech a školeních plánovaných v rámci projektu a dále na všech koordinačních schůzkách realizovaných v rámci projektu.*

D) Politické předpoklady

1) *Pro průběh prací je nezbytná podpora Ministerstva životního prostředí ve všech etapách realizace.*

2) *Důležitá je rovněž podpora ze strany Zastupitelského úřadu ČR v Tbilisi.*

Z dosavadního průběhu spolupráce na již ukončených projektech ZRS ČR v Gruzii, z přípravy předloženého projektu, uskutečněných jednání a realizace obdobných projektů v regionu, lze očekávat, že uvedené předpoklady jsou naplnitelné.

8.2 Analýza rizik

Možné rizikové momenty v průběhu realizace projektu lze klasifikovat do několika skupin:

1) Rizika politických změn

Dlouhodobá strategie vlády Gruzie je vstup země do Evropské unie. V souvislosti s plánovaným vstupem je nezbytným krokem transpozice a implementace evropské legislativy ve všech oblastech, včetně životního prostředí. Tento projekt povede k transpozici a implementaci evropské legislativy v oblasti odpovědného řízení chemických látek. V důsledku realizace projektu dojde k odstranění jedné možné překážky budoucího vstupu do Evropské unie. Z výše uvedeného je zjevné, že politická reprezentace považuje realizaci projektu za velmi důležitou a lze očekávat maximální podporu při jeho realizaci.

Z tohoto pohledu nelze předpokládat případný odpor u státních institucí proti zavádění legislativy v oblasti chemických látek a odpor vůči navrženému Zákonu o chemických látkách v gruzínském parlamentu.

Vzhledem k historickému vývoji země především místní administrativa postrádá zkušenosti se systémovým řešením dané problematiky. Proto se uvedená snaha často projevuje ne vždy zcela promyšlenými a na sebe navazujícími kroky. Gruzínskou vládou deklarované priority v oblasti životního prostředí jistě vytváří prostředí nejen pro úspěšnou implementaci tohoto projektu, ale i prostor pro formulování strategie důslednější ochrany životního prostředí Gruzie jako jednoho z důležitých faktorů současného rozvoje.

2) Rizika změn ekonomických podmínek

Vzhledem k tomu, že projekt je financován z prostředků České rozvojové agentury nelze očekávat změnu v přístupu k realizaci projektu ze strany gruzínských partnerů i v případě změny ekonomických podmínek v Gruzii.

3) Rizika nedostatečné jazykové vybavenosti

V rámci realizace projektu bude probíhat velmi intenzivní komunikace s partnery projektu a jejich experty. Je předpoklad, že komunikace bude vedena v anglickém jazyce. Lze očekávat že, mnozí zaměstnanci MŽP a dalších partnerských organizací nebudou mluvit anglicky, případně jejich znalost bude velmi omezená. V těchto případech, pro umožnění, případně usnadnění komunikace bude využita znalost ruštiny, případně využito tlumočení z češtiny do gruzínštiny. Bude rovněž využíváno služeb místního koordinátora projektu, který je schopný komunikovat anglicky, rusky a pochopitelně gruzínsky.

4) Rizika na úrovni státní administrativy

Rizika vyplývající ze změny přístupu státní administrativy země příjemce v průběhu tohoto časově omezeného projektu ať z důvodů politických nebo hospodářských nelze předpokládat. Kritická rizika pro projekt spočívají především v možných personálních výměnách odpovědných, pro projekt klíčových osob na spolupracujících organizacích a ministerstvu. Na základě zkušeností s předchozí spolupráce lze konstatovat, že gruzínské MŽP a jeho organizace, stejně jako ostatní partnerská ministerstva jsou personálně poměrně stabilizovanými institucemi, s jasně profilovanými dlouhodobými prioritami.

Lze očekávat, že předložený projekt je tematický „neutrální“ z hlediska případných partikulárních zájmů některých administrativních pracovníků a jejich ekonomických vztahů k různým zájmovým skupinám. V překonávání obvyklých administrativních překážek spočívajících v získání existujících dat a celkové logistiky projektu včetně organizace a realizace schůzek se všemi klíčovými partnery projektu jsou členové realizačního týmu, stejně jako místní koordinátor dostatečně zběhlí.

5) Rizika na úrovni spolupráce s cílovými skupinami

V rámci realizace projektu bude navázána spolupráce kromě hlavního partnera (MŽP a jeho organizace) i s dalšími institucemi státní správy, včetně celní správy, a dále s chemickým průmyslem v Gruzii. Především ze strany celní správy lze očekávat velice pozitivní a vstřícný přístup, vzhledem k tomu, že realizace projektu povede ke snížení administrativní zátěže při

kontrole chemických látek a směsí v rámci trhu s EU. V případě samotných průmyslových podniků lze rovněž očekávat podporu, a to především proto, že implementace odpovědného řízení chemických látek, vč. povinností z nařízení REACH a CLP povede mimo jiné ke zvýšení prestiže jejich výrobků a snadnějšímu uplatnění na trhu EU.

*Z tohoto pohledu nelze předpokládat případný odpor průmyslového sektoru proti implementaci environmentálních právních předpisů v souladu s požadavky *acquis communautaire*.*

Vzhledem k dosavadním zkušenostem při řešení obdobných projektů v Gruzii a okolních zemích uchazeč předpokládá, že výše uvedená rizika jsou akceptovatelná a při odpovědném managementu budou v průběhu řešení prací minimalizována.

9. Seznam příloh

Příloha č. 1 – Matice logického rámce

Příloha č. 2 - Pravidla, povinnosti a doporučení pro zajištění vnější prezentace (publicity) ZRS ČR pro realizátory projektů

Příloha č. 3 - Časová dotace členů týmu

Příloha č. 4 - *Overview of information needs to assess chemical risks to environment and enable reporting in implementation of multilateral environmental agreements in Georgia*

MATICE LOGICKÉHO RÁMCE

	Popis projektu (intervenní logika)	Objektivně ověřitelné ukazatele (indikátory)	Zdroje ověření ukazatelů	Předpoklady a rizika
Záměr	<p>Príspevek k naplnění Cíle udržitelného rozvoje SDG 16.6: Vytvořit účinné, odpovědné a transparentní instituce zabývající se environmentálními problematikou na všech úrovních</p>	<p>Do 12/2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zákon o chemických látkách je implementován v souladu s nařízením REACH a CLP - Baseline 2017: 0 <p>Do 12/2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zákon o chemických látkách v souladu s nařízením REACH a CLP je publikován ve Sbírce zákonů - Baseline 2017: 0 <p>- Cíle 1.1 a 1.4 kap. 6 Národního environmentálního akčního plánu Gruzie III (2017-2021) jsou splněny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Baseline 7/2017: 0 	<ul style="list-style-type: none"> - záznamy z průběhu inspekční podle inspekčních postupů REACH a CLP - Sbírka zákonů - Zpráva o naplnění Národního environmentálního akčního plánu Gruzie III (2017-2021) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedojde k odporu průmyslového sektoru proti implementaci environmentálních právních předpisů v souladu s požadavky <i>acquis communautaire</i> - vyškolení pracovníci cílových skupin aplikují nabyté znalosti v praxi
Výstupy	<p>1.1. Zákon o chemických látkách v souladu s nařízením REACH a CLP je vytvořen</p> <p>1.2. Implementační kapacity v oblasti řádného řízení chemických látek jsou posíleny</p>	<p>Do 10/2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zákon je předložen do vnitřního připomínkového řízení MŽP - Baseline 7/2017: 0 <p>Do 10/2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyškolení školitelé provádí školení související s chemickými látkami v souladu s plánem školení - Baseline 7/2017: 0 	<ul style="list-style-type: none"> - záznam o připomínkovém řízení (oficiální dotaz ČRA na MŽP Gruzie) - prezenční listiny z proběhlých školení 	<ul style="list-style-type: none"> - nedojde k odporu ostatních státních institucí proti zavádění legislativy v oblasti chemických látek a zákon o chemických látkách je schválen gruzínským parlamentem - vyškolení školitelé pravidelně školí cílové skupiny - personální stabilita vyškolených pracovníků cílových skupin

<p>Aktivity</p>	<p>1.1.1. Analýza stávající legislativy a kompetenci jednotlivých úřadů podílejících se na řízení chemických látek</p> <p>1.1.2. Zpracování Konceptce pro harmonizaci stávající legislativy s požadavky <i>acquis communautaire</i></p> <p>1.1.3. Zpracování návrhu Zákona o chemických látkách a Metodiky pro zajištění efektivní kontroly povinností vyplývajících z nařízení REACH a CLP</p> <p>1.1.4. Překlad nařízení REACH a CLP do gruzínštiny</p> <p>1.1.5. Asistence v rámci připomínkových řízení</p> <p>1.2.1. Zajištění studijní cesty pracovní skupiny do ČR</p> <p>1.2.2. Uspořádání workshopů pro zaměstnance státní správy</p> <p>1.2.3. Školení školitelů</p> <p>1.2.4. Dohled nad školením zaměstnanců státní správy vyškolenými školiteli</p> <p>1.2.5. Uspořádání workshopů v oblasti implementace nařízení REACH a CLP</p>	<p>Prostředky: Lidské, finanční a materiálové zdroje uvedené v projektovém dokumentu</p>	<p>Rozpočet: Uveden ve strukturovaném rozpočtu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - MŽP schválí metodiku pro zajištění efektivní kontroly - nedojde k negativnímu ovlivnění připravované legislativy v oblasti chemických látek ze strany zájmových skupin - partnerské instituce zajistí dostatek kvalifikovaného personálu pro školení <p>Výchozí podmínky: (vstupní předpoklady)</p> <ul style="list-style-type: none"> - politická, bezpečnostní a ekonomická stabilita v zemi - MŽP Gruzie a další partnerské instituce jsou ochotny spolupracovat a plnit své závazky - podpora MŽP Gruzie k transpozici legislativy EU v oblasti chemických látek
-----------------	---	---	---	--

Pravidla, povinnosti a doporučení pro zajištění vnější prezentace (publicity) ZRS ČR pro realizátory projektů

1. Realizátorovi se doporučuje již ve fázi přípravy projektového dokumentu zvážit vhodné způsoby zajištění vnější prezentace plánovaného projektu ZRS ČR. Doporučeno je zvážit využití všech dostupných nástrojů komunikace a publicity (internet, tištěné či audiovizuální materiály, komunikaci s médii, informační a prezentační akce, příp. propagační předměty, apod.). Využití propagačních nástrojů by vždy mělo odpovídat zaměření a rozsahu projektu, projektovým aktivitám i cílovým skupinám projektu.
2. Realizátor je povinen vhodným způsobem zajistit zviditelnění ZRS ČR ve všech fázích realizace projektu – ve fázi zahájení projektu, realizace jednotlivých projektových aktivit, v místech realizace projektu i při jeho prezentaci v médiích.
3. Realizátor je dále povinen při veškeré propagaci projektu používat logo ZRS ČR, a to v podobě *Czech Republic Development Cooperation* (v anglické verzi), resp. v české verzi v podobě *Česká republika pomáhá*. V případě materiálu informačního a propagačního charakteru (např. tiskoviny a propagační předměty, certifikáty, pozvánky, program akcí či korespondence realizátora vztahující se k řešení projektu) je postačující logo ZRS ČR. V případě většího formátu (např. informační panely o projektu, zprávy, publikace, CR-ROM či DVD) je nutné zveřejnit informaci propagující celý projekt (např. „*Tato publikace vznikla v rámci projektu XY podpořeného v rámci zahraniční rozvojové spolupráce ČR.*“) doplněnou logem ZRS ČR.
4. Používání loga ZRS ČR definuje *Grafický manuál ZRS ČR*, který je stejně jako logo ZRS ČR ke stažení na webových stránkách www.czda.cz. Zejména je nutné respektovat správné řazení log, barevnost, odstupy, velikost a typ písma. Každé logo se vždy používá jako celek a je nepřípustné jakkoliv měnit jeho proporce a barevnost.
5. Spolu s logem ZRS ČR lze použít pouze logo realizátora projektu či jiného partnera, který se na realizaci finančně podílí. U většiny projektů bude rozhodujícím kritériem výše podílu prostředků ze ZRS ČR na celkové hodnotě projektu. Modelové pořadí log (u projektů, kde je podíl finančních prostředků ze ZRS ČR vyšší než 50 %) je definováno následujícím způsobem: logo ZRS ČR a za ním (pod ním) logo realizátora projektu. Logo ZRS ČR nesmí být menších rozměrů než logo realizátora projektu. Vždy musí být dodržena minimální vzdálenost loga realizátora od loga ZRS ČR. V případě trilaterálních projektů, kde tvoří příspěvek ZRS ČR zpravidla výrazně menší podíl, je upřednostněno logo významnějšího donora (EU, UN apod.)
6. Umožňují-li to okolnosti, logem ZRS by měly být označeny také smlouvy uzavřené v rámci projektu, prezenční listiny a veškerá písemná korespondence realizátora s místními partnery. V případě elektronické korespondence, která se bezprostředně týká projektu financovaného v rámci ZRS ČR a nabízí-li to její charakter (např. v případě oficiální komunikace, rozesílání pozvánek, apod.) je nutné používat emailový podpis

s logem ZRS ČR. V úvodu takovéto komunikace musí být jasně uvedeno, že realizátor komunikuje v rámci projektu ZRS ČR. Návrhy grafického znázornění ZRS ČR pro písemné dokumenty jsou součástí dokumentu *Grafický manuál ZRS ČR*.

7. Každá akce spolufinancovaná z prostředků projektu musí být uvedena informací o tom, že je financována z prostředků ZRS ČR (např. „*Toto školení je realizováno v rámci projektu XY podpořeného v rámci zahraniční rozvojové spolupráce ČR.*“). Realizátor by neměl zapomínat fotograficky zdokumentovat vizuální identitu uvedených akcí.
8. Všechny prostory, které navštěvují příjemci/účastníci/partneři projektu (vstup do objektu, kanceláře realizátora, školící prostory), musí být viditelně označeny logem ZRS ČR. Realizátor je povinen označit samolepkou s logem ZRS ČR rovněž vybavení (nábytek, výpočetní technika, přístroje, zařízení, atd.), které je spolufinancované z projektu ZRS ČR – umožňuje-li to charakter tohoto vybavení.
9. Realizátor je po konzultaci s ČRA a příslušným ZÚ povinen vydat tiskovou zprávu pro místní (případně i česká) média při zahájení a ukončení projektu (text musí být konzultován a schválen ČRA). Tisková zpráva a související materiály pak musí obsahovat publicitu ZRS ČR dle pravidel uvedených výše. Vítaná je rovněž publicita formou rozhlasových či televizních vystoupení.
10. Při přípravě jakýchkoliv propagačních materiálů je vhodné zvážit zpracování různých jazykových verzí (anglické, v jazyku partnerské země, příp. české verzi). V případě zpracování letáků, brožur či obdobného prezentačního materiálu je realizátor projektu povinen konzultovat jejich obsah i podobu s poskytovatelem dotace/vyhlašovatelem zakázky (ČRA). Realizátor je dále povinen poskytnout ČRA minimálně třetinový podíl takovýchto propagačních materiálů zpracovaných v rámci projektu (od každé jazykové verze), stejný podíl je povinen předat příslušnému ZÚ. Zbývající letáky vhodným způsobem distribuuje v partnerské zemi.
11. Jestliže vzniknou v rámci projektu propagační materiály prezentující aktivity projektu (letáky, brožurky, apod.), měly by být zhotoveny v prvních měsících trvání projektu a nikoliv závěrem jeho realizace. Slouží-li propagační materiál k prezentaci dosažených výsledků, je zřejmé, že bude zpracován a distribuován v pozdější fázi.
12. Realizátor je povinen zveřejnit informaci o realizaci projektu na svých webových stránkách (pokud příjemce provozuje vlastní webové stránky) a uvádět projekt ve své výroční zprávě.
13. Realizátorovi je doporučeno vhodným způsobem zajistit publicitu projektu ZRS ČR i v případě, že o předmětném projektu bude formou rozhovoru či reportáže informovat jakákoliv veřejná média (tištěná, elektronická, rozhlas a televize).

14. Realizátor je dále povinen informovat poskytovatele dotace/vyhlašovatele zakázky (ČRA) a rovněž příslušný ZÚ o veškerých dostupných mediálních výstupech vzniklých v rámci projektu (články, reportáže, rozhovory, apod.).

15. Realizátor projektu je povinen informovat o provedených informačních a propagačních aktivitách projektu v průběžných a závěrečných zprávách, které jsou pravidelně předkládány zadavateli (ČRA). Realizátor projektu uchovává veškeré doklady související s propagací projektu pro potřebné monitorovací aktivity. K dodržování pravidel prezentace ZRS ČR je realizátor zavázán smlouvou/rozhodnutím o dotaci. Zjištění porušení uvedených závazků může být řešeno dle příslušných ustanovení smlouvy/rozhodnutí. Realizátor je proto povinen archivovat originál či kopie článků, ve kterých se píše o projektu, letáky, informační materiály, fotografie z akcí k prezentaci projektu, prezentační listiny, kopie DVD, atd.), resp. účetní doklady, faktury, atd. související se zajišťováním prezentace.

OVERVIEW of INFORMATION NEEDS to ASSESS CHEMICAL RISKS to ENVIRONMENT AND to ENABLE REPORTING ON IMPLEMENTATION of MULTILATERAL ENVIRONMENTAL AGREEMENTS in GEORGIA

Prepared by: Dr. Irakli Legashvili
Environmental Consultant

Tbilisi 2015

CONTENT

1. Existing legislation related to chemicals management.....	3
2. International Agreements	12
3. Sectoral laws and by-laws that stipulate information collection and sharing.....	16
4. Mechanisms of coordination of chemicals management	19
5. Official Mandate of the National Environmental Agency (subordinated body of the Ministry of Environment) with regard to monitoring and information dissemination	20
6. Environmental Information and Education Centre.....	21
7. Conclusion	22

1. Existing legislation related to chemicals management

In Georgia there is not established unified system for dissemination of information regarding chemicals and wastes. However, Georgia is a member of Aarhus Convention and in accordance of the Convention requirements all interested parties have an opportunity to request and receive the information on chemicals and wastes.

Environment-related legislation of Georgia includes the following: Constitution, Environment protection laws, international agreements (convention), By-law regulations, Presidential decree, Governmental decrees, Ministerial orders etc. Georgia is party of a number of international conventions, including environmental conventions.

According to Georgian Constitution: Everybody have a right to live in healthy environment, to use natural and cultural environment. Everybody are obliged to take care of natural and cultural environment; The state ensures environment protection and rational use of natural resources considering interests of nowadays and future generations, ensures steady development of the country according to economic and ecological interests of society for provision of safe environment for human`s health; Everybody have a right to receive timely complete and objective information about condition of environment.

In compliance with Article 6.2 of Georgian Constitution "The legislation of Georgia shall correspond to universally recognised principles and rules of international law. An international treaty or agreement of Georgia unless it contradicts the Constitution of Georgia, the Constitutional Agreement, shall take precedence over domestic normative acts". Moreover, Article 37.5 of the Constitution of Georgia specifically deals with environmental information "A person shall have the right to receive a complete, objective and timely information as to a state of his/her working and living environment".

Generally, with regard to environment protection - Georgia is a party of almost all basic environmental multilateral international agreements.

Georgian law „on Environment Protection“ – the law regulates legal relations between individuals or legal entities and state institutions in sphere of environment protection and use of natural resources, including territorial waters, air, continental shelf and special economical zones on the territory of Georgia.

The law has some specific provisions related to information collection and sharing:

Article 5. Basic Principles of Environmental Protection

m) "Principle of Availability of the Information"- information on the state of the environment is transparent and available to the public.

Article 6. Rights of Citizens in the scope of Environmental Protection

c) Obtain the full, objective and timely information on the state of the environment, where he or she lives

Article 7. Obligations of Citizens in the Scope of Environmental Protection

d) Deliver in time the appropriate competent state bodies or declare in public about the potential or already happened natural or technogenic accidents, if he or she possesses information about them.

Article 14. National Report on the State of Environment

1. In order to inform the society, the Ministry is obliged to submit the national report on the state of the environment to the President of Georgia.

2. In order to draw up a report state bodies and state legal entities are obliged to notify, free of charge, on the state of environment, owned by them to the Ministry not later than two months as from the date of the request.

3. The rule for preparation of natural report shall be defined by the President of Georgia.

4. Publication of natural report is necessary in order to keep the principle of availability of information to the public.

5. The costs essential for the publication of national report and for spreading information shall be covered from the state budget.

Article 20. Environmental Audit

4. The representatives of public are entitled to demand to acquaint with the results of the environmental audit, if this information is not classified as an official, industrial or commercial secrecy.

Article 26. Registration, Accountancy and Assessment of Qualitative and Quantitative indices of the State of Environment

1. The registration, accountancy and assessment of qualitative and quantitative indices include the elaboration of the cadasters of the state of environment and natural resources, statistics, inventory making, introducing a passport system and cartography making.

2. The registration, accountancy and assessment of qualitative and quantitative indices is, in accordance with the established rule, guided and co-ordinated by the Ministry of Environment and Natural resources protection, in the framework of its competence, along with the Ministry of Agriculture and Food-Stuff and other appropriate institutions.

Article 27. System for Monitoring the State of the Environment

1. A system monitoring the state of the environment is the unity of the examination prognostication of information obtained through monitoring the state of the environment.

2. The general co-ordination of the system for monitoring the state of the environment is carried out by the Ministry.

3. The public entitled to get acquainted with the results of monitoring the state of the environment.

Georgian law „on Licenses and Permits“– the law regulates such organized activity or business which concerns indefinite circle of people and is characterized by increased danger for human`s life or health. This law establishes the sectors that is regulated by license and permit regimes, defines detailed list of license and permit activities, establishes rules and procedures for issuance of licenses and permits. According to the law, state regulation of activity or business under license or permit is realized only in case if such activity or business is directly connected to the increased danger for human`s life or health or to spheres of state or social interests. State regulation is realized only when issuance of license or permit it is really possible to decrease the mentioned danger or to take into consideration the state and social interests.

With regard to information management and sharing the law provides following provisions:

Article 29 - Rights and duties of a permit issuer

d) Within 10 days after a decision, publish information on issuing a permit under a summary administrative procedure, on making changes to or repealing the permit, and information on the permit that includes personal data, state and/or commercial secret as defined in the General Administrative Code of Georgia and the Law of Georgia on Personal Data Protection.

Article 36 - Departmental license and permit registries; access to information

1. A license/permit issuer shall maintain a departmental license/permit register.
2. A license/permit issuer shall enter data on issuing, amending, or repealing a license/permit, as well as data on issuing duplicates, into the departmental license/permit register within two days after making a decision.
3. The following shall also be entered into the departmental license/permit register:
 - a) Data on a license/permit holder: name - for the ministry or public sub-agency within the ministry defined in the Law of Georgia on the Structure, Powers, and Rules of Operation of the Government of Georgia; data on registering with the Register of Entrepreneurial and Non-entrepreneurial (Non-commercial) Legal Persons - for an individual entrepreneur or a legal person (other organizational entity); first and last names, information on places of residence and employment – for a natural person
 - b) Data on firm name (first and last names) of a license/permit holder, organizational-legal form, change of location, or reorganization
 - c) License/permit types
 - d) License/permit certificate number and date of issue, legal address of the license or permit issuer that is issued under a public administrative procedure, and identity of the official signing the respective decision.
4. The issuer of a license and/or a permit that is issued under a public administrative procedure shall:

- a) Publish data on issuing, amending, and repealing a license in the Legislative Herald of Georgia, the official gazette of Georgia, within ten days after making a decision, except for information on licenses issued through computer-aided control systems;
- b) Permits issued by a local self-government body shall be made public by the permit issuer.

5. Everyone may review the data contained in a departmental license/permit register and may receive public information on licenses/permits as provided by the General Administrative Code of Georgia.

Georgian law „on Environmental Impact Permit“ – the law defines complete list of activities subjected to mandatory ecological examination on the territory of Georgia. The law defines legal aspects of issuance of permission on influence over environment, conduction of ecological examination, information of society and participation in these processes. According to the law environmental impact permit is authorization for realization of planned works. According to the law, environmental impact permit is to be issued by the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia on the basis of examination\expertise of application (report of estimation of influence over environment) submitted by interested person.

In terms of documentation flow for issuing permits and public dissemination the following provisions are highlighted by the law:

Article 2 - Goals and objectives of the Law

1. Goals of this Law shall be to:

- a) Protect, in the course of carrying out activities, human health, the natural environment, as well as cultural and material values;
- b) ensure a fundamental right of a citizen under the Constitution of Georgia to obtain complete, objective and timely information about conditions of his/her working and living environment, as well as the involvement of the public in making significant decisions by the State in the field of environmental protection.

Article 6 - Public review of the EIA reports

1. Developers shall be obliged to arrange a public review of the EIA reports before they are submitted to a permit issuing administrative body (and in the case defined in Article 4(3) of this Law, developers shall be obliged to arrange a public review of the EIA reports before a permit issuing administrative body initiates the second stage procedure for issuing a construction permit as defined under the Law of Georgia on Licences and Permits).

2. To arrange a public review of the EIA reports developers shall be obliged to publish the information about their planned activities. The information must be published in a central periodic print media and in a periodic print media (if any) existing within the administrative territory of a self-governing unit where the activity is planned to be implemented.

3. The information about the planned activity must include:
 - a) Goals, name and location of the planned activity;
 - b) The address where members of the public shall have access to the documents related to the planned activity (including EIA report);
 - c) The deadline for submitting opinions of the public members;
 - d) The time and place for a public review of an EIA report.
4. A developer shall be obliged to:
 - a) submit the hard and soft copies of the EIA report, within one week after the information on the planned activity is published in a print media, to a permit issuing administrative body (and in the cases defined in Article 4(3) of this Law, to a construction permit issuing administrative body as well);
 - b) Receive and review, within 45 days after information on the planned activity is published, comments and opinions submitted in writing by the members of public;
 - c) Arrange, at the earliest 50 days and at the latest 60 days after the information on the planned activity is published, a public review of an EIA report concerning its planned activity;
 - d) Ensure that written invitations to the public review of the EIA report are sent to the representatives of appropriate local self-governing bodies, the Ministry, the Ministry for Economy and Sustainable Development of Georgia, and other interested administrative bodies.
5. Any member of public may attend a public review of an EIA report.

Article 8 - Documents for application for permits

2. In addition to the information determined by the Law of Georgia on Licences and Permits, a developer shall be obliged to submit the following documents with an application for a permit:
 - a) An EIA report (five hard copies and a soft copy) prepared according to the standards set by the legislation of Georgia;
 - b) A layout plan of a planned activity site (with indication of distances);
 - c) Volume and types of anticipated emissions (draft (in four copies) maximum permissible spraying/dischARGE rates for hazardous substances);
 - d) An abstract of an activity (as a technical summary);
 - e) A statement on confidential parts of the submitted application

Georgian law „Wastes Management Code“– Purpose of the law is creation of legal basis in the sphere of wastes management for realization of such actions which will assist prevention of wastes and increasing of their reuse, processing of wastes by safe for environment methods (what includes recycling and separation of secondary raw material, restoration of energy from wastes, safe placement of wastes).

Task of the code is protection of environment and human health by the way of more effective use of resources and reduction of damage caused by utilization of resources, creation of effective mechanisms of wastes management by prevention or reduction of creation of such wastes or of their negative influence.

The law defines obligations for records keeping and reporting. Moreover, provision on establishment of database:

Article 29 - Obligation for keeping records of waste and reporting

1. The obligation to keep a record of waste and to report to the Ministry shall be imposed on natural and legal entities:

a) Whose business activity is related to the collection, transportation and/or treatment of waste;

b) Who produce annually more than 2 tonnes of non-hazardous waste (except for municipal waste) or any amount of hazardous waste.

2. Natural and legal persons shall keep the data on waste under paragraph 1 of this article for three years. This requirement shall not apply to operators of landfills. An operator shall keep the above data until the end of the operation of the landfill and during the period of further care after closure of the landfill.

3. The obligation to keep a record of waste and to report shall not be imposed on the population.

4. The form and content of keeping a record of waste and reporting shall be defined by an ordinance of the Government of Georgia.

Article 30 - Database of waste

The Ministry shall maintain and update a database of waste that includes:

a) Data under Article 29 of this Code;

b) Information about the persons who have been issued permits according to Article 24 of this Code; c) information about the persons who received registration according to Article 26 of this Code.

Georgian law "on water management"- the law regulates basic legal relations. The law defines questions of protection of water from rubbish and contamination, particularly it is forbidden to plunge into water objects wastes defined by Georgian legislation; placement and burying of toxic, radio-active and other dangerous wastes in sea, other water objects and lines of their protection; collection of provided by Georgian legislation wastes near basic facilities of water supply and in zones of their sanitary protection, watering by waste waters, construction of such objects and such other activity which can cause pollution of water; contamination and pollution of water with losses of oil, wood, chemical products, oil, mineral and organic fertilizers, insecticides and other products etc.

Water related information flow is defined by the provisions of the law:

Article 13 - Participation of natural and legal persons in the implementation of measures for water conservation and rational use

3. Natural and legal persons shall have the right to:

- a) Receive comprehensive, timely and objective information on water conditions (except for information containing state and commercial secrets) from the state authorities;
- b) Bring an action before the appropriate court against natural and legal persons (including state authorities), violating the legislation of Georgia on water conservation and use;
- c) Support the implementation of respective state programmes;
- d) Directly participate in water conservation works;
- e) Make proposals for the improvement of water conservation.

Article 57 - Assigning categories to marketable water products

2. The information submitted for assigning a category of natural mineral water to water shall include:

- a) A hydrogeological description of a water source
- b) A description of microbiological, physical and chemical properties of water and their compliance with the norms determined by the state standard of natural mineral waters
- c) A description of clinical and pharmacological properties of water (if necessary)
- d) A description of ecological safety of a water source
- e) Information involving at least two years of the stability of chemical and microbiological composition, temperature and debit of a water source
- f) A description of the technology of water supply and water processing in an enterprise
- g) A geographical location and full name of a water source
- h) A protocol on approving a water source storage.

7. The Ministry for Agriculture of Georgia shall, on the basis of information submitted by an enterprise, assign a category to a marketable water product, register it, and issue a document certifying the assigned category.

Article 76 - The state system of record keeping on water and water use

1. The objective of the state system of record keeping on water and water use shall be the determination of the quantity and quality of water bodies and water in the water bodies, and data on water use; scientifically substantiated distribution of water between water users after primarily meeting the drinking and domestic water demands of the population; water conservation and prevention of its hazardous impact.

2. The Georgian state system of record keeping on water use shall be carried out according to the forms and procedures approved by the National Statistics Office of Georgia (Geostat).

3. The Ministry shall develop and approve forms of primary record keeping on water use and procedures for record keeping by an order on Approving Forms of Primary Record Keeping on Water Use and Procedures for Record Keeping.

4. A water user exercising water use under a special water use form, shall gratuitously provide any information related to water use to the Unified State Fund of Information on Natural Resources under the Ministry, according to the forms developed and approved by the Ministry.

5. Ground water exploration works, their sources, storage and resources, construction and operation of underground structures, as well as any other type of ground water use, shall be subject to record keeping as determined by the Law of Georgia on Subsoil.

Article 80 - State monitoring of water (system of observing and analysis of water conditions)

1. State monitoring of water is a unified system of regular observation on the quantitative and qualitative condition of water in water bodies and waste waters and of information analysis, which is intended to receive information on the condition of water and water bodies; to assess its interaction with the environment (natural and man-made), also the power potential of water resources and rivers; to predict hazardous impact of water (floods, mudflows, landslides, etc.) and others.

2. State monitoring of water shall be implemented within the framework of the Unified State Environmental Condition Monitoring System.

3. The legal regime of the state monitoring of water shall be defined by the legislation of Georgia.

4. State monitoring of water shall be implemented by the Legal Entity under Public Law - the National Environmental Agency under the Ministry.

Article 82 - Ownership of information on water

1. Information on water reserves, resources and qualitative conditions, mining and technical conditions of processing a ground water source, and other properties or parameters shall be the property of the entity whose funds have been used to obtain this information.

2. Information on water may be sold or procured.

3. The legislation of Georgia shall protect the right of ownership of the information on water.

4. It shall be inadmissible to disseminate the information included in the State Information Fund to other natural or legal persons without the consent of an information owner, except for the cases determined by the legislation of Georgia.

Georgian law “on protection of atmospheric air” - regulation field of the law is protection of atmospheric air on the whole territory of Georgia from hazardous anthropogenic influence.

The law defines types of hazardous anthropogenic influence over atmospheric air; pollution of atmospheric air by hazardous agents; radiation influence over atmospheric air; pollution of atmospheric air by microorganisms of atmospheric air and biologically active substances of microbial origin; limitedly permitted norms of concentration of hazardous substances in the atmospheric air; system of monitoring of atmospheric air etc.

The information requirements by the law are defined in the following provisions:

Article 3 – Main goals and tasks of the Law

c) To support implementation of the principle of public access to information on the condition of the ambient air;

Article 6 - Rights of natural and legal persons in the field of ambient air protection

1. Natural and legal persons may:

- a) Receive from the state agencies determined by Article 20(6) of this Law complete, objective and timely information on air quality indicators;

Article 7 - Obligations of natural and legal persons in the field of ambient air protection

Natural and legal persons shall:

- b) Timely inform competent state bodies or declare publicly about any potential or actual man-made accidents and other ecological disasters.

Article 20 - Ambient Air Monitoring System

1. Ambient air monitoring is a combination of collection, analysis and prediction of information obtained through the observation of the ambient air condition. Ambient air monitoring is part of the system of observation (monitoring) of environmental conditions. The common coordination of this system’s organisation is carried out by the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia. The baseline monitoring of ambient air within the scope of the requirements of the World Meteorological Organization's programs is implemented by the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia through the legal entity of public law - the National Environmental Agency (the Agency).

Article 29² - Accounting for stationary facilities of ambient air pollution

In order to implement the provisions defined in this Chapter, the state subordinate agency of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia – the Department of Environmental Supervision, and appropriate services of the autonomous republics of Ajara and Abkhazia, shall, within the scope of their authority, account for the stationary facilities of ambient air pollution existing in their regions and submit that information to the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia.

Article 51 - Access to the information on ambient air monitoring results and on ambient air pollution with harmful substances

1. The information on the ambient air monitoring results and on ambient air pollution with harmful substances is open and accessible to the public.

2. Access to the information on the ambient air monitoring results and on ambient air pollution with harmful substances is ensured by the mandatory requirement established by the Law of Georgia on Environmental Protection that requires the Minister of Environment and Natural Resources Protection of Georgia to approve – the national report on environmental condition once in every 3 years.

Georgian Law “on public health” – Purpose of the law is to assist populations in introduction of healthy life style; securing of safe environment for human’s health; assistance in protection of reproductive health of a family; avoiding of spreading of contagious and non-contagious diseases.

Law defines information requirements with regard to chemical safety:

Article 24 - Chemical safety

1. The Ministry shall determine a classification of chemical substances, determine the rules for their attribution to toxicity and hazard classes, requirements for their packaging, marking and labelling, as well as a form of information leaflet on safe treatment of chemical substances and the size of data on the leaflet.

To sum up the existing environmental legislation that are related to information collection and shearing, it is important to know that each sectoral legislation has its own requirements in terma of information collection. Since country has already signed EU association agreement, all newled enacted legislation will be in line with EU requirements that mean information collection and dissemination issues will be addressed adequately. Currently, there is no any clear indication about information gaps and needs for adequate implementation of MEAs.

2. International Agreements

Basel Convention “ on control over transboundary transportation of dangerous wastes and over their placement” – Convention was adoptedin 1989 in Basel (Switzerland). Convention is into force from 1992. Georgia is part of Convention from 1999.

Convention member countries (parties) are obliged to submit to Secretariat of Convention annual report about volume of export-import and transit of hazardous wastes in the country.

Annual reporting to the secretarial is the compilation of information gathered together by the competent authority of Basel Convention in Georgia (Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia). The relevant information on import, transit and export is mainly accumulated in the competent authority database, and more specific information on actual shipments are gathered from the Customs Department of the Ministry of Finance. The information provided to the secretariat contains specifics on hazardous waste shipments, including its type, volumes, productions, facilities etc.

In 1995, Georgia adopted a law "on import and transit of wastes on the territory of Georgia" by which import and transit of dangerous waste was prohibited.

With the purpose of better implementation of Basel Convention the Ministry of Environment and Natural Resources Protection develops at this stage the new version of law on export, import and transit of wastes through the territory of Georgia.

Rotterdam Convention "on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade" – Convention was adopted in Rotterdam (Kingdom of Netherlands) in 1998 and came into force in 2004. Georgia joined Convention in 2006.

All chemicals listed in the annex 3 of Rotterdam Convention in Georgia are included in the list of restricted materials regulation that means that their import or export needs permit issued from the Ministry of Environment Protection of Georgia.

Requirements established by Rotterdam Convention are partially reflected in the regulation of Georgian Government "on the rule of issuance of permit for production, transportation, import, export, or transit of restricted materials", dated September 2006.

For the purpose of implementation of the Convention and according to the requirements of Association Agreement with European Union at this stage the Ministry of Environment and Natural Resources Protection together with the Ministry of Agriculture develops regulation „on procedure of export-import of dangerous chemicals and pesticides and prior informed procedure“.

In Georgia competent bodies of Rotterdam Convention are the Ministry of Environment and Natural Resources Protection and the Ministry of Agriculture.

Competent authorities of the convention in Georgia issue prior informed consents on each request based of internal screening.

Stockholm Convention "About persistent organic pollutants" - Convention was signed in Stockholm (Sweden) on May 23, 2001. Convention is into force from 2004. Ratification of Convention was realized by the Parliament of Georgia on April 11, 2006.

Within the frameworks of Convention there was developed National Implementation Plan (NIP) on persistent organic pollutants that is adopted by decree N907 of Georgian Government, dated on April 21, 2011.

Within the National Implementation Plan there were realized some projects and even there are various ongoing projects which are basically related to POP pesticides.

Once every four years competent authority of Stockholm Convention (Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia) shell report to the secretariat of the convention on the status of implementation of NIP and on the activities, including projects that were focused on elimination of POPs from the country. At the moment there is ongoing project activity that focuses on update of NIP. Update of NIP includes inventory of existings (remaining) POPs pesticides, PCBs, Dioxin/furans and new POPs that were listed to the convention after submission of the first NIP.

Inventory of the POPs includes active communication with different enterprises and stakeholders to acquire the relevant information. Since there is no unified system of information database all needed information should be collected individually with direct communication with enterprises. Accomplishment of inventory process is expected in 2016 and afterwards new edition of NIP will be drafted for further approval of Government of Georgia.

Aarhus Convention – “Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters” – Convention was signed on June 25, 1998 in Aarhus, Denmark, and it became effective on October 30, 2001. At present Convention is ratified by 44 states (among them European Union). Georgia realized ratification of Convention on February 11, 2000.

In 2006 OSCE mission has established Aarhus center in Georgia. Its purpose is to assist realization of Aarhus Convention and thus to assist in availability of environmental information for citizens and realization of justice in this sphere.

In Georgia competent body of Aarhus Convention is the Ministry of Environment and Natural Resources protection of Georgia.

There is no uniform database of environmental information in Georgia. Until 2013 the Aarhus Center was trying to post on its website various environmental information available at public agencies. In May 2013 the center’s website was abolished along with creation of the Center of Environmental Information and Education, a legal entity of public law of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection, on the basis of the Aarhus Center.

Convention on the Transboundary Effects of Industrial Accidents (UNECE)

Georgia has not yet ratified convention but it is included in ECCA countries and hence have obligation to report to the convention secretariat regularly. Since 2006, every two years reports are submitted to the convention by the competent authorities.

Competent authorities of the convention are the Ministry of Environment and Natural Resources Protection and Emergency Management Agency.

For the purpose of reporting, Ministry of Environment approaches main stakeholders, like Emergency Management Agency and Ministry of Economy who can provide update information on the occurred industrial accidents within reporting period. Moreover, reporting includes updates on legislative developments in these field and statistics on responses and actions for each case of accident.

According to the convention article 18 the information and data collection and dissemination should be as follows:

- Establishment and operation of an industrial accident notification system that can provide information on industrial accidents and on experts, in order to involve the experts as rapidly as possible in providing assistance;
- Establishment and operation of a data bank for the reception, processing and distribution of necessary information on industrial accidents, including their effects, and also on measures applied and their effectiveness;

- Elaboration and maintenance of a list of hazardous substances, including their relevant characteristics, and of information on how to deal with those in the event of an industrial accident;
- Establishment and maintenance of a register of experts to provide consultative and other kinds of assistance regarding prevention, preparedness and response measures, including restoration measures;
- Maintenance of a list of hazardous activities;
- Production and maintenance of a list of hazardous substances covered by the provisions of Annex I, Part I.

„Association Agreement between Georgia and European Union” - initialing of Agreement was realized at “East Partnership” Summit in Vilnius city on November 29, 2013 and it was signed on June 27, 2014. Georgian Parliament has ratified the Agreement on July 18, 2014. European Parliament has ratified Association Agreement of Georgia-European Union on December 18, 2014 in Strasburg.

Association Agreement gives clear provisions with regard to chemicals managements that is as follows:

Chemicals management

Regulation (EC) No 689/2008 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2008 concerning the export and import of dangerous chemicals

The following provisions of that Regulation shall apply:

- implementation of the export notification procedure (Article 7);
- implementation of procedures for handling of export notifications received from other countries (Article 8);
- setting up of procedures for drafting and submission of notifications of final regulatory action (Article 10);
- setting up of procedures for drafting and submission of import decisions (Article 12);
- implementation of the PIC procedure for the export of certain chemicals, in particular those listed in Annex III to the Rotterdam Convention (Article 13);
- implementation of the labelling and packaging requirements for exported chemicals (Article 16);
- designation of national authorities that control the import and export of chemicals (Article 17).

Timetable: those provisions of that Regulation shall be implemented within five years of the entry into force of this Agreement.

Regulation (EC) No 1272/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures,

The following provisions of that Regulation shall apply:

– designation of competent authority/ies (Article 43);

– implementation of classification, labelling and packaging of substances (Article 4);

Timetable: those provisions of that Regulation shall be implemented within six years of the entry into force of this Agreement.

– implementation of classification, labelling and packaging of mixtures (Article 4).

Timetable: those provisions of that Regulation shall be implemented within seven years of the entry into force of this Agreement.

As a conclusion of implementation of mentioned MEAs, all of conventions have its clear responsible national authority that has complete responsibility to collect all necessary information and share it with convention secretariat. No major gaps exist in implementation of above MEAs in terms of information collection and sharing.

3. Sectoral laws and by-laws that stipulate information collection and sharing

Details of the requirements on environmental information collection are specified in various environmental laws.

Waste Management Code provides relevant information about records of waste generators and Submission of relevant information to the Ministry of Environment and Natural Resources protection, which in turn should produce waste database that will be available to interested parties.

According to the Code, Article 29, the obligations for keeping records and reporting on waste are as follows:

- Records on waste shall be kept and waste reports shall be submitted to the Ministry by natural and legal persons:
 - dealing professionally with collection, transport and/or treatment of waste;
 - which produced more than more than 2 tones non-hazardous (excluding municipal waste) waste or any amount of hazardous waste per year.
- Natural and legal persons shall keep the data of the records for 3 years, except landfill operators which are obliged to keep the data of the records until the end of the period designated for operation of the landfill as well as during the phase of further care after the closure of the landfill.
- The obligation for record keeping and reporting does not apply to the population.
- The Government of Georgia determines the form and the content of the records and reports to be prepared, through a by-law.

The article 30 of the code defines Waste Data Base. The Ministry shall keep and update a data base, which includes:

- information determined by Article 29 of the code (above);
- information about the persons that received permits on waste related activities;
- information about the persons that received registration on waste related activities.

The Ministry of Environment is responsible for maintaining and updating the database of waste, which includes:

- information on which the permit was issued in respect of waste management or subjected to registration;
- In accordance of the Code procedures of the receiving, processing and distribution of the information that is defined in the Code and there is approved by the Government of Georgia rules about "waste records, reporting implementation form and content. According to the rule:
- Accounting and reporting forms to fill out and submit to the Ministry done by the electronic form, in waste database.
- Waste a database administered by the Ministry, which is authorized to issue appropriate instructions, for their implementation in practice.
- Accounting and reporting electronic forms and rules to fill on waste database is approved by the minister of the Environment and Natural Resources Protection Ministry of Georgia.

Registration in Waste database is obligatory for specific persons, for which they are filling in the electronic registration form to the official website of the Ministry through-www.moe.gov.ge-.

After 5 days Ministry is sending the notification about the registration confirmation on the e-mail address indicated in the registration form, which will be considered as the official registration confirmation.

After the registration in Waste management database the user name and password assigned to the registered person is confirmed.

The inspection of the accounting and reporting rules established for the defined Subjects is carried out by Ministry in accordance with the legislation.

The state register on Water use is done through the state statistical reporting from # 04-I-01, the filling and submission instructions are processed by "Water" and "Statistics" law of the Ministry of Environment and Natural Resources protection and approved by the State Statistics Department of the Ministry of Economic Development.

Instruction is provided as a subject to the registration for all users of the water (contrary to the ownership and organizational-legal form), and also, for the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia and its territorial bodies.

Water use is subject to the registration for the industrial, energy, construction, transportation, agricultural and other enterprises, organizations and institutions (hereinafter water users), contrary to their water sources and even the types of waste water recipients. In Construction of water reservoirs, the deep bottom, blasting, drilling, geological exploration and pipelines and other communications, as well as the withdrawal of the work does not fall within the scope of the water.

Statistical Reporting Form # 04-I-01 records shall be subject to all the water users:

- Which produces wastewater directly to surface or underground water bodies, as well as water drainage, storage and filtration squares in evaporations in agricultural irrigation fields, and a place of relief etc;
- Which discharges wastewater in sewage system and has its own abstraction of surface or groundwater;
- Which discharges wastewater in sewage systems and has water intake system at least 20 m³/per day

Atmospheric air monitoring system is determined According to the atmospheric air protection law

Atmospheric air monitoring is part of the environmental observation (monitoring) system that organization and general coordination is carried out by the Ministry of Environment and Natural Resources Protection. Air quality monitoring programs implemented within the framework of the World Meteorological Organization executes the legal entity of the public law National Environment Agency of the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia.

In accordance with the Atmospheric air pollution levels by harmful substances the territory of Georgia is divided, by the regions: Especially polluted, high pollution, polluted and non-polluted category. Atmospheric air pollution by Harmful substances is determined based on the indexes of Atmospheric air pollution with harmful substances.

Each year before March 1 Agency, publishes the information (calculated ambient air indexes) in Central publication regarding the polluted air, by the levels of pollution: especially polluted, high pollution, not polluted areas in accordance with the self governing units, and populated areas.

self-monitoring and reporting of the air Pollution from stationary sources is made in accordance with the Government technical regulation, which aime is self-monitoring and reporting rules and the register of atmospheric air emissions by Physical and legal persons activities from point sources.

According to the regulations subject of the activity is obliged to insure the self-monitoring of emissions from point sources, which include:

- emissions measurement (evaluation)
- emissions, record keeping
- reporting of emissions.

Emissions Self-monitoring is carried out by the primary accounting documents (PAD) forms. PAD-forms is created by the enterprises or by a natural or legal person, according to the legislation.

PAD forms are regularly produces by enterprises within a year (quarterly basis) and annual compilation of such form is submitted to the Ministry of Environment. The database of such collected information exists in the Ministry and according to new requirements soon these information will be collected electronically.

PAD forms on a quarterly basis produces (at the end of each quarter) Developer Subsidiary to environmental expertise. While other facilities which activity is related to the Atmospheric air polluting – twice in a year.

4. Mechanisms of coordination of chemicals management

Georgia is party-country of the most significant international environmental agreements. With the purpose of implementation of mentioned conventions and agreements in the sphere of chemicals, among them chemicals management the national legislation is partially developed. Although at this stage for implementation of obligations undertaken by Association Agreement with European Union there are developed active works for improvement\renewal of existing legislation and development of new legislation for the purpose of full harmonization with European directives and regulations.

On the basis of estimation and analysis of national legislation there were revealed basic interested institutions included in chemicals management and their roles\competences. Particularly, in sphere of chemicals management the leading coordinating state institution is the Ministry of Environment and Natural Resources Protection of Georgia which is the competent authority of Stockholm, Basel, Rotterdam, Minamata, Orhus, Ozone and other Conventions in Georgia. The mentioned Ministry is also competent authority for SAICM and Global Environmental Foundation (GEF) in Georgia. Ministry of Environment also coordinates implementation of National Implementation Plan of POPs, and performs state policy in the sphere of wastes and chemical agents management according to national legislation, what is expressed in realization of international cooperation in sphere of chemicals management; development of national legislation; national planning; state ecological expertise; issuance of licenses and permissions; state monitoring and control; development of national strategic projects etc.

The Ministry of Agriculture is also actively included in chemicals management which is responsible for state management of pesticides and agrochemicals, particularly processing of state catalogues about pesticides and agrochemicals permitted in Georgia, export, import, storage, realization, control of effective use, assistance of farming economies etc.

Authority responsible for customs control of transboundary transportation of chemicals and wastes is Legal Entity of Public Law - Customs Department of the Revenue Service of the Ministry of Finances of Georgia.

5. Official Mandate of the National Environmental Agency (subordinated body of the Ministry of Environment) with regard to monitoring and information dissemination

Article 2. Goals, Objectives, Functions and Rights and Obligations of the Agency

2. Collection of environmental observation data and dissemination of this data at local and international levels, including global information networks;

3. Processing of environmental observation data, assessment of environmental condition and distribution of corresponding information products;

4. Preparation of short-, medium- and long-range forecasts on hydrometeorological and geological conditions and environmental quality conditions and preparation of warnings regarding extremely high pollution of environment; delivery of this information to central and local authorities and mass media;

11. Within its competence, filling of Information Funds on quality status of hydro-meteorology, geology and environment and development of databases by using state-of-art technologies;

24. Reviewing citizens' applications, complaints and suggestions and taking relevant decisions regarding issues falling under the Agency's authority, ensuring close relations with public and mass media;

26. Provision of information regarding existence or absence of mineral deposit on projected construction area;

33. Within its competence, provide the Ministry's Environmental Policy and International Relations Department with the information on the progress of projects financed from international funds, meetings planned within the framework of the projects, implementation of the commitments assumed under international agreements and actions undertaken in Georgia under the auspices of international organizations/processes, as well as with the copies of national reports submitted to the respective secretariats

Article 4. The Structure of the Agency

Structural subdivisions of the Agency are as follows:

- a) Administrative Department;
- b) Environmental Pollution Monitoring Department;
- c) Strategic Planning and Systemic Management Department;
- d) Licensing Department;
- e) Geology Department;
- f) Hydro-Meteorology Department;
- g) Fishery and Black Sea Monitoring Service;
- h) International Relations Office.

Article 5. Functions of the Agency's Structural Subdivisions

2. The functions of the Environmental Pollution Monitoring Department shall be the following:

- b) Create databases about environmental quality status and quality control of relevant data;
- c) Provide state authorities and stakeholders with information on the status of environmental pollution;
- g) Prepare yearbooks, bulletins, reviews, communications and other materials containing factual information on environmental pollution;

3. The functions of the Strategic Planning and Systemic Management Department shall be the following:

- k) Create unite information databases of environmental data (meteorological, hydrological, geological, environmental pollution), process this data by using modern technologies, and management (update, protection, archive);
- l) Introduce new technologies and create information-reference system;
- m) Ensure release of public information;
- n) Administer the Agency's web-site and social networks.

3. The functions of the Geology Department shall be the following:

- c) Prepare annual information bulletin, assess and forecast expected hazard, elaborate preventive measures for certain regions and municipalities;
- f) Prepare information database in time and space parameters about conditions of geological disaster, risks and changes of the geological environment, on the basis of information obtained from existing Geological Funds and ongoing geological monitoring;

4. The functions of the Hydro-Meteorology Department shall be the following:

- n) On the basis of request from different sectors of economy (agriculture, energy, military and civil aviation and navy, motor roads and rail ways, construction, tourism, etc.) and other interested natural and legal persons, provide service by using specialized hydro-meteorological information and information products, as well as by carrying out other type of hydro-meteorological activity (organize expeditionary and fixed hydro-meteorological observations, conduct assembling, installation and repair works of hydro-meteorological measuring tools, etc.);

Article 10. State Control

- o) The Agency shall, if requested so, provide relevant information to the Ministry.

6. Environmental Information and Education Centre

The main activity of the Environmental Information and Education Centre (subordinated body of the Ministry of Environment) is to facilitate access to the environmental information; public participation in environmental decision making and access to justice, as well as to promote

environmental awareness raising of general public and support of training and improvement of skills of appropriate professional.

The goals of the Centre are:

- To organize and administer environmental information in cooperation with the state organizations, academic, non-governmental, international organizations and business sector having the relevant competence;
- To collect and share the environmental information;
- To collect the information on ongoing and completed environmental projects in Georgia, to create the data base and to ensure its publicity;
- To collect statistical data related to the environment protection;
- To establish and maintain environmental library;
- To facilitate the access to environmental information through the website and other information sources (internet-information network, media, etc);
- To facilitate Environmental Education for Sustainable Development within the competence of the Ministry of Environment of Georgia:
 - To prepare and publish the thematic periodicals to promote public awareness raising;
 - To organize and conduct various campaigns to facilitate the public awareness raising
 - To organize different training courses for target groups (public servants, including judges, also journalists, teachers, school children, students, representatives of business sector, etc).
 - To support the inclusion of the environmental components in different educational certificate programs
 - To organize different conferences, seminars, workshops, competitions on different environmental issues;
 - To organize internship programme (selection and training of interns) for the Ministry of Environment Protection and other agencies under the system of the ministry including Legal Entities of Public Law;
 - To organize thematic training courses for the employees of the Ministry of Environment and other agencies under the system of the ministry

7. Conclusion

As a conclusion of review, it can be mentioned that information collection and sharing system is operational to some extent with regard to MEAs. Also there are number of chemicals related legislation that specifically addresses the ways of needed information collection and its dissemination.

Moreover, in this overview there are described mandates of some involved institutions that clearly indicate the responsibility in terms of information collection and sharing.

Based on current overview document, since it brings general insight of current practices with regard to information flow, it is hard at this stage to define any additional need for information that could play crucial role in better implementation of different MEAs.

Also, any structure of unified information collection and sharing system can not have rational behind if comprehensive study/assessment and stakeholders comprehensive consultations are not realized. It also needs to be mentioned that any database and information collection system needs its legal basis that would oblige different involved stakeholders to provide/fill in the needed information.